



TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (1949) 1987 BIRŽELIS-JUNE 23

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Sambūrių kelionės

Organizuotame gyvenime turime sėslusnių, turime ir daugiau judančių, gastroliuojančių sambūrių. Prie pastarųjų priklauso tautinių šokių grupės, chorai, teatrai, sporto klubai. Juose ir jaunimo daugiau susitelkia, nes keliauti, kur kitur paviešėti, susipažinti, susidraugauti – juk visa tai viliojančios galimybės. Jau vien drauge kur nors keliauti yra didelis idomumas ir džiaugsmas. O ką jau bekalbėti apie paviešėjimus, kur rengėjai svečius pasitinka, globoja, vaišina. Susidaro pakili šeiminių ir svečių nuotaika, tartum kokia šventė. Išvykų džiaugsmas ir malonumai labai daug prisideda prie noro priklausyti kokiam nors judančiam sambūriui. Tos išvykos tampa tarsi užmokėsčiu už sunkias repeticijas, stropius išpareigojimus, dažnas treniruotes.

Viskas būtų gražu ir gera, jei ne tos smagios, kartais per ilgai nusitęsiančios išvakarės, tas garsusis lietuviškas vaivšingumas, neleidžiant tinkamai pailsėti prieš pasirodymus. Jei rytojais dieną einančiam į sceną vaidintojui tos vakarykštės vaišės dar nepakirto jėgų išvaidinti pasiimtą vaidmenį, jei choristų balsai po vakarykščio užesio dar visai neprikirto, jei dar ir tautinių šokių šokėjai nesumaišo figūrose, – tai su sportuojančiais yra žymiai blogiau. Sportinėse varžybose reikia rungtis su kitais, reikia siekti laimėjimų, reikia būti fiziškai pajėgiam, gerai pailsėjusiam, gerai nusiteikusiam. Į aikštę išbėgusi komanda su skaudančiom galvomis retai kada gali laimėti, nebent ir priešininkai tokie patys.

Taigi nesuderinamus dalykus bederinant, išeina paradijos. O galėtume ir turėtume būti tikresni, pajėgūs pakelti pasirodymų ar rungtynių lygį, užuot tik kaip nors atstūmę pasiimtą prievole.

Kitas į stebėtojų akis krintas dalykas – tai perdėtas noras bet kokia kaina išeiti laimėtojai. Prieš varžybas dėl to ne tiek sportiškai ruošiamasi, kiek visai kombinuojama, iš kur gauti geresnių žaidėjų, kaip juos įjungti į komandą, kaip „paslėpti“, kad vyriausieji teisėjai nesužinotų. Tuo būdu sportavimas paverčiamas pasitenkinimų laimėjimais. O tai kenkia tikrai paskirčiai – per fizinį lavinimą stiprinti dviasį. Taipgi labai krinta į akis ir vadinamasis „nosies užrietas“. Jei jau kas kam pasisekė, kas ką nugalėjo ar laimėjo – iš karto pasipučiama. Tiems laimėjimams teikiama kartais tokia milžiniška reikšmė, kad, rodos, ne rungtynės laimėtos, bet užkariautas visas pasaulis. O iš tikrųjų tie triukšmingieji džiaugsmas greitai praeina. Viskas keičiasi, dingsta, gęsta buvusios žvaigždės, ir minios jau reikia kitiems.

Santūrumas, teisinga ir disciplinuota kryptis, kuklumas atnešų kiekvienam sambūrio ar komandos dalyviui daugiau naudos, kurią jis galėtų jausti net ir tada, kai jo dalyvavimas bus pavirtęs gražiausiu prisiminimu. Sambūrių ar klubų veikla, pavirtusi pramogavimais ar pasididžiavimų siekiais, pažeidžia tikruosius jų tikslus. Iškreipimai didina nuosmukius, kurie atšaldo visuomenės entuziazmą daugiau domėtis ir remti.

Nepaisant visų mūsų lietuviškųjų sambūrių trūkumų, visuomenės dėmesys jiems yra gana didelis. Tai rodo gausių jų koncertų lankytojai, kvietimai koncertuoti kitose kolonijose, dosnios aukos. Tokio domesio mūsų sambūriai tikriausiai užsitarnauja. Jie įveda daug darbo besirengdami koncertams bei kitiems renginiams, paaukoja nemažai laiko, taip reikalingo studijoms bei kitiems reikalams. Mažiau visuomenės domesio susilaukia sporto klubai, nes vyresnioji karta sportu mažai domisi, mato juose per mažai lietuviškumo, o jaunesnioji karta irgi nėra per daug sportiškai nusiteikusi. Sporto vadovai turėtų daugiau pastangų skirti mūsų visuomenės dėmesiui laimėti.

Č. SENKEVIČIUS

KANADOS ĮVYKIAI

Mokesčių reformos planas

Kanados finansų ministeris M. Wilsonas parlamentui pateikė seniai žadėtą pajamų mokesčio reformos projektą. Visi mokesčių mokėtojai nuo 1988 m. sausio 1 d. bus padalinti į tris kategorijas, kurios pakeis lig šiol turėtą dešimtį kategorijų. Pirmą kategoriją bus įjungti per metus uždirbantys iki \$27.500, antrą – iki \$55.000, trečią – peržengiantys šią sumą. Pajamų mokesčiai sumažinamas visom kategorijom. Jam pilnai padengti Ontario provincijoje gyvenantiems kanadiečiams, įskaitant ir provincinį mokesį, pirmą kategorijoj reikės mokėti 25,5%, antrą – 39%, trečią – 43,5%. Nuo federacinio pajamų mokesčio bus visiškai atleista 850.000 mažiausiai uždirbančių kanadiečių, įskaitant ir 250.000 pensininkų. Beveik devyniems milijonams dirbančių kanadiečių metinis pajamų mokeskis vidutiniškai sumažės apie \$475. Trim milijonams turtingesniųjų kanadiečių tas mokeskis bus padidintas vidutiniškai po \$665. Mokesčių reformos projekte siūloma ligšiolinius asmeninius atleidimus nuo apmokestinamos sumos pakeisti pajamų mokesčio kreditais. Pvz. kiek-

vienas mokesčio mokėtojas už dabar leidžiamą nusirašyti \$4.270 sumą gautų \$1.020 pajamų mokesčio kreditą, o pensininkui \$2.670 sumą pakeistų \$550 kreditas. Iš tokių pajamų mokesčio kreditų daugiau naudos turėtų mažiau uždirbantys, kuriems reikia mokėti žemesnį pajamų mokesį. Turtingiesiems tas kreditas tik nežymiai sumažintų pajamų mokesį. Jiems didesnė nauda būtų iš \$4.270 ar pensininkam leidžiamą \$2.670 apmokestinamą sumą sumažinti.

Reformos projektas apima ir prekybos mokesčio pakeitimus, kuriems įgyvendinti betgi reikia Kanados vyriausybės susitarimo su provincijų vyriausybėmis. Norima, kad tas prekybos mokeskis apimtų visą parduodamąsias prekes gamyboje ir teikiamas paslaugas. Kol bus pasiektas tas susitarimas, prekybos mokeskis nuo 1988 m. sausio 1 d. padidinamas iki 10% už tolimų nuotolių telefoninius pokalbius, kabelio paslaugas televizijai. Metinis biudžeto deficitas vėl planuojamas \$29,3 milijono su nežymiu sumažėjimu sekančių dvejų metų laikotarpyje. Kanadie-

(Nukelta į 8 t-psl.)



Anglikonų kunigas MICHAEL BOURDEAUX, Kestono kolegijos steigėjas ir direktorius, pasirašo savo parašą knyga apie Lietuvą „Land of Crosses“. Įrašo laukia BIRUTĖ DANAITIENĖ ir ALGIS ŠUKYS Toronto Prisikėlimo salėje, kur „Keston Canada“ 1987 VI.8 surengė ekumeninio pobūdžio susitikimus šiam žymiai svečiui iš Britanijos. Dalyvavo daug įvairių tautybių ir tikybų atstovų.

Ką matė lenkų žurnalistas Vilniuje?

Vieno jų išspūdziai išspausdinti Varšuvos savaitraštyje „Polityka“

Ryšium su Lietuvos krikščionų kultūrai sukaktimi ir 1988 m. įvykstančiu Kijevo kunigaikščio Vladimiro apsikrikštyjimo tūkstantmečiu 1987 m. balandžio mėn. 30 lenkų žurnalistų lankėsi Vilniuje, Maskvoje ir Leningrade. Toje išvykoje dalyvavo ir Varšuvos savaitraštyje „Polityka“ atstovas Adam Krzeminski, kuris šio savaitraščio gegužės 16 d. laidoje rašė:

„Prieš susitikant su Lietuvos kultūros reikalams įstaigos atstovu (oficialus šios įstaigos pavadinimas yra kitoks ir ilgas) mes aplankėme Vilniaus šventoves, buvome lenkiškose bei lietuviškose Misišose, matėme senas moteris, pardavinėjančias devocionalijas prie Aušros Vartų, matėme gerai šildomas, pilnas žmonių cerkves ir žvilgtelėjome į religijos istorijos ir ateizmo muziejų, kuris įrengtas buvusioje Šv. Kazimiero šventovėje. Taip pat matėme bazilijonų vienuolyną su Konrado vienuote, kurią kaip tik dabar restauruoja Gdanskio „Budimex“.

Filmas apie tikinčiuosius

Prieš pokalbį dar matėme filmą „Katalikų Bendrija Lietuvoje“ ir sužinojome, kad Vilniuje veikia 11 katalikų šventovių, 8 cerkvės ir viena sinagoga, kad Kauno kunigų seminarijoje mokosi 120 klierikų, kad yra 630 katalikų parapijų, bet kai kurios neturi nuolatinių klebonų, kad tikinčiųjų Bendrija suskirstyta į dvi arkivyskupijas ir keturias vyskupijas. Filmas parodo gražias atnaujinamų šventovių fotografijas ir pateikia sausas informacijas: valstybinės spausdintos išleido 200 puslapių katalikų kalendorių 5.500 tiražu ir baigia lietuviškos liturginės maldaknygės spausdinimo darbą 160.000 tiražu“.

Pokalbis su Juzėnu

Lenkijos žurnalistas kalbėjosi su kulto reikalams įstaigos vedėju pavaduotoju Edvardu Juzėnu, kuris į klausimą, ar ryšium su vykstančiu Sovietų Sąjungoje persitvarkymu („perestroika“) pasikeis valdžios nusistatymas religijos atžvilgiu, atsakė: „Greičiausiai ir tai bus peržiūrėta. Turite suprasti, kad krašte yra svarbesnių reikalų negu religija. Nenoriu būti pranašas“. Dabartiniai įstatymai neleidžia mokyti vaikų katechizmo grupėmis. Pirmajai Komunijai vaikus gali paruošti tik tėvai. Kunigas vaikus išegzaminuoja.

Į klausimą, kas atvyks į Lietuvos krikščionų minėjimą E. Juzėnas atsakė: „Atvyks ortodoksų atstovai ir delegatai iš užsienio. Jus turbūt įdomina klausimas, ar atvyks popiežius... Mano nuomone, neatvyks, nes nėra bendros bazės. Kliūtį sudaro Vatikano radijo transliacijos lietuvių kalba, instrukcija apie išsilavinimo teologiją, neišspręstas Vilniaus vyskupijos sienų klausimas ir Vatikano ryšiai su prieš sovietus nusistačiusiais lietuvišiais emigrantais.“

Lenkų dienraštis

Lenkų korespondentai kalbėjosi ir su lenkų kalba Vilniuje leidžiamu dienraščio „Czerwony Sztandar“ redaktoriumi Stanislovu Jakučiu ir poetu Edvardu Mieželaičiu. Jie abu yra Lietuvos komunistų partijos centro komiteto nariai. Taigi Lenkijos žurnalistas sėmė savo žinias iš oficialių valdžios šaltinių.

Iš S. Jakučio A. Krzeminski sužinojo, kad jo (Jakučio) redaguojamas laikraštis yra

spausdinamas 50.000 tiražu, kurio pusę gauna Sov. Sąjungos prenumeratoriai, 22.000 yra siunčiami į Lenkiją, o likutis yra pardavinėjamas spaudoje kioskuose. Vilniaus universitete yra 17.000 studentų. Paskaitos skaitomos lietuvių kalba, išskyrus matematiką, fiziką ir teisę, kur yra dėstoma ir rusiškai. Polonistikos nėra. Mokytojus 106 mokykloms su dėstomąja lenkų kalba paruošia pedagoginis institutas. Vilniuje veikia mėgėjiškas lenkų teatras ir folklorinis ansamblis „Wilia“.

Didžiausia šio straipsnio dalis yra paskirta Ortodoksų bendrijos būklei Sov. Sąjungoje. Viskas aprašyta pagal oficialius valdžios šaltinius.

Turistų dėmesiui. Krokuvos savaitraštyje „Tygodnik Powszechny“ gegužės 24 d. laidoje pranešė, kad Vilniuje buvo atidaryta pirmoji privati krautuvė, kurioje yra pardavinėjami rūkytos mėsos gaminiai. Deja, į Kanadą mūitinė įsileidžia tik mėsos konservus. J.B.

Lenkijoje kalbėjo apie Lietuvą

Jono-Pauliaus II žodžiai apie Lietuvą Vavelio pilyje: „Man nebuvo leista aplankyti Lietuvą“

Beveik visi didieji Europos ir užjūrio dienraščiai bei spaudo agentūros, televizijos bei radijo siųstuvi, kurie sekė popiežiaus Jono-Pauliaus II kelionę Lenkijoje, savo pranešimuose kalbėjo apie Lietuvą. Lietuva, krikščionybės 600 metų sukaktį ir savo troškimą ta proga aplankyti Lietuvos tikinčiuosius Šv. Tėvas priiminė birželio 10 d. vakare, kreipdamasis į maldininkų minią iš Krokuvos katedros, kuri yra garsiojoje Vavelio pilyje. Daugelis laikraščių popiežiaus kalbos komentarus skelbė pirmuosiuose puslapiuose.

Štai Jono-Pauliaus II žodžiai apie Lietuvą, pasakyti 1987 m. birželio 10 d. Vavelio katedroje.

„Vieta, kurioje susitikame yra kalbėjusi daugeliui generacijų. Joje buvo paskelbta giliausioji ir tikriausioji Evangelijos tiesa, kuri buvo įrašyta mūsų Tėvynės istorijoje prieš šešis šimtus metų. Labai, tikrai labai norėjau būti čia kaip tik šiais 1987 metais, kai mūsų broliai lietuviai, su kuriais drauge kūrėme tiek jų, tiek mūsų bendrą istoriją, kai mūsų broliai lietuviai Vilniuje ir visoje savo šalyje šven-

čia tautos Krikšto šešių šimtų metų sukaktį.

Kadangi man nebuvo duota galimybė būti tarp jų šiais kakties metais, melstis jų žemėje ir jų kalba, todėl juo labiau esu dėkingas Dievo Apvaizdai, kad galiau būti čia šalia šio Vavelio pilies kryžiaus... Be to, čia, šioje karališkoje pilyje, yra atėjęs į pasaulį Lietuvos globėjas Šv. Kazimieras, kuris pačioje jaunystėje mirė Gardine... Čia, Krokuvoje, taip pat gyveno ir savo kilnių pavyzdžių amžininkus įkvėpė pamaldusis Mykolas Giedraitis, kuris buvo taip giliai pamilęs Jėzaus Kristaus kryžiu...“

Jonas-Paulius II ilgiau kalbėjo apie kryžiuje apsiėmusią begalinę Dievo meilę žmonėms. „Kristus ant kryžiaus už mus paaukojo savo gyvybę, savo pavyzdžiu ragindamas ir mus aukoti gyvybę už savo brolius... Nuostabi yra kryžiaus galia. Ji laimi viską, nes laimi žmonių širdis... Nukryžiuotasis Kristus viešpatauja žmonių širdyse, nors išorėje daugelyje kraštų jis yra išniekintas, pasmerktas agonijai... Nuostabi yra Jėzaus Kristaus (Nukelta į 9 t-psl.)

Pasaulio įvykiai

DIDŽIUOSIUS PIETŲ KORĖJOS MIESTUS NUSIAUBĖ nesibaigiančios demonstracijos, pradėtos 60.000 studentų 45-kiuose universitetuose ir vėliau persimetusias į miestų aikštes bei gatves. Prie studentų prisijungė ir kiti korėjiečiai, reikalaujantys daugiau laisvės bei demokratijos iš prez. Č. Doo-Hwano. Jis yra trijų žvaigždžių generolas, valdžion atėjęs kariniu sukilimu 1979 m. P. Korėją dabar oficialiai valdo jo sudaryta demokratinio teisingumo partija, tačiau pagrindiniai sprendimai yra daromi prezidentūroje. Prez. Č. Doo-Hwanas yra pasiruošęs pasitraukti ir krašto valdymą sekantiems septyneriems metams perduoti savo įpėdiniui R. Tae-Woo, kuris yra valdžios demokratinio teisingumo partijos pirmininkas. Daugiau demokratinės laisvės žadama įvesti pa-

laipsniui, kad dėl jos nenukentėtų 1988 m. vasaros olimpiada P. Korėjos sostinėje Seoule. Lig šiol policija nerimstančius demonstrantus sklaidė tik ašarinių dujų, nors jie prieš policininkus naudojo akmenis ir Molotovo kokteiliais vadinamus butelius su padegamu gazolinu. Premjeras L. Han Key grasina reaguoti aštrėmis priemonėmis, jeigu demonstracijos nebus sustabdytos. Tautinė koalicija demokratinei konstitucijai, sudaryta iš opozicinių partijų, pareikalavo paleisti visus politinius kalinius, garantuoti kalbą ir susirinkimų laisvę, uždrausti ašarinių dujų naudojimą.

Neišsprendė problemos

Politinę krizę Italijoje buvo tikėtasi užbaigti naujo parlamento rinkimais, kurie, deja, ir vėl baigėsi italams įprastu partinių jėgų suskaldymu. Komunistų vadas A. Natta gyveno viltimi, kad jo partija iš pirmos vietos išstums krikščionis demokratų ir galės sudaryti koalicinę vyriausybę su buvusio premjero B. Crakso socialistais. Jo svajonė nepasitvirtino: komunistai, netekę 21 atstovo, parlamentan grįžo tik su 177. Pirmoje vietoje vėl liko krikščionys demokratai su savo dabartiniu vadu C. De Mita.

Atstovų skaičių jie padidino devyniais iki 234. Sustiprėjo 21 atstovų ir B. Crakso socialistai, parlamentan grįžė su 94. Atrodo, Italiją ir vėl turės valdyti krikščioniu demokratų ir socialistų koalicija su kitais mažesniais partneriais. Panašiu principu sudaryta socialinio premjero B. Crakso koalicinė vyriausybė valdžioje išsilaikė ketverius metus.

Ryšiai su karalium?

Afganistano kompartijos centrinio komiteto visumos posėdžiuose dabartinis vadas Najibas pasisakė už koalicinę įvairių partijų vyriausybę, kurioje turėtų būti įjungti ir 1933-73 m. Afganistaną valdžiusio karaliaus Z. Šaho atstovai. Pastarasis, išstėtas iš Afganistano, dabar gyvena Romoje. Kompartijos vadas Najibas betgi nori, kad koalicinė valdžion išleidyti opozicinių partijų atstovai pripažintų

Teismai Maskvoje

Maskvoje pasibaigė prekybos su užsieniu ministerio pavaduotojo Vladimiro Suškovo ir jo žmonos Valentinos byla. V. Suškovas buvo laikomas prekybos specialistu su Kanada ir Japonija. Jiedu buvo apkaltinti kyšių ėmimu iš užsieniečių. Teismas nustatė, kad Vladimiras buvo gavęs \$250.000 kyšių iš užsienio firmų, o žmona Valentina – beveik trigubai didesnę sumą. Vyras buvo nuteistas kalėti 13 metų, žmona – 11. Teismas konfiskavo ir jų turtą. Liepos 5 d. prasidės byla trijų atominės Černobilio jėgainės vadovų. Už netinkamą pareigų vykdymą ir apdailumą 1986 m. balandžio 26 d. nelaimės tvarkyme bylos susilauks jėgainės direktorius V. Briuchanovas, vyriausias inž. N. Fominas ir jo pavaduotojas Džatlovas. Kijeve buvo pranešta, kad 27 miestelių ir kaimų, buvusių arčiau Černobilio, dėl užteršimo radioaktyvumu nebus galima apgyvendinti artimesnėje ateityje. Didžiausias yra Pripiatės miestelis turėjęs 50.000 gyventojų, esantis tik trijų kilometrų nuotolyje nuo Černobilio jėgainės. Lig šiol normalus gyvenimas buvo pradėtas tik dviejuose nedideliuose miesteliuose.

Šiame numeryje:

Sambūrių kelionės

Lietuviškų sambūrių gastrolių naudingos, kartais pavojingos

Ką matė lenkų žurnalistas Vilniuje?

Pokalbiai su lietuvių pareigūnais ir lenkų veikėjais

Lenkijoje kalbėjo apie Lietuvą

Šv. Tėvo Jono-Pauliaus II pareiškimai besilankant Krokuvoje

Senovės miestų kraštas Peru

Kelionė iš Kolumbijos į Lima ir kitus šalies miestus

Diskusijos apie Lietuvos krikštą baigiant

Kai kas paaiškėjo, bet klausimas reikalingas gilesnių studijų

Gautas buvusių kalinių pareiškimas

Paleistieji lietuviai kaliniai prašo paleisti likusius tautiečius

Kazkas savivaliauja

Be teismo niekas netremiamas, išskyrus vysk. Steponavičių

Lietuvių kalbos drama Brazilijoje

Nerealūs lietuvių skaičiai ir dabartinė jų kalbos būklė

Išėjusių dailininkų paroda Anapilyje

Matėme žymią dalį išėjusių dailės kūrinių iš Čikagos

„Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“

Poeto ir muziko kantata kritiškais akimis žiūrint

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyta. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoje – JAV doleriais).

Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st & 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Australijos, Britanijos, Brazilijos, Kanados, V. Vokietijos ir JAV katalikų vyskupai paskelbė pareiškimus Lietuvos klausimui ryšium su 600 metų krikščionybės sukaktimi. Juose išreiškiamas solidarumas su Lietuvos hierarchija bei tikinčiaisiais, pasisakoma prieš jų persekiojimą, žmogaus teisių varžymą ir kviečiama melstis už Lietuvą, ypač už š. m. birželio 28 d., kai vyks didžiosios iškilmės Romoje, vadovaujant pačiam Šv. Tėvui Jonui-Pauliui II.

Šv. Tėvas Jonas-Paulius II, lankydamasis Lenkijoje 1987 m. birželio 8-14 d.d. viename savo pamokslė prisiminė Lietuvą, jos krikščionybės sukaktį ir viešai pareiškė apgailestavimą, kad Sov. Sąjunga jam neleidė nuvykti į Lietuvą ta proga ir prabilo, kad jos tikinčiuosius gimtąja jos gyventojų kalba. Prisiminė Šv. Tėvas Lietuvą ir lankydamasis V. Vokietijoje. Pasak "The Washington Times" 1987.V.5, Jonas-Paulius II Speyerį išreiškė "gilia dvasinę vienybę su krikščionimis Lietuvoje, katalikų tvirtovę Sovietų Sąjungoje, kurios valdžia sulaukė jį nuo jos (Lietuvos) aplankymo."

Anglijos vyskupų konferencija paprašė visus Anglijos ir Valijos vyskopus paskelbti birželio 28 maldos dieną už Lietuvą jos krikščionybės sukakties ir arkiv. Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimo proga. Tai išrūpino kun. dr. J. Sakevičius, MIC, Lietuvos krikščionybės sukakties komiteto pirmininkas Anglijoje.

Latvijos krikšto 800 metų sukakties proga Vatikanas taip pat išleisdo du pašto ženklus – 700 ir 2400 lyrų. Vienas jų vaizduoja Rygos tikinčiųjų Bendrijos kapitulės antspaudą iš 1234 metų, antras – Marijos šventovės Agluonoje. Piešiniai – Mario Codoni. Įrašai – lotyniški.

Demonstracija, reikalaujanti religijos laisvės Sov. Sąjungoje, buvo surengta Vašingtone 1987 m. gegužės 1 d. Dalyvavo apie 300 asmenų. Ją surengė Koalicija krikščionių solidarumo su sovietų krikščionimis. Ten buvo pranešta apie peticiją, po kuria pasirašė 40.000 asmenų. Ji buvo skirta JAV prezidentui Reaganui ir kongresui, kad jie darytų spaudimą ir sovietus, skatindami paleisti kalinamus tikinčiuosius. Kalbėtojų tarpe buvo ir kun. K. Pugetvičius, kuris pareiškė, kad Gorbačiovo "glasnost" politika tėra bandymas padaryti komunistinę masinę tylesnę, bet nemažiau naikinančią. Demonstracijoje dalyvavusi rusų poetė disidentė Ratušinskaja pareiškė, kad pirmoji demonstracija, po kurios ji nebus suimta sovietinių saugumiečių. "Esu nepaprastai dėkinga visiems, kurie meldėsi už mus, esančius lageriuose. Mes

jautėme jūsų maldas fiziškai" – tarė ji. Šią demonstraciją plačiai aprašė "The Catholic Review" 1987.V.6.

Krišnos sekėjai Sov. Sąjungoje 1987 m. gegužės mėnesį susirinko Maskvoje ir viename gatvės kampe pradėjo viešą savo veiklą – giedojimą bei plojimą rankomis būgnam palydint. Tai buvo křišnininkų išėjimas iš pagrindžio ir bandymas įregistruoti savo tikinčiųjų bendruomenę valdžios įstaigoje. Sovietinė valdžia atsakė juos registruoti, nes jie esą ideologiškai iškrypę ir politiškai neįtikimi Sov. Sąjungai. Iki šiol 26 křišnininkai yra laikomi kalėjimuose bei lageriuose. Tarp vadovaujančių asmenų minimas Aleksandras Gromovas ir Geraldis Samykas. Pastarsis yra 48 metų amžiaus inžinierius iš Lietuvos sostinės Vilniaus. Prieš penkerius metus įstojo į Krišnos sekėjas. Visi vadovaujantys 46 asmenys pasirašė prašymą sovietinei valdžiai, kad įregistruotų oficialiai Krišnos sekėjų bendruomenę, kuri savo tikėjimą išpažįsta: giedojimu, vegetarianizmu, nevedybinių santykių, lošimų ir nuodų vengimu. Tokią informaciją paskelbė "Washington Post" 1987.V.2.

Tyrinėja religinę priešpauą. Filadelfijoje 1987 m. gegužės 29 įvyko JAV kongreso saugumo ir bendradarbiavimo komisijos apklausa, kurios tikslas buvo tyrinėti, kaip atsiliepia į religinę priešpauą Sovietų Sąjungoje ir ypačiai jos pavergtuose bei valdomuose Rytų Eruopos kraštuose pastarojo meto Gorbačiovo vadinamos atviros politikos posūkiu.

Apklausoje metu liudijo Rumunijos, Moldavijos, Ukrainos, Lenkijos, Slovakijos liudytojai. Visi pabrėžė, kad Gorbačiovo demonstruojamasis "atvirumas" tėra apgaulės politika religinei priešpaučiai ir ateizmui stiprinti. Ypač tai išryškino rabinas Leonid Feldman ir Ukrainos katalikų kunigas Roman Mirchuk.

Apklausiai vadovavo Helsinkio komisijos pirmininkas kongresmanas Steny H. Hoyer.

Iš lietuvių pusės dalyvavo Lietuvos laisvės komiteto pirmininkas dr. Bronius Nemickas ir sekretorius Bronius Bieliukas, Juozas Pažemėnas, JAV Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininko pavaduotojas, ir VLIKo valdybos sekretorius dr. Jonas Stiklorius.

• Didžiosios žmonės lydi kančią, kaip kalnus audra. Bet ant jų keturį lyžta audros ir tampa lygumų apsauga (Jean Paul)

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išieivijoje!"**

STASYS DALIUS

Labai trumpas sustojimas Kolumbijos sostinėje tetruko vieną dieną, bet nuo ryto iki vakaro buvom labai užimti. Vos grįžę į viešbutį turėjome skubiai kraustytis ir vykti į orauostį skridimui į Limą. Skridimas vakare užtruko trejetą valandų ir prieš vidurnaktį jau gavome kambarius "Crillon" viešbutyje.

Viešbutis naujas, 22 aukštų. Man teko kambarys 19-tame aukšte. Tačiau nuejusi gulti, didelis triukšmas sklido iš viršutinių aukštų, kur buvo baras ir tranki pietietiška šokių muzika. Na, manau, po vidurnakčio pasibaigs tas triukšmas ir bus galima užmigti. Kur tau! Po dvylikos dar stipresnis orkestras garsai sklido. Vartaus nuo vieno šono ant kito iki 4 v.r. Mat Peru, kai mes atvykome, buvo įvestas karkstovis ir uždrausta nuo 9 v.v. iki 5 v.r. judėjimas gatvėse, tad viešbučiuose pasilikuotiems tranki šokių muzika aidėjo iki pat ryto. Man teko beveik nemigus rytą atsikelti. Gudresnieji iš mūsų grupės, negalėdami dėl triukšmo užmigti, pasiskundė ir gavo kambarius žemesniuose aukštuose, kur muzikos garsai jau nesiekė. Jie juokėsi iš tų, kurie kentėjo per visą naktį tą triukšmą.

Žmonių sraute

Rytą pro langą pažvelgus matėsi miesto panorama, bet paskendusi miglose, o tolimoje kilo kalnai. Rūkas pamazū sklaidėsi nuo kalnų. Debesuota ir protarpiais bando įlyti.

Mes, turėdami iki vidurdienio laisvą laiką, išneriam į pagrindinės gatvės žmonių skruzdėlyną. Sutinkami žmonės yra skirtingi nuo Kolumbijos, kur gyventojų dauguma metisai — ispanai, susimaišę su indėnais, arba kreolai — indėnai, susimaišę su negrais. Čia gatvėje vyrauja tikri indėnai su savo tautiniu apdaru — plačiaabrylėm skrybėlėm. Jie šneka savo kalba, kuri yra mokoma mokyklose šalia ispanų kalbos.

Gatvėje vyksta gyva prekyba. Eidamas šaligatviu, vos gali prasižeminti pro žmones, išstatytus staliukus ir įvairaus dydžio būdeles su prekėmis. Beveik visas šaligatvis užimtas tų prekybininkų. Kurie neturi staliukų, ant šaligatvio išdėsto savąjas prekes. Čia visko gali gauti — pradedant nuo šukų ir baigiant radijo aparatais. Gausus pasirinkimas įvairiausių megztinių iš lamos vilnos. Išalkusius aptarnauja su visokiais virtuvės patiekalais. Juos čia ant plytelių verda ir kepa. Sklinda visokie kvapai. Kai kurie jų mūsų gomurio visai neįvilioja.

Indėnų vaistai

Beeidamas užtinki pardavėją, garšiai šaukiantį, apstotą būrio indėnų, kuriems siūlo kokius nors vaistus, pardavinėja paveikslėlius. Taip prasižemė pro vieną būrį prieini prie toko, kur jau stambūs indėnas tunika apvilkęs trina kažkokiu tepalu vienam nugara. Prieš arčiau matau, kad nedideliame kubile, pripiltame lyg alvyos, plauko kažkokios dėšros. Indėnas pasemia indeliu to skysčio ir trina bei masažuoja pasilenkusio žmogaus nuoga nugara. Po to pakelia tas "dėšras" iš kubilo ir parodo. Tai sudžiūvęs, susirangęs didelis smaiglys ir dar keletas gyvačių. Pakratęs rankose, vėl sumeta į kubilą. Dabar įsiai semia tą skystį, pilsto į bonkutes ir praeviams pardavinėja kaip vaistus. Vietinė publika, atrodo, noriai perka tą skystį, ir vis atsiranda savanorių, kurie nusivilkę baltinius, palenkia nugara tam masažui.

Keista procesija

Toliau einant pasigirsta varpų skambesys ir orkestro garsai. Žmonės pajuda tų garsų link jau kitoje gatvėje. Plaukiu su žmonių srautu kartu, vis apčiupinėdamas savo kišenes, ar viskas tebėra. Priartėjus prie vienos šventovės matyti išeina procesija su vėliavomis ir didžiuliu baldakimu, nešamu 12-kos uniformuotų vyrų. Ant baldakimo aukštai, lyg soste, apgrentas karališkus apsiaustu su ordino juos-

Kelonė per Pietų Ameriką

Senovės miestų kraštas Peru

ta per petį juodo veido šventasis. Užpakalyje žygiuoja dūdų orkestras, kuris traukia savas melodijas. Priešakyje nešamos vėliavos plevėsuoja, nešėjai baldakimą pagal taktą pasiūbuodami neša protarpiais sustodami. Tada publika neša gėlių puokštes ar paskiras gėles ir kloja po šventojo kojom. Ties baldakimo nešėjai atrodo juodukų giminės, o ir publikos tarpe labai daug negriškai atrodančių.

Grįžus į viešbutį, Džimis, kuris viskuo domisi ir stebėjo tą procesiją iš kitos gatvės, tvirtino, kad nešama šventojo statula buvo baltojo, man atrodė — juodojo. Išsiaiškinimui turėjome klausyti vadovų, kuris pareiškė, kad procesijoje nešama statula yra šventojo Martyno, juodojo žmogaus, kuris yra neturtėlių globėjas ir visų negrų labai gerbiamas. Net ir Peru laisvės kovose prieš ispanus buvo sudarytas dalinys iš vieno negrų.

Daugybė skurdžių

Lima mieste vaikščiojant matosi, kad trūksta švaros, daug šiukšlių ir popierių sklandosi gatvėse. Viešbutis, kad ir pirmos klasės, irgi prasičia atrodo. Vandenių visur turime gerti tik iš bonkų. Kalba ispaniškai, bet viešbutyje nėra sunkumų susikalbėti angliškai.

Lima žinoma iš senovės kaip karalių miestas, kadangi ispanai turėjo čia centrą (vice-regency) iki pat 19-to šimtmečio. Turi netoli 5 mil. gyventojų ir yra Peru valstybės sostinė. Krašte siaučia didelė infliacija iki 60%. Bedarbių yra 25%. Indėnai veržiasi iš krašto gilumos į sostinę tikėdamiesi geriau įsikurti. Jie įsikuria kalnų pašlaitėse suramstytose trobelėse iš kartono, alvyos statinių ar kitokių liekanų.

Šiaip mieste butą išnuomoti kainuoja 150-200 dol. mėn., o vidutinis uždarbis tesiekia 60-100 dol. mėn., tad dauguma nepajėgia ten įsikurti. Kariuomenės tarnyba privaloma vyrams ir moterims — reikia atitarnauti po dvejus metus.

Katedroje

Po pietų laukė numatyta kelionė po žymesnes Lima miesto dalis. Pirmiausia lankėme katedrą, kuri dar ispanų laikais buvo pastatyta miesto įsteigėju Francisco Pizaro, bet žemės drebejimo sunaikinta ir perstatyta 1746 m. Labai puošnus katedros vidus, turi skirtingų stilių 8 koplyčias. Viena koplyčia paskirta antarm Lima vyskupui Alfonso de Mogrovejo (1538-1606). Padaryta iš mahoney medžio. Vargonai pagaminti Belgijoje. Popiežius Jonas-Paulius II šioje katedroje vainikavo Marijos statulą sidabro karūna, sveriančią 17 kg, kuri dabar vienos koplyčios altoriuje išstatyta. Jo vizitui priminti katedros sienoje įmūryta plokštė.

Seniausieji rūmai

Aplankėme ir išvaikščiojome po seniausią kolonijinių

laikų pastatą — rūmus, turinčius 65 kambarius, pastatytus 1553 m., kuriuose tais laikais gyveno tituluoti aristokratai su tarnų būriais. Tai Julia de Aliaga šeimos nuosavybė, kur ir dabar jau 16-ta karta gyvena. Iš šios šeimos yra kilę daug žymių žmonių — kunigų, vyskupų, profesorių ir net du nariai buvę Peru prezidentais.

Vaikščiodamas po kambarius, stebiesi turtingumu ir puošnumu. Grindų plytelės atgabentos iš Ispanijos, ant sienų portretai žymiųjų šeimos narių, kurių žvilgsniai, atrodo, seka mus, bežiopsančius į jų turtą ir prabangą. Kampuose — statulos, šarvai, brangaus medžio baldai, valgomasios su masyviomis kėdėmis ir sidabrinėmis žvakidėmis, miegamasis su baldakimu pobūdžio lova. Privati koplyčia su altorium ir keliomis klauptėmis. Tai seniausias kambarys visame name, nes tokio dydžio namas buvo ne iš karto pastatytas, bet per eilę metų. Paskutinės vedybos šioje koplyčioje įvyko prieš 8 metus.

Po kambarius reikėjo vaikščioti ant batų užsimovus specialias šliures, kad nepažeistume senoviškių plytelių. Tik dalį kambarių leidžia ekskursijoms lankyti, kituose gyvena šeimos palikuonys. Kai skiriamas ribotas laikas visam apžiūrėjimui, tai negali ilgiau kur nors sustoti, kas daugiau domina. Man buvo įdomūs įvairūs seni pergamentai, diplomai ant sienų arba ant stalų išdėstyti bibliotekos kambarėje, tačiau nebuvo pakankamai laiko atidžiau pažiūrėti.

Pranciškonų vienuolynas

Autobusas atveža prie garšios Šv. Pranciškaus šventovės ir vienuolyno. Pranciškonai buvo pirmieji misijonieriai, kurie pasiekė Limą ir pastatė pirmąją šventovę 1546 m. Šventovė labai puošnios architektūros, turi 15 koplyčių, dailius vargonus ir suolus chorui su išpaustytais kedro medžio ornamentais. Nuo vargonų viršaus žemyn — platus reginys į didžiulės šventovės erdvę, kurios altoriuje dega švieselė, nes naudojama pamaldoms. Tačiau kai užplūsta turistų masė, tokiom religinėm vietom neturi reikiamos pagarbos, o apie tylą ir susikaupimą niekas negalvoja.

Čia irgi paskubom pervedė per šventovę, parodė, kad grindų plytelės gamintos 1670 m. Ispanijos Sevilijoje, kad ypatingai gražios lubos ir trijų aukštų požemiai-katakombos. Pirmame aukšte tų požemių yra religinis muziejus. Išstatyta seni, auksu siuvinėti arnotai ir kiti liturginiai drabužiai, sidabrinės žvakidės, auksinės monstracijos, didžiuliai mišiolai, vėliavos, statulos, nešamos procesijoje. Viena statula iš gyno sidabro sveria daugiau kaip toną.

Apatiniuose katakombų aukštuose palaidoti vienuoliai, bet vėl dėl laiko stokos iš muziejaus nebevedė žemyn, bet tiesiai į autobusą tolesnei kelionei. (Bus daugiau)



Šv. Pranciškaus šventovė ir vienuolynas Peru respublikos sostinėje Limoje

A+A

VERONIKAI KENDERIENEI

mirus,

nuoširdžią užuojautą velionės dukrai RAMONAI KENDERYTEI ir MASKELIŪNŲ šeimai reiškia —

Jonas Zaleskis

A+A

ELENAI ŠALTMIRIENEI

mirus,

sūnui VLADUI, šeimai ir artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą —

Toronto Lietuvių namų kultūrinė komisija

Brangiai motinai

A+A

ELENAI ŠALTMIRIENEI

mirus,

mūsų bendruomenės narę ELENA SARGAUTIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

Kanados Lietuvių Bendruomenės Oakvillės apylinkė

A+A

KONSTANCIJAI SMILGIENEI

mirus,

jos vyrui ALBINUI, dukrai ADELEI ir vaikaičiams reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Marija ir Mykolas Šakaliniai su šeima

Toronto, Ont.

A+A

KONSTANCIJAI SMILGIENEI

mirus,

vyrui ALBINUI, dukrai ADELEI ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą —

Angelė, Vytautas ir Rūta Kulniai

A+A

ELENAI JUTELIENEI

mirus,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos vyrui POVILUI, dukrai ELZBIETAI su šeima, broliui ČARLUI su šeima, mamai, tetai ir dalinamės bendru skausmu —

Laima ir Raimondas Lamothe

Juzefa ir Antanas Gatautis

Mielai

A+A

ELENUTEI JUTELIENEI

mirus,

jos vyrą POVILĄ ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiu ir kartu liūdžiu —

Julė Aniol

A+A

ELENAI JUTELIENEI

mirus,

jos vyrą POVILĄ, dukrą ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Salomėja Poderienė
Jeronimas Jakelaitis

Vytautas Jonaitis
G. G. Venskaičiai

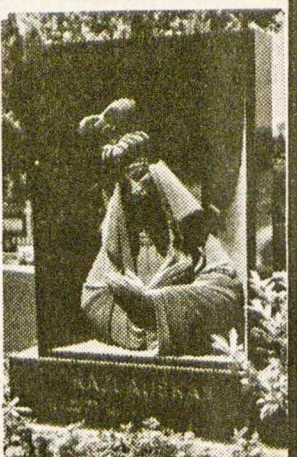
Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529





Liturginis šokis, atliekamas lietuvių Hartforde, Conn., šventinant lietuvišką kryžių prie katedros Lietuvos krikščionybės sukakčiai pažymėti 1987 m. gegužės 17 d.

Diskusijas Lietuvos krikšto klausimu baigiant

IGN. URBONAS

Lietuvos krikščionybės sukaktį minint, buvo spaudoje įvairių nuomonių kai kuriais istoriniais klausimais. Ypačingai buvo suabejota Dugošo masinio Lietuvos krikšto aprašu. Po įvairių asmenų pasisakymų šiuo klausimu ir mūsų istorikai — prof. P. Rabiškauskas ir prof. dr. J. Jakštas su mūsų abejonėm sutiko. Prof. P. Rabiškauskas ("Draugas" 1987. IV. 8) pareiškė, kad karalienė Jadvyga ir Lenkijos vyskupai 1387 m. Lietuvoje nesilankė, o prof. J. Jakštas ("Aidai" 1987. m. 1 nr.) tą Dugošo aprašą pavadino pasaka.

O mūsų tezė ir buvo, kad "Dugošo parašyto masinio Lietuvos krikšto, prie upių ir ežerų karalienės Jadvygos su Lenkijos vyskupais įvykdyto, nebuvo, nes jie patys 1387 m. Lietuvoje irgi nebuvo".

Tokiu būdu, mūsų manymu, šios diskusijos ir turėtų baigtis, nes tai ir buvo pagrindinis mūsų klausimas, kurį kėlėm. Iš jo paaiškėja ir du Dugošo istorikai netikri teiginiai — Lenkijos vaidmuo Lietuvos krikšte ir Lietuvos pažeminimas vaizduojant ją kaip tamsią ir laukinę. Pasirodo, mūsų iškeltos abejonės šiais klausimais yra teisingos. Juk jeigu Lenkija tiesiogiai Lietuvos krikšte nedalyvavo, tai ir jos vaidmuo Lietuvos krikšte yra kitoks. O Dugošo aprašytą Lietuvos tamsumą šimtu nuošimčių sugriauna Kernavės miesto atkasimas, kuris parodo, kaip to meto eiliniai lietuviai gyveno. Miesto gatvės grįstos lentomis. Namai ir juose indai buvo geros rūšies. Pirtis. Batų dirbtuvė.

Tas Dugošo pradėtas Lietuvos tamsumo mitas lenkų yra kartojamas iki šių dienų. Pz. M. Koskowskis "Przewodnik Katolicki" 1987. II. 18 išspausdintame straipsnyje vaizduojami to meto lietuviai gyvenę laukiniu gyvenimu — be namų, palapinėse, apsilvilkę išverstais kaikiniais. Vytautas — didelis girtuoklis. Juk ar girtuoklis būtų galėjęs sukurti tokią didelę imperiją tokiose sunkiose sąlygose, apsuptas priešu?

Skirtingi mūsų požiūriai

Po to viso, kas anksčiau pasakyta, diskusijas baigiant, norime padaryti išvadas — pareikšti keturis, nuo lenkų istorikų skirtingus požiūrius Lietuvos krikšto istorijos klausimu.

Mes turime kitą skirtingą požiūrį į Lenkijos vaidmenį Lietuvos krikšte. Mes turime skirtingą požiūrį į Lenkijos apaštalavimą — krikščionybės platinimą Lietuvoje, surištą su lenkinimu per šventoves. Mes turime skirtingą požiūrį į Dugošo pradėtą ir kitų kartojamą ano meto Lietuvos tamsumą ir-kurį, kaip istoriškai netikrą, atmetame.

Mes turime skirtingą požiūrį ir į Lietuvos krikščionybės pradžią. Čia mūsų nuomonės skiriasi dėl "pradžios" savokos. Mes manom, kad pradžia yra — kas ką pradėjo. Mindaugas apsikrikštijo, gavo karaliaus karūną, pastatė katedrą. Pradžia rimta ir, mūsų manymu, jis ir pradėjo krikščionybę Lietuvoje. Lenkų istorikai ir dauguma lietuvių istori-

kų mano, kad pradžia laikytina, kai krikščionybė buvo įtvirtinta. Tai atliko Jogaila su Vytautu. (Jogaila pastatė 8 šventoves, Vytautas — 35). Taigi, šiuo klausimu yra dvi nuomonės, kurios, atrodo, paliks ir ateičiai. Mes šiuo metu nebesusitarsim. Todėl palikim tai mūsų ateities istorikams, kurie, gal nebūdami tokioje stiprioje lenkiškų istorinių šaltinių įtakoje, suradę ir mūsų iškeltus klausimus, — lengviau padarys ir savo sprendimus.

Šių keturių klausimų — skirtingų požiūrių iškėlimas ir buvo kuklus mano motyvas bei tikslas. Jokių kitų "motyvų" bei tikslių są neturėjau ir neturiu. Ir prof. P. Rabiškauskas kritiškos pastabos spaudoje atrodė tarytum nelaimingas nesusipratimas. Atrodo lyg jis mano straipsnių nebūtų skaitęs ar jų nesupratęs, nes, pripažinęs mūsų pagrindinę tezė teisinga, jis ima iš konteksto paskirus žodžius ir įrodinėja tai patį, ką ir aš teigiu, ir kritikuoja tai, ko aš nerašiau. O ir tas polemisinis stilius, atrodo, istorikui nereikalingas. Mums visiems gražus pavyzdys yra mūsų istorikas prof. dr. J. Jakštas.

Kai kas mano, kad iš viso tų Lietuvos krikšto istorinių klausimų nereikia kelti, nes viskas mūsų istorikų yra jau įrodyta ir net prof. Z. Ivinskio patvirtinta. Didis mūsų istorikas Ivinskis yra daugiausia šiuo klausimu šaltinių surinkęs ir paskelbęs. Jis jų surinko tiek, kiek tuo metu galėjo. Bet tie šaltiniai yra vokiečių ir lenkų. Prof. Ivinskis dar nežinojo Kernavės miesto atkasimo, Mindaugo katedros atradimo, to Itinerarium'o, kuris buvo paskelbtas jau po Ivinskio mirties. Tai ir nežinia ką prof. Ivinskis pasakytų šiandien.

Aš savo straipsniuose keldamas šiuos klausimus visada pabrėžiau — neliesi lenkų kaip individų ir nekaltinti vi-

sų lenkų istorikų. Aš niekad nerašiau, kad visi lenkai istorikai rašo netiesą. Šiuo metu lenkų istorikai daug randa pas Dugošą netikslumų, bet tai nereiškia, kad jie jo negerbtų.

Krikščionybė — mūsų tautos brangenybė

Diskusijas minėtais klausimais baigiant, turime grįžti prie šiuo metu pagrindinio mūsų tautos įvykio — krikščionybės ir jos sukakties. Krikščionybė lietuvių tautai yra viena didžiųjų brangenybių. Tai lyg dvasinis gintaras prie Baltijos marių. Ji viena šiandien yra didžioji jėga, kuri atsiemiam lietuvių tautai. Dėlto mums yra brangi ir jos sukaktis. O ji minima pagal artimiausią istorinei tiesiai tezė — Mindaugas Lietuvos krikščionybę pradėjo, o Jogaila su Vytautu ją baigė, įtvirtino ir visą Lietuvą galutinai apkrikštijo. Tai rodo minėjimo medaliai. O jei prie to ir mūsų lietuviai istorikai Vatikano simpoziume galėtų priminti (nors asmeniškai tam ir nepriartų), kad yra pas lietuvius ir kiti požiūriai Lietuvos krikšto istorijos klausimu, tai būtų ir viskas, ką šiuo metu galėtume padaryti.

1987 m. birželio 28 d. vyksta du dideli mūsų tautos istoriniai įvykiai — Lietuvos krikščionybės sukaktis ir arkiv. Jurgio Matulio paskelbimas palaimintuoju. Po 500 metų — antras mūsų šventasis! Būkite dėkingi Dievui, kad mums leido šių įvykių sulaukti. Į Romą vykstame, kas tik galim. Mūsų ainiai pavydės mums tos laimės, kad galėjome šiuose istoriniuose įvykiuose dalyvauti. Į Europą mes iš Kanados ir Amerikos vykstame visokiais reikalais ir be reikalų, todėl nevykti (tiems kurie gali) šių istorinių įvykių proga būtų mūsų tautinis apsilėdimas. Tad šiuo metu visi mūsų keliai veda į Romą!



Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės buvo surengtos JAV-bių Hartforde, Conn., 1987 m. gegužės 17 d. Ta proga prie katedros buvo pastatytas lietuviškas kryžius su šiuo įrašu

Nuotr. A. Dziko

Gautas buvusių kalinių pareiškimas

Jį pasirašė keturiolika buvusių lietuvių politinių kalinių ir pasiuntė Gorbačiovi

Vakaruose gautas keturiolikos buvusių politinių kalinių pareiškimas, adresuotas generaliniam sekretoriui Michailui Gorbačioviui 1987 m. gegužės pirmą dieną. Jame rašoma, kad Vakaruose plačiai išreklamuotas kai kurių politinių kalinių paleidimas nebuvo politinė amnestija, bet tariamas bausmės "dovanojimas". Didėsnė lietuvių sąžinės kalinių dalis tebėra bausmės atlikimo vietoje.

Pareiškimo autoriai reiškia susirūpinimą savo tautiečių ir buvusių nelaisvės draugų likimu. Nurodoma, kad kunigai Alfonsas Svarinskas ir Sigitas Tamkevičius 1983 metais buvo nuteisti už visuomeninę-religinę veiklą. Šių metų pradžioje jie buvo atgabenti į Vilniaus KGB izoliatorių, kur jiems buvo siūloma atsisakyti savo principų. Jiems nesutikus daryti kompromiso su sąžine, kunigas Svarinskas buvo sugrąžintas į Permės lagerį, kunigas Tamkevičius perkeltas į naują kalinimo vietą Mordovijoje.

Viktoras Petkus ir Balys Gajauskas, Lietuvos Helsinkio grupės nariai, 1977 metais buvo nuteisti po dešimtį metų laisvės atėmimo ir po penkerius metus nutremimo. Petkus drauge su kitais grupės nariais kėlė žmogaus teisių pažeidimo faktus Lietuvoje, ragino vyriausybę laikytis Helsinkio susitarimų raidės ir dvasios, pasisakė už Lietuvos išstojimą iš Sovietų Sąjungos. Gajauskas rinko dokumentus apie Stalino terorą Lietuvoje, organizavo materialinę paramą kaliniams, mėgino versti Solženicino knygą "Gulago salynas". Balys Gajauskas jau iškalėjo 35-rius metus, Viktoras Petkus — 25-rius ir kunigas Svarinskas — 20 metų.

Šiuo metu laikomi tremtyje Gintautas Iešmantas ir Povilas Pečeliūnas, abu nuteisti už bendradarbiavimą neoficialiuose leidiniuose "Peraspėktivos" ir "Atma Māter". Dabartinių pertvarkymų švie-

soje jiems pateikti kaltinimai atrodo absurdiški, nes jie savo raštuose kėlė sovietų visuomeninės-politinės sistemos pertvarkymo, atvirumo ir demokratijos mintis. "Šiandien tokie pat pasisakymai plačiai skamba iš pačių aukščiausiųjų tribūnų ir iš sovietinės spaudos puslapių. Tuo tarpu Iešmantas ir Pečeliūnas ir toliau laikomi "ypač pavojingais valstybės nusikaltėliais", sakoma pareiškime.

Kunigas Jonas-Kastytis Matulionis atlieka trejų metų laisvės atėmimo bausmę kriminaliniame lageryje Čitos srityje. Nuteistas jis už dalyvavimą su parapijiečiais Vėlinių procesijoje.

Jonas Pakuckas už mėginimą 1981 metais pereiti sieną buvo nuteistas penkiolikos metų bausme. Kai kurie lietuviai jaunuoliai nuteisti už nenorą tarnauti sovietinėje kariuomenėje, už dalyvavimą eitynėse ar tariamą sovietinių simbolių išniekinimą.

Pareiškimo autoriai mano, kad šios rūšies bylos turi būti peržiūrimos ir kitaip sprendžiamos. Pareiškimas baigiamas taip: "... tarybinuose kalėjimuose, lageriuose, psichiatrinėse ligoninėse, ištremime laukia išlaisvinimo šimtai kitų sąžinės belaisvių — ukrainiečių, rusų, žydų, kaukazių, estų, latvių ir taip toliau. Jeigu Jūs tikrai norite iš esmės išspręsti Sovietų Sąjungoje tebeegzistuojančią žmogaus teisių problemą, pirmiausia reikėtų amnestuoti visus politinius kalinius, panaikinti RTFSR baudžiamojo kodekso 70-į straipsnį ir atitinkamus sąjunginių respublikų straipsnius".

Pareiškimą pasirašė: Jadvyga Bieliauskienė, Petras Cidzikas, Liudas Dambrauskas, Anastazas Janulis, Mečislavas Jurevičius, Vladas Lapinskas, Petras Plumpa, Nijolė Sadūnaitė, Julius Sasnauskas, Liudas Simutis, Vytautas Skuodis, Gema Stanelytė, Antanas Terleckas, Vytautas Vaičiūnas. LER

Laiškas iš okupuotos Lietuvos

MIELASIS,

Ką tik gavau Tavo seniai jau lauktą laiškuką, kuris mane nudžiugino, kad tebėsi sveikas gyvas ir palaikai glaudžius ryšius su mūsų miela tėvyne...

Pas mus šių metų (1985) pradžioje smarkiai pradėjo mirti kunigai. Nepraėjo dar nei du mėnesiai, o jau pas mus mirė 8 kunigai. Ir, reikia pasakyti, kad kai kurie gana tvirti sveiki vyrai. Rapolas buvo gražiausiam sveikatos stovyje ir išvaizdoje. Jį lankiau liepos mėnesio viduryje, jis buvo gražiausioje išvaizdoje ir sveikatoje. Kai pranešė Vatikano radijas apie jo mirtį, sudrebėjau iš baimės ir nuostabos, kad gali tokie kilūs, sveiki žmonės mirti. Jis už mane lygiai 10 metų jaunesnis ir mažiau tematęs vargų. Tikėjau, kad jis gyvens mažų mažiausiai 95 metus. O Viešpaties plano būta kito... Šių metų mirę kunigai yra tik du tvirti, o pereiti metų mūsų vyskupijoje krito šeši ir visi iki vieno tvirčiausi darbininkai. Nė vienas netikėjo, nei kiti tikėjome, kad jų paskutinieji metai... Mums kunigų yra toks stygius, kokio nėra buvę nuo tų laikų, kai Lietuvoje bebuvo likę tik septyni kunigai ir vyskupas... Nes dabar labai reta pas mus parapija, kad neturėtų kitos pašonėje reikalingos aptarnavimo išsvetų, t. y. neturi nuolatinio bažnyčios darbininko — kunigo.

Tas mūsų nublankinimui tikybiniu atžvilgiu turi didelę neigiamą reikšmę. Lietuvis mėgstas draugystę su kunigu. Ir kai jo nebemato, pradeda pamiršti ir pačią bažnyčią, ir evangelijos dvasia ataušta. Mums netekimas kunigų yra religinė trauma, kurios neturime kuo gydyti. Gauname iš seminarijos naujų gerų kunigų, bet tarpe labai gerų ir uolių pasirodo jėgos persilpnos atlaikyti vispusią bedievybės spaudimą — smurtinį ir kultūrinį... Bet viskas Dievo rankoje ir Jo valioje. Kaip Jis patvarkys, taip ir bus, o mums nėra ko suk-

ti galvų, nes jau jos susuktos kitais dalykais, kurie nuo mūsų priklauso, o kas mums nepriklauso, palikime nuošalyje...

Gyvename puikiai, laukiame vasaros ir svečių iš Amerikos, kuriuos pamylėsime Vilniaus "Lietuvos" šauniąjame viešbutyje kaip tikrus užsieniečius. Manau, kad Jūs dar šiais metais aplankysite mus ir pasiūlysite pergyvenimus, įspūdžius ir pasikeisime dovanėlėmis, tik žiūrėkite, nepasikeltė ir puikybių ir nesugalvokite neaplinkyti mūsų. Tada jau susitikimą atidėtume į amžinybių horizontus pas Aukščiausiąjį. Todėl, jei dar turime vilties susitikti šioje žemėje, tai tik šiais metais, suprantama, vasarą, kada puikūs orai ir daug turite atostogaujančių kunigų, kurie Jus gali lengvai pavaduoti darbuose, išleisti į pasaulį paskraidyti, pasidžiaugti gyvenimo grožiu...

Mes į užsienius nevažinėjame, žinome, kad taip puikiai ir kultūringai niekur žmonės negyvena, kaip pas mus, todėl nėra ko mums po užsienius baladotis, leisti pinigų ir nieko gero ten nematyti. Mes geriau sėdime namuose ir laukiame svečių iš viso pasaulio. Mus lanko daugiausia amerikona, nes ten daugiausia po Antrojo pasaulinio karo nusidangino mūsų mielių tautiečių, kurie su malonumu pas mus grįžtu, jei mes priimtume, bet ir mūsų dūšios ne kačergos — turime ir mes reikiamą kiekį puikybės. Norint pas mus sugrįžti, reikia turėti nuopelnų, o tuščiomis rankomis grįžtančių mes nelabai pageidaujame... Jei norėtum pas mus grįžti ir darbo gauti, turėtum pirmiausia paduoti prašymą kulto ministeriui, gauti atitinkamus leidimus ir atlikti kitus formalumus, kurių pas Jus nėra.

• Supažindinkite savo draugus su "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAIS" — atsiųskite dar jų neskaitančių adresus. Jie gaus keletą numerių nemokamai.



Medžio drožinys-bareljefas, vaizduojantis Lietuvos krikštą prieš 600 metų. Jis laikomas Telsių katedroje. Nuotrauka gauta iš Lietuvos

Kažkas savivaliauja

Okupuotoje Lietuvoje, pagal veikiančius įstatymus, niekas negali būti ištremtas be liaudies teismo sprendimo, o vyskupas Julijonas Steponavičius gyvena kaip tremtinys jau 25 metai. Apie tai rašo "LKB kronika" 72 numeryje

LTSR Aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirmininkui Kun. Alfonso PRIDOTKO, gvv. Telsių raj. Žarėnuose,

PAREIŠKIMAS

Romos Katalikų Bažnyčios popiežius vyskupą Julijoną STEPONAVIČIŲ paskyrė Vilniaus arkivyskupijos apaštalinio administratoriumi. Religinų kultų įgaliojimas vyskupą nušalino nuo pareigų ir ištremė į Žagarę, Joniškio rajone. Ištremė jį iš jam priklausančios Vilniaus arkivyskupijos į svetimą vyskupiją ir svetimą parapiją. Tai atliko prieš 25 metus. Ištremimas dar dabar tęsiasi, praėjus 25 metams nuo ištremimo pradžios. Šis faktas sudomino daugelį Lietuvos gyventojų. Išky-la klausimai:

1. Ar Religinų kultų įgaliojimas gali iškelti, ištremti vyskupą iš jo vyskupijos ir kitą?

2. Kas suteikė tokią galią įgaliotinui ir kada?

3. Kokiam ilgiausiam laikui vyskupą gali ištremti religijų kulto įgaliotinis į svetimą vyskupiją?

Būsiu labai dėkingas, jei man tuos klausimus paaiškinsite. Labai stebina, kad vyskupas J. STEPONAVIČIŲ ištremė jau išbuvo 25 metus, o tremtis vis dar tebesitęsia. Kilo mintis pasiteirauti pas teisininkus specialistus, ar su vyskupu J. STEPONAVIČIŲ pasielgtą pagal galiojančius, viešus, visiems žinomus, paskelbtus įstatymus. O gal kas nors persistengė, gal viršijo savo galias? Tuo reikalu kreipiausi į LTSR Advokatų kolegijos juridinę konsultaciją ir paprasčiau atsakyti į kelis klausimus:

1. Kiek laisvės atėmimo daugiausia gali priteisti Liaudies teismas? Atsakė:

— 15 metų.

2. Už kokius nusikaltimus?

— Už tėvynės išdavimą (62 str.), už šnipinėjimą (63 str.), už nužudymą sunkinančiomis aplinkybėmis (104 str.), grobstymą itin stambiu mastu (95 str.).

3. Kiek daugiausia Liaudies teismas gali priteisti nutremimo?

— Nuo 2 iki 5 metų.

4. Už kokius nusikaltimus?

— Už nusikaltimus, kuriuos liečia 62, 63, 96 straipsniai.

5. Be Liaudies teismo ar gali kas nors kitas nutremti, kad pilietis gyventų tik tam tikroje vietoje?

— Negali.

6. Ar gali kokia nors įstaiga ar valdžios pareigūnas nutremti pilietį be Liaudies teismo nuosprendžio?

— Negali.

7. Ar gali religinių kultų įgaliotinis nutremti kunigą, vyskupą iš jo gyvenamosios

vietos į kitą rajoną, į kitą gyvenamąją vietą be Liaudies teismo sprendimo?

— Kaip kulto darbuotoja ta bausme bausti negali. Tokio įstatymo nėra.

8. Atrodo, kad kažkas savivaliauja?

— Taip išeitų! Kokios kyla mintys? Tėvynės išdavikai, šnipai, žmogžudžiai tik Liaudies teismo sprendimu gali būti baudžiami nutremimo bausme, ir tai ne ilgiau kaip 5 metus. Vyskupas ištremė jau išbuvo 25 metus ir dar ne galas. Įdomu, kaip tai pavyktų suderinti su baudžiamuoju kodeksu? Vyskupas — ne tėvynės išdavikas, nebuvo ir šnipas, nepadarė grobstymo, o pagal nutremimo ilgumą yra blogesnėje padėtyje už juos. Vyskupui paskirta bausmė (pagal nutremimą) jau viršijo didžiausių nusikaltėlių bausmių ribas puse tūkstančio procentų. Didžiausi nusikaltėliai — turi teisę gynybą teisme. Jie gali kreiptis į advokatus, kad juos apgintų, kviestis gynybos liudininkus, pateikti nekaltumo įrodymus, remtis viešai paskelbtais įstatymais. Jie žino, kokia bausme gali būti nubauti, o nubausti žino, kada jų bausmės laikas baigsis. Sprendimą teisme priima teisėjas, pasitaręs su tarėjais, išklausęs prokuroro ir advokato argumentų, o su vyskupu J. STEPONAVIČIŲ įvyko kažkas labai keisto. Net teisės specialistui atrodo, kad čia kažkas panašaus į savivaliavimą, kad baudžiamasis kodeksas neturi jokių straipsnių, kuriais remiantis galėtų vyskupą ištremti iš jo vyskupijos net virš 25 metų.

Mano nuomone, tai savivaliavimas, kažkas peržengia viešai paskelbtus įstatymus. Kaip jums visa tai atrodo? Ar teisingai buvo pasielgtas su vyskupu J. STEPONAVIČIŲ įvyko kažkas labai keisto. Net teisės specialistui atrodo, kad čia kažkas panašaus į savivaliavimą, kad baudžiamasis kodeksas neturi jokių straipsnių, kuriais remiantis galėtų vyskupą ištremti iš jo vyskupijos net virš 25 metų.

Mano nuomone, tai savivaliavimas, kažkas peržengia viešai paskelbtus įstatymus. Kaip jums visa tai atrodo? Ar teisingai buvo pasielgtas su vyskupu J. STEPONAVIČIŲ įvyko kažkas labai keisto. Net teisės specialistui atrodo, kad čia kažkas panašaus į savivaliavimą, kad baudžiamasis kodeksas neturi jokių straipsnių, kuriais remiantis galėtų vyskupą ištremti iš jo vyskupijos net virš 25 metų.

Būsiu dėkingas, jei gausiu jūsų atsakymą į šį pareiškimą. Žarėnai, 1986, X. 1.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

AUŠROS VARTAI

Apie Aušros Vartų ir Šv. Teresės šventovės atnaujinimą, trukusį daugiau kaip dešimtį metų, "Gimtojo krašto" gegužės 21 d. laidoje skaitytojus informuoja Rimvydo Valatkos rašinys "Naujas Aušros Vartų rūbas". Klebonas ir Vilniaus arkivyskupijos valdytojas kun. Algirdas Gutauskas džiaugiasi, kad darbas vyko sėkmingai, gauti reketinių medžiagų padėjo vykdomasis Vilniaus komitetas bei kitos institucijos. Visais atnaujinimo reikalais rūpinosi bažnytinis komitetas. Pasak zakristijos Povilo Stanelio, kadangi Aušros Vartų ir Šv. Teresės šventovės atnaujinimas vyko tuo pačiu metu, atskiros sąskaitos nebuvo vedamos. Apie išlaidas P. Stanelis teprasižada: "Galiu tik pasakyti, kad mūsų parapijos tikintieji pinigų negailėjo, aukoję tiek, kiek reikėjo..." Atnaujinta ne tik Aušros Vartų koplyčia, bet ir skulptūrinės puošmenos išorinėje vartų pastato dalyje. Didžiausią rūpestį sudarė freskų atnaujinimas Šv. Teresės šventovės sienose. Mat tada Lietuva dar neturėjo šios srities specialistų. Juos teko atsivežti iš Lenkijos. Jie užtaisė ir Aušros Vartų Marijos paveiksle karo metais kulkos paliktą skylę. Paveikslą yra nutapęs nežinomas Renesanso epochos dailininkas. Spėjama, kad paveikslas buvo specialiai kuriamas gynybinės Vilniaus sienos Aušros vartams, kurie taigpi buvo vadinami Aštriais arba Medininkų vartais. Dailininkui greičiausiai pozavo Žygimanto Augusto žmona Barbora Radvilaitė. Rimvydas Valatka, palyginęs Aušros Vartų koplyčios paveikslą su skulptūriniu Barboros Radvilaitės portretu Olesko pilies muziejuje, pasakoja: "Nosies forma, antakių išlinkimas, lūpos ir pailgas veidas — iš tikro panašu..." Baroko epochos Vilniaus auksakalys paveikslą papuošė paausuotu iš trylikos dalių susidedančiu sidabro drabužiu.

VĖL SUSIŽEIDĘ SABONIS

Kauniečių gegužės 25 d. pasiekė rūpestį keliantis pranešimas iš Novogorsko, kad ten, besiruošdamas Europos pirmenybėms su Sovietų Sąjungos krepšinio rinktinė, vėl susižeidė žalgirietis Arvydas Sabonis. Vyriausias Kauno miesto fizikultūros dispanserio gydytojas R. Ivaškevičius "Komjaunimo tiesos" sporto korespondentui V. Raksteliui gegužės 26 d. laidoje pasakojo: "Kiek žinau, Arvydai per treniruotę trūko dešinės kojos sausgyslė. Kodėl įvyko ši trauma, spresti dar sunkoka, bet, matyt, turėjo įtakos kairės kojos Achilo sausgyslių patempimas ir uždegimas, nes Arvydas ilgą laiką negalėjo normaliai nei treniruotis, nei vaikščioti. Dėl to pakito sportininko fizinė būklė, didesnis krūvis teko dešinei kojai. Tokias traumas buvo gavę nemažai žinomų sportininkų, pavyzdžiui, mūsų respublikos sprinteris A. Kornikas, rankininkė R. Jasiukevičienė. Sportininkai buvo išgy-

dyti, vėliau sportavo. Tokių traumų gydymas — operacinis. Matyt, ir Arvydą teks operuoti. Ko gero, mūsų respublikos krepšinininkų gydys užsienyje. Viena iš minimų šalių yra Suomija. Paprastai po sėkmingo gydymo sportininkai pradeda treniruotis po pusmečio..." Daugiau žinių gegužės 30 d. laidoje pateikė specialus "Komjaunimo tiesos" korespondentas Algirdas Linkus. Iš jo sužinojome, kad A. Sabonį Maskvoje aplankė mama ir "Žalgirio" komandos gydytojas Vytautas Vaikšnoras. Operacijai buvo pasiūlytas Centrinis ortopedijos ir traumatologijos institutas Maskvoje, bet Arvydas šiai svarbiai operacijai pasirinko Vilnų. Gegužės 28 d. jis buvo atskraidintas iš Maskvos ir paguldytas Vilniaus miesto klinikoje prie eksperimentinės ir klinikinės medicinos mokslinio tyrimo instituto. Vilniečiai mikrochirurgai dešinės kojos Achilo sausgyslės operaciją padarė gegužės 29 d.

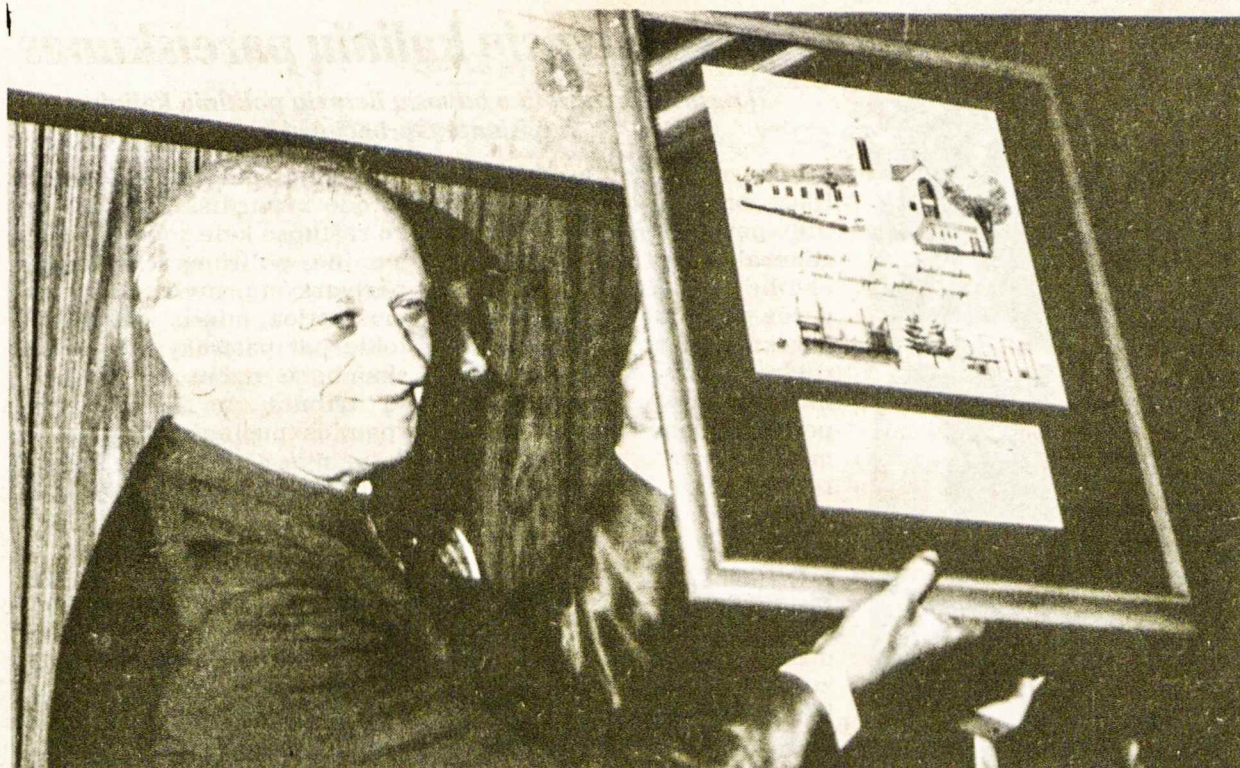
RUOŠIASI VASARAI

Palanga ruošiasi artėjančiam vasaros sezonui. Vykdomojo komiteto plano komisijos pirm. Donaldas Žuolio pranešimu, Palangos kurortas praturtės septyniais šimtais organizuoto poilsio vietų. Duriis atvers Vilniaus "Elfos" gamybinio susivienijimo, Mažeikių naftos perdirbimo įmonės, Šiaulių televizorių gamyklos, komunalinio ūkio ministerijos bei kitų žinybų poilsio namai, gydymo ir profilaktikos įstaigos. Visi naujieji statiniai pritaikyti dirbti žiemą. Vietų skaičius automobilių aikštelėse ši sezoną padidinamas penkiais šimtais. Daugiau paslaugų pavieniam poilsiautojamui teiks pertvarkytas butų biuras: siūlys laisvus kambarius, išnuomos patalynę. Iki sezono pradžios bus baigtas asfaltuoti dviračių takas Palanga-Sventoji. Išnuomojamų dviračių skaičius padidinamas pustučre kartą. Mėgstančius bėgioti poilsiautojus vėl pakvies vadinamoji Palangos mylia — 3333 metrų atkarpa pajūrio pušyno zonoje. Čia taigpi bus sudarytos sąlygos žaisti lauko tenisą, jodinėti arkliais, dalyvaui aerobikos užsiėmimui, plaukiooti po jūrą burlentėmis.

PRIMENA BRAZINSKUS

Vilniškės kompaktijos spauda, komentuodama OSI institucijos pastangų dėka Sovietų Sąjungai iš JAV atiduotą estą K. Linną, staiga prisiminė Brazinskus, pagrobto keleiviniu lėktuvu pabėgusius Turkijon. Esą jie, nužudę keleivius palydovę Nadeždą Kurčenko ir sužeidę igulos narius, dabar laisvi vaikšto JA Valstybėse. Apie jų grąžinimą Vašingtonas atakliai tyli. "Valstiečių laikraštis" gegužės 23 d. laidoje leido pasisakyti Vievio gyventojai Gražina Steckeivičienė ir Vievio vidurinės mokyklos mokytojai, buvusiam II D. karo veteranui Benediktui Vaicekauskui. Pastarasis kalba apie sūnų Algį, kurį jam teko mokyti, o G. Steckevičienė — apie tėvą.

V. Kst.



Kanados Hamiltono lietuvių parapijos steigėjas, šventovės ir kitų pastatų statytojas prel. JUOZAS TADARAUSKAS, gavęs iš buvusios savo parapijos dovaną, kurioje matyti jo palikti darbai Hamiltone. Ši dovaną buvo įteikta per jo kunigystės 50 metų sukakties iškilmes 1987 m. birželio 7 d.

Hamilton, Ontario

MIRUS a.a. ALFONSUI ŠILINSKIUI, artimieji, draugai ir pažįstami paaukojo Kanados lietuvių fondui: \$100 — "Rambynas" lietuvių veteranų namai; \$30 — A. D. Jankūnas; \$20 — F. Krivinskas; J. Lekutis, D. Kochanka, J. K. Januškevičius, T. Dalius, Vytautas Lukas, G. Martišius, J. Romikaitis, G. Melnykas, J. Grigalius; \$15 — J. Andriukaitis; \$10 — V. Narkevičius, B. R. Pakalniškis, P. Sidlauskas, P. Bosas, A. Dūdona, G. Skaistys, V. Svila, L. Mačiūnas, V. Apanavičius, A. Pranckevičius, C. Tiškevičius, V. Morkūnas, V. Grikielis, J. Ribijis, V. Norkevičius; \$5 — H. Rimkevičius, A. Stasiulis, P. Pranckevičius, P. Novickas, M. Borusienė. KLF

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS TARYBA po sėkmingai pavykusio prel. dr. Juozo Tadarauko 50 metų kunigystės minėjimo, jau pradėjo ruošti numatyti mūsų parapijos gegužinė liepos 5 d. Giedraičio medžiojužūklautojų klube prie Kaledonijos. Parapijos visuomeninės sekcijos vadovė Stasė Petkevičienė su savo vyru Andriumi jau kuris laikas renka laimikus loterijai. Rengėjai prašo ne tik hamiltoniečių, bet ir kaimyninių kolonijų lietuviškas šeimas atvykti į šią gegužinę lietuviškoje sodyboje. J.K.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS CHORAS, birželio 11 d. sezono užbaigimui po repetitijos dalyvavo vaišėse. Choro seniūnas padėjo vadovė muzikė Dariai Deksnyte už pasiūlytus darbą mokant chorą naujų dainų bei giesmių ir palinkėjo kanytybės. Padėkojo balsų seniūnams už pareigą choro ūkinių reikalų tvarkymą. Praėjusį sezoną buvo šie seniūnai: soprano — Genė Gudeličienė, altų — Teresė Apanavičienė, tonorų — Albinas Lukas, bosų — Albinas Stasevičius, choro išdinininkas-sekretorius — Aleksas Paulius. Padėkai visiems choristams, kurių sąrašuose buvo net 38.

Choro globėjas klebonas kun. J. Liauba pasveikino chorą ir palinkėjo dar daugelį metų gyvinti giesmėmis mūsų sekmdanienį pamaldą šventovėje, dainavimu atstovauti mūsų parapijai.

Choro vadovė D. Deksnytė pagyrė choristus už padarytą pažangą balso valdyme, padėjo visiems balsų seniūnams, o ypač choro seniūnui Juozui Kristolaičiui. Padėkojo taip pat parapijos klebonui kun. J. Liaubai už tėvišką globą ir malonų bendradarbiavimą.

Prie choristų gražiai paruošto stalo vaišinėmės, dalinomės choro įvykių prisiminimais ir žiūrėjom vaizdajuostę iš rudeninio mūsų choro koncerto su viešnia iš Montrealio soliste Gina Čapkauskiene. Choras dėkingas Bernardui Mačiui, kuris tam parūpino visus reikiamus aparatus.

Nors choras per vasarą sekmdanieniais ligi rugsėjo mėn. negiedos šventovėje, bet yra pakviestas giedoti Midlande rugpjūčio 2 d. Tad norint ten dalyvauti, reikės pasiruošti. Be to, dar reikia ruošti 600 metų Lietuvos krikščionybės oratorijai. J. K.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems atsilankiusiems ir prisidėjusiems prie mūsų sidabrinės 25-ryto meti vedybinės sukakties. Dėkojame giminėms iš arti bei toli atvykusiems ir visiems dalyvavusiems šioje mūsų šventėje. Dėkojame mūsų mieliems vaikams — Rūtai ir

Linui už tokį gražų suruoštą prisiminimą. Dėkojame už gražias gėles — B. F. Ankudavičiui, M. J. Čebatoriams, T. P. Kareckams, E. P. Lukavičiams, B. Rukšėnienėi, L. G. Kamačiui, V. A. Šeštakams. Dėkojame visiems, prisidėjusiems prie gražios bendros dovanos. Dėkojame draugams iš Montrealio — A. J. Keršiams, T. A. Mickams, iš St. Catharines — M. J. Paukščiams, iš Čikagos — I. S. Pranckevičiams, giminėms B. P. Pelecekams ir S. Savickui už atskiras dovanas bei sveikinimus. Dėkojame krikšto sūnams — Algiiui Cirušiiui, Algiiui Dziemionui ir Romui Pelecekui už gražias dovanas. Dėkojame Vitui Petčiuiui už gražią pravestą vakarą. Dėkojame Danutei Kamačienei ir Elenutei Lukavičienei už skanius pyragus. Dėkojame Broniutei Skverekienei ir Onutei Dziemionienei už labai skanią pagamintą maistą.

Tas malonus vakaras liks ne užmirštas mūsų širdyse. Su giliausia padėka —

Julijai ir Jonas Kamačiui

St. Catharines, Ont.

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIMAS įvyko birželio 14 d. mūsų vienuolyno šventovėje, kurion prisirinko palyginti daug tautiečių, nes dabar yra pats atostogų laikas. Iškilmingas Mišias už mūsų Sibiro kankinius atnaušo kun. Kęstutis Butkus ir pasakė tikrai gilų ir jautrų pamokslą. Pamaldų metu giedoję solistai V. A. Paulioniai. Prieš altorių stovėjo keturios organizacijų vėliavos.

Pašventinus gėles, visi pamaldų dalyviai susirinko gražiai sužaliavusiam vienuolyno sode lyje prie Lietuvos laisvės paminklo, kur gėles padėjo Ona Šukienė 18 metų iškentėjusi Sibiro tremtį tik užtai, kad augino sa-



Prel. Juozo Tadarauko kunigystės auksinės sukakties iškilmėje Mišių aukas — ostijas ir vėną su vandeniu atneša katalikių moterų veikėja SOFIJA RAKSTIENĖ ir Hamiltono lietuvių parapijos tarybos pirm. JUOZAS KRISTOLAITIS. Kairėje — Tėvų pranciškonų provinciolas kun. PLACIDAS BARIUS, OFM, prel. JUOZAS TADARAUSKAS, Hamiltono Aušros Vartų klebonas kun. JUVENALIS LIAUBA, OFM

Nuotr. M. Borusienės

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVŲ PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
indėlius (P.C.A.) 3%
santapus 4.75%
kasdienines palūkanas
už santapus 4.25%
term. indėlius 1 m. 8.25%
term. indėlius 3 m. 8.75%
reg. pensijų fondo 6%
90 dienų indėlius 7%
(minimum \$5,000)
Reg. pensijų 1 m. 8%

IMAME UŽ:
neklm. turto pask. 9.75%
asmenines paskolas ... 11.25%
Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santapų dydį iki \$2,000.
Nemokama asmeninių paskolų drauda iki \$25,000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Bostono ir apylinkių lietuviams nuo 1934 m. balandžio 1 d. ištikimai tarnavo Stepono ir Valentinos Minkų radijo valandėlė, išlaikiusi pradinį savo stilių ir turinį. Ji beveik nepasikeitė ir atvykus iš V. Vokietijos pokarine lietuvių bangai. Tik pastaruju metu ta Minkų radijo valandėlė, seniausia Naujojoje Anglijoje, buvo pavadinta "Bostono lietuvių balsu". 1987 m. vasario 19 d. mirė ilgametė programos vadovė a.a. Valentina Paltanavičiūtė-Minkienė. Tęsti ilgų metų darbą radijo bangomis liko tik Steponas. Gegužės 15 d. jis buvo rastas miręs savo namuose. A. a. Steponas Minkus gimė 1904 m. sausio 2 d. Liko trys pusbroliai — Aleksandras, Bronius ir Petras Minkai. Palaidotas gegužės 20 d. Forest Hills kapinėse po gedulinių Mišių Šv. Petro šventovėje. Atsiveikinimas su velioniu įvyko laidotuvių namuose gegužės 19 d. Prie karsto garbės sargyboje budėjo Jono Vanagačio ir Martyno Jankus šauliai. Pagrindinį žodį apie a.a. Steponą Minkų bei jo veiklą tarė Stasys Santvaras. JAV LB Bostono apylinkės vardu atsisveikino Brutėnė Veitas, Bostono tautininkų — Aleksandras Griauzdė, vietinės SLA kuopos — Edmundas Čibas, skautų "Baltijos" ir "Žalgirio" tuntų — Kostas Nenortas, J. Vanagačio šaulių kuopos — Stasys Agonius, Lietuvių moterų federacijos Bostono klubo — Elena Vasylūnienė. Atsisveikinimui vadovavo Lietuviškosios skautybės fondo pirm. Česlovas Kiliulis.

Žurnalo "Laiskai lietuviams" metinė šventė Čikagoje gegužės 17 d. buvo pradėta kun. J. Borevičiaus, SJ, ir kun. J. Kidyko, SJ, atnaušintomis Mišiomis Tėvų jėgų koplyčioje. Skaitymas atliko L. Lapinskienė. Giedoję solistai Margarita ir Vaclovas Monka, vargonais palydėti kompoz. D. Lapinsko. Oficiali šventės dalį Jaunimo centre atidarė "Laiskų lietuviams" red. kun. J. Vaišnys, SJ, primindamas, kad 1950 m. pradėtas leisti žurnalas buvo pasiekęs 6,000 prenumeratorių. Esą viename vajuje netgi buvo gauta tikstantis prenumeratorių. Kasmet skelbiami rašinių konkursai. Siemietiniam buvo gauta 20 rašinių, kurių šešis parašė suaugusieji, keturios — jaunimo atstovai. Pagrindinė konkurso tema — Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Jaunimo atstovai rašė ir kitomis temomis. Vertintojų komisijos vardu konkurso laimėtojas pasiskelbė R. Kučienė. Jų eilėse šį kartą nebuvo nei vyrų, nei berniukų. Suaugusiųjų grupėje konkurso laimėjo D. Staniškienė, A. Kamantienė ir N. Gailūnienė, jaunimo — V. Brazaitė, R. Holenderytė, L. Grigaitytė, A. Kazlauskaitė, R. Polikaitytė ir V. Vygantaitė. Mecenatų vardu kūrą konkurso laimėtojas pasiskelbė R. Andrijauskienė džiaugėsi, kad dar yra moterų ir merginų, sugebančių raštu lietuviškai išreikšti savo mintis. Premijotojų vardu konkurso rengėjas ir mecenatas padėkojo D. Staniškienė ir A. Kazlauskaitė. Komiską vaidinimą su pedagoginėmis mintimis, dainomis ir šokiais buvo paruošęs "Spindulys", vadovaujamas Rasos Poskočienės.

Las Vegas mieste Nevadoje gyvenančius lietuvius jungia ten įsteigta LB apylinkė, vadovaujama pirm. J. Odinėnės. Didžioji lietuvių dalis ten jau nekalba lietuviškai, bet yra išsągiję meilę Lietuvai, lietuviškiems papročiams. Suvažiavimų centre kasmet surengiamas tarptautinis festivalis, kuriame savo skyrių su lietuviškais patiekalais ir tautodailės dirbiniais pernai pirmą kartą turėjo ir Las Vegas lietuviai. Trūko tik lietuviškos programos. Į siemietinį XII-įj tarptautinį festivalį įsijungė 25 tautybės, tačiau tautines programas turėjo tik 12. Jų tarpe buvo ir lietuvių skyrius, pasikvietęs "Spindulio" šokėjus iš Los Angeles miesto. Spinduliečiai gausios festivalio lankytojus gegužės 3 d. žavėjo tautiniais šokiais. Juos lankytojas apibūdino Vytautas Bandziulis. Šokiais džiaugėsi ir lietuvių skyrių aplankęs Nevados gubernatorius Richard Bryan.

ALTos valdyba gegužės 15 d. įvyksime posėdyje Čikagoje nutarė š. m. balandžio 16 d. d. susijusių aplinkybių pasitraukti pirm. Teodorą Blinstrubą pakeisti dr. Jonu Valaičiu,ėjusiu pavaduotojo pareigas. Valdybos pirmininko pareigas jis eis iki kadencijos pabaigos.

Las Vegas mieste Nevadoje gyvenančius lietuvius jungia ten įsteigta LB apylinkė, vadovaujama pirm. J. Odinėnės. Didžioji lietuvių dalis ten jau nekalba lietuviškai, bet yra išsągiję meilę Lietuvai, lietuviškiems papročiams. Suvažiavimų centre kasmet surengiamas tarptautinis festivalis, kuriame savo skyrių su lietuviškais patiekalais ir tautodailės dirbiniais pernai pirmą kartą turėjo ir Las Vegas lietuviai. Trūko tik lietuviškos programos. Į siemietinį XII-įj tarptautinį festivalį įsijungė 25 tautybės, tačiau tautines programas turėjo tik 12. Jų tarpe buvo ir lietuvių skyrius, pasikvietęs "Spindulio" šokėjus iš Los Angeles miesto. Spinduliečiai gausios festivalio lankytojus gegužės 3 d. žavėjo tautiniais šokiais. Juos lankytojas apibūdino Vytautas Bandziulis. Šokiais džiaugėsi ir lietuvių skyrių aplankęs Nevados gubernatorius Richard Bryan.

Las Vegas mieste Nevadoje gyvenančius lietuvius jungia ten įsteigta LB apylinkė, vadovaujama pirm. J. Odinėnės. Didžioji lietuvių dalis ten jau nekalba lietuviškai, bet yra išsągiję meilę Lietuvai, lietuviškiems papročiams. Suvažiavimų centre kasmet surengiamas tarptautinis festivalis, kuriame savo skyrių su lietuviškais patiekalais ir tautodailės dirbiniais pernai pirmą kartą turėjo ir Las Vegas lietuviai. Trūko tik lietuviškos programos. Į siemietinį XII-įj tarptautinį festivalį įsijungė 25 tautybės, tačiau tautines programas turėjo tik 12. Jų tarpe buvo ir lietuvių skyrius, pasikvietęs "Spindulio" šokėjus iš Los Angeles miesto. Spinduliečiai gausios festivalio lankytojus gegužės 3 d. žavėjo tautiniais šokiais. Juos lankytojas apibūdino Vytautas Bandziulis. Šokiais džiaugėsi ir lietuvių skyrių aplankęs Nevados gubernatorius Richard Bryan.

Las Vegas mieste Nevadoje gyvenančius lietuvius jungia ten įsteigta LB apylinkė, vadovaujama pirm. J. Odinėnės. Didžioji lietuvių dalis ten jau nekalba lietuviškai, bet yra išsągiję meilę Lietuvai, lietuviškiems papročiams. Suvažiavimų centre kasmet surengiamas tarptautinis festivalis, kuriame savo skyrių su lietuviškais patiekalais ir tautodailės dirbiniais pernai pirmą kartą turėjo ir Las Vegas lietuviai. Trūko tik lietuviškos programos. Į siemietinį XII-įj tarptautinį festivalį įsijungė 25 tautybės, tačiau tautines programas turėjo tik 12. Jų tarpe buvo ir lietuvių skyrius, pasikvietęs "Spindulio" šokėjus iš Los Angeles miesto. Spinduliečiai gausios festivalio lankytojus gegužės 3 d. žavėjo tautiniais šokiais. Juos lankytojas apibūdino Vytautas Bandziulis. Šokiais džiaugėsi ir lietuvių skyrių aplankęs Nevados gubernatorius Richard Bryan.

Las Vegas mieste Nevadoje gyvenančius lietuvius jungia ten įsteigta LB apylinkė, vadovaujama pirm. J. Odinėnės. Didžioji lietuvių dalis ten jau nekalba lietuviškai, bet yra išsągiję meilę Lietuvai, lietuviškiems papročiams. Suvažiavimų centre kasmet surengiamas tarptautinis festivalis, kuriame savo skyrių su lietuviškais patiekalais ir tautodailės dirbiniais pernai pirmą kartą turėjo ir Las Vegas lietuviai. Trūko tik lietuviškos programos. Į siemietinį XII-įj tarptautinį festivalį įsijungė 25 tautybės, tačiau tautines programas turėjo tik 12. Jų tarpe buvo ir lietuvių skyrius, pasikvietęs "Spindulio" šokėjus iš Los Angeles miesto. Spinduliečiai gausios festivalio lankytojus gegužės 3 d. žavėjo tautiniais šokiais. Juos lankytojas apibūdino Vytautas Bandziulis. Šokiais džiaugėsi ir lietuvių skyrių aplankęs Nevados gubernatorius Richard Bryan.

ALTos valdyba gegužės 15 d. įvyksime posėdyje Čikagoje nutarė š. m. balandžio 16 d. d. susijusių aplinkybių pasitraukti pirm. Teodorą Blinstrubą pakeisti dr. Jonu Valaičiu,ėjusiu pavaduotojo pareigas. Valdybos pirmininko pareigas jis eis iki kadencijos pabaigos.

Brazilija

Ekumeniniame pokalbyje gegužės 13 d. Sao Paulo mieste dalyvavo katalikų kunigai, įvairių protestantiškų grupių pastoriai ir netgi kai kurių sektų atstovai. Kun. Pranas Gavėnas, SDB, atstovavęs Sao Paulo lietuviams katalikams, priminė atėjančią Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį, sibirinių trėmimų metines. Jis kvietė visus įsijungti į pamaldas už Lietuvą bei kitus sovietinio ateizmo persekijuojamus kraštus, supažindinti religines savo bendruomenes su katalikiška Lietuva, ilgus metus vargstančia sovietų okupacijoje. Pokalbio dalyviams kun. P. Gavėnas, SDB, parūpino informacijų apie dabartinę Lietuvos būklę prancūzų, portugalų ir anglų kalbomis.

Australija

ALB krašto valdyba 1984 m. yra nutarusi Australijos 200 metų sukakties proga pastatyti lietuvišką skulptūrą Kanberoje. Valdyba rūpintis skulptūros pastatymo reikalais įgalioja Viktorą Martišių ir Jūrą Kovalskį. Kanberoje gegužės 15 d. posėdžiavo jau pareigomis pasiskirstę skulptūrai statyti komitetas: koordinatorius ir ryšininkas su valdžios institucijomis V. Martišius, lėšų rinkimo organizatorius dr. B. Vingilis, meninė patarėja dail. E. Kubbos, spaudos ryšininkas J. Kovalskis. Skulptūrai yra gautas Kanberos planavimo vadovų pritarimas. Vietą lietuvių skulptūrai jie pasiūlė prie sostinės centro esančiame Glebe parke. Sutikimas betgi yra susietas su jų sąlygomis ir paminklo kokybe. Vadovai nori, kad skulptūrinio projekto išrinkime dalyvautų ir jų atstovai.

Adelaidės lietuviai gegužės 22 d. paminėjo dvigubą savo kapeliono kun. Juozo Petraičio, MIC, sukaktį: 35 metų kunigystės ir 40 metų vienuolinio gyvenimo. Sukaktuviniams atnaušo Mišias Šv. Kazimiero koplyčioje, prisimindamas savo tėvus, dėkdamas Dievui už pašaukimą kunigysten. Giedoję parapijos choras, vadovaujamas pianistės N. Masiulytės-Stapleton. Vaisės buvo surengtos parapijos salėje. Kun. J. Petraitį sveikino: Australijos lietuvių katalikų VIC, sukaktį: 35 metų kunigystės dalį Jaunimo centre atidarė "Laiskų lietuviams" red. kun. J. Vaišnys, SJ, primindamas, kad 1950 m. pradėtas leisti žurnalas buvo pasiekęs 6,000 prenumeratorių. Esą viename vajuje netgi buvo gauta tikstantis prenumeratorių. Kasmet skelbiami rašinių konkursai. Siemietiniam buvo gauta 20 rašinių, kurių šešis parašė suaugusieji, keturios — jaunimo atstovai. Pagrindinė konkurso tema — Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Jaunimo atstovai rašė ir kitomis temomis. Vertintojų komisijos vardu konkurso laimėtojas pasiskelbė R. Kučienė. Jų eilėse šį kartą nebuvo nei vyrų, nei berniukų. Suaugusiųjų grupėje konkurso laimėjo D. Staniškienė, A. Kamantienė ir N. Gailūnienė, jaunimo — V. Brazaitė, R. Holenderytė, L. Grigaitytė, A. Kazlauskaitė, R. Polikaitytė ir V. Vygantaitė. Mecenatų vardu kūrą konkurso laimėtojas pasiskelbė R. Andrijauskienė džiaugėsi, kad dar yra moterų ir merginų, sugebančių raštu lietuviškai išreikšti savo mintis. Premijotojų vardu konkurso rengėjas ir mecenatas padėkojo D. Staniškienė ir A. Kazlauskaitė. Komiską vaidinimą su pedagoginėmis mintimis, dainomis ir šokiais buvo paruošęs "Spindulys", vadovaujamas Rasos Poskočienės.

Vokietija

Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį pirmieji V. Vokietijoje paminėjo Hamburgo ir apylinkių lietuviai. Iškilmingas Mišias Šv. Ansgaro katalikų šventovėje gegužės 24 d. su keturiais kunigais koncelebravo užsieniečių sielovados vadovas prel. H. J. Justus. Pamokslė jis pabrėžė, kad lietuvių tauta paskutinė priėmė krikštą Europoje, bet dabar drąsiai kovoja už tikėjimą komunistinio bedievystės režimo okupacijoje. Pamokslininkas priminė Kryžių kalną tarp Jurgaičių ir Daumantų, kur lietuviai juos stato, o komunistai ir jų valdžia griauja. Šią kovą laimi lietuvių tautos ištikimybė prieš 600 metų priimtą krikštui. Su-naikinti kryžiai pakeičiami naujais: jų skaičius ne mažėja, bet pamažu didėja. Tuo tarpu Hamburgo katalikai, turėdami pilną religijos laisvę, dažnai jos neįvertina. Užimti laisvalaikio pramogomis, jie neįstengia net Dievo Kūno procesijos suorganizuoti. Po Mišių prel. H. J. Justui ir klebonui kun. W. Kloeckneriui padėkojo lietuvių sielovados vadovas V. Vokietijoje kun. A. Bunga, įteikdamas po meniskai papuoštą žvakę. Kun. K. Gulbinas zakristijoje visiems koncelebrantams ir ministrantams įteikė Lietuvos krikšto sukakties skirtą paveikslą reprodukciją. Tas paveikslas sukurta okupuotoje Lietuvoje. Šventėje, be jau paminėtų asmenų, dalyvavo lenkų ir ukrainiečių katalikų mišių vadovai. Jaukų priėmimą Šv. Ansgaro parapijos salėje surengė Hamburgo lietuviškosios moterys.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION
KELIONĖS Į LIETUVĄ 1987
*
Kelionių į Lietuvą išvykimo datos:
Liepos 9 Rugsėjo 6 Rugsėjo 17
Liepos 17 Rugsėjo 4 Spalio 2
Gruodžio 28
Oro linijos — "Air France", "Aeroflot", "JAT", "Finnair".
Šių metų naujienos: Klaipėda ir Palanga — 3, 4, 5 dienos, Kaunas — 2, 3 dienos, Panevėžys — 1 diena
Kelionės 5-7 dienom į Lietuvą sutvarkomos individualiai pagal norimą maršrutą, pageidaujama laiku.
Kelionė į Romą — birželio 24 - liepos 2
Smulkesnių informacijų teiraukitės mūsų įstaigoje nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 9.30 ryto iki 17.00 vakaro, šeštadienį nuo 11 v. ryto iki 14.00 v.p.p. šiuo adresu:
2100 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada, M6S 1M7
Tel. (416) 769-2500 arba (416) 769-8077
Telex 06-986766 TOR
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2559030

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Lietuvių kalbos drama Brazilijoje

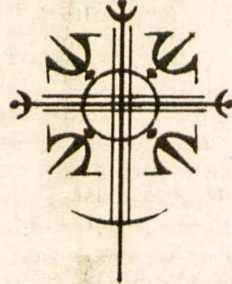
KLEMENSAS JŪRA

1. Kiek lietuvių Brazilijoje?
Žinoma, ir mes mėgstam pompastiškumą. Mėgdžiodami čikagieškus, kurie jau daugelį dešimtmečių "skaičiuoja" per milijoną lietuvių, giriamės dešimtimis tūkstančių! Didžiai lengva operuoti išpūstais skaičiais: tai juk niekas neateis ir neperskaičiuos, nepatikrins!
Žinoma, pirmiausia tektų susitarti: ką mes galėtume įtraukti į "lietuviškų dūšių" sąrašus? Be abejonės, turim lietuvių ir "lietuvių"! Labai tolimas prieškarinis laikas tas klausimas ne tik mane, bet ir daugelį kitų labai domino ir buvo kur kas lengviau sprendžiamas. Tada dar dažnas su lietuviška pavarde neįsiginavo esąs lietuvis, tik... tuojau pat pridurdavo: "Mano vaikai — brazilai". Tas tėvų įsitikinimas ir vaikams įtaigojimas — pirmas ir svarbiausias šuolis į nutautimą! Šimtais ir tūkstančiais atvejų tėvų patriotų "lietuviukas", užklaustas jums atrežia: "Eu sou brasileiro nato!" — pagal gimimą esu tik brazilas. Ir niekada nemėginkit įtikinėti, nes niekada nebūsit supras tas ir, priedo, įsigysite nedraugą...
Pagal įvairias čia sudarinėtas emigrančines statistikas, su Lietuvos pasais čia atkeliavo (1924-1934 m.) per 60.000 emigrantų. Žinoma, tai jokių būdu nebuvo jie visi lietuviai. Jų tarpe būta nemažas skaičius Lietuvos lenkų, žydų, vokiečių, rusų, kurie po savo atvykimo daugiau nieko bendro nebeturėjo su lietuviais. Tokių Lietuvos emigrantų teko net ir po karo sukurti Sanpaulio Bom Retire, Curitibaje, Riodežaneire, įvairiuose Paranos, Santa Catarina ir Rio Grande do Sul miestuose. Kai kurie tokių Lietuvos gyventojų — emigrantų net apsidžiaugdavo susitikę "žmogų iš Lietuvos", kartais jie net paremdavo lietuvišką spaudą. Tik jų senajai kartai išmirštanti bendravimas iširpo...
Tenka didžiai liūdnei konstatuoti, kad nemažas Brazilijos lietuvių skaičius patekusių į pasibaisėtinais žiauriaus anų laikų fazedų sąlygas, nepajėgė aklimatizuotis ir pripti prie skirtingų darbo, maistinės, gamtos sąlygų — išmirė ištisomis šeimomis! Jų statistikos niekas ir niekada nestatys ir nesurašys...
Mažai dalelei pavyko sugrįžti atgal į Lietuvą, kurie liko "amžinai išgydyti" nuo emigracinių užmojų! Buvo ir tokių, kuriems pavyko persikelti į Urugvajų ir Argentina. Tenai, anais laikais, buvo kur kas geriau ir lengviau įsikurti...
Nubraukus iš bendrojo skaičiaus tuos visus nutrupėjusius-nubyrėjusius, klimatinį ir materialinių sunkumų nepakelėjusius, gal likti apie 12-14 tūkstančių, kurių senosios ateivių kartos vos vienas kitas bus užsilikęs. Taigi beveik visumoje — čiagimiai, o ir tuo pačiu — pilnateisiai brazilai. Reikia būti dideliu optimistu, kad iš jų visų vos vieną nušimtį (1%) priskaitytum kalbančių ar suprantančių lietuviškai. Galutinėje išvadoje — lietuviškumui gyvų galėtume drąsiai skaičiuoti 400 asmenų! Gerai žinau, kad labai pašiauš šerius visi tie, kurie pompastiškai skaičiuoja dešimtimis tūkstančių! Kartais tik linksmu anekdotu nuskaamba toks lietuviškas truputėlis lyg ir pasigyrimas, kaip pvz. Zelinio lietuvių parapijoje esama 40.000 sielų, kurie visi eina išpažinties pas kun. kleboną, klausykloje išsėdinti kasdieną po aštuonias valandas per 55 savaites, kiekvienam paskirdamas vos 4 minutes! ("Ateitis", lapkr. 1985, psl. 223)! Tokie stebuklai žinomi Čikagoje, o čia, Brazilijoje, mes visi apsamanoje, net aplink save neapsidairom...
Su pertraukomis Brazilijos kalnais ir kloniais bastausi nuo 1937 metų. Per tą pusę šimtmečio rankiojau ir registravau šios šalies lietuvių, ypačiai leisdamas ir redaguodamas per trejus metus informacinį "Garnį". Nepasisekė suregistruoti daugiau tūkstančių.
Iš visų darbščiausiai Brazilijos lietuvių suregistravė

mu rūpinosi kunigas lietuviškos šventovės statytojas ir nealsus šalpos apaštalas Benediktas SUGINTAS. Jis buvo sudaręs pačią gausiausią Brazilijos lietuvių kartoteką, tik tai nežinia, kam ji teko? Kiek menu, kruopščiai ir rūpestingai mėgino suregistruoti Brazilijos lietuvių mons. Zenonas Ignonis-Ignatavičius...
Deja, visi bus susidūrę su vienokiais ar kitokiais nugalimais sunkumais, laiko stoka, nuovargiu, senatvę, pastangų nevaisingumu ir numojo ranka. Būdavo tokių, kurie įvairių sąmyšių pribauginti, sukrėsti, nesutikdavę net savo pavarde pasisakyti ir jokių duomenų suteikti. Panašiai atsitiko ir su daugeliu pokario ateivių. Klausinėjami, jie tuojau tau drėbdavo: "Nieko tau nepasakysiu ir nieko čia neužsirašinėk! Eik peklon su savo sąrašais! Užteko iki kaklo tų visų nemalonių!" Apsigriebia toksai "tautietis" ir palieka tave bečiulpsantį pieštuko galą. Sutikau tokių, ir ne vieną...
Tai kiek yra iš tikrųjų lietuvių Brazilijoje, niekada neįsiginosime.
2. Lietuviai be lietuvių kalbos
Atsitinka kartais sutikti lietuvių, tikrai nuoširdžiai lietuvišką, nemokantį lietuvių kalbos. Nemoka dėl įvairių priežasčių, dažniausiai dėl tėvų apsilėidimo ar aiškaus noro, kad priaugančioji karta niekada nesužinotų savo kilmės! Gal reikėtų juos suprasti ir pateisinti. Yra tokių, kurie iš gimtojo krašto išsinešę sunkią naštą asmeninių skriaudų, nuoskaudų, politinių nemalonių! Kartą atsitiktinai susipažinau su lietuviškos išvaizdos vyru, kaip ažuolu. Atviru, nuoširdžiu. Kai pasisakė pavarde, išsižiojau nustebes...
— Tamsta, sakau, esi lietuvis?
— Nao! — greit atrežia: — Meu pai era... (mano tėvas buvo...)
— Ar jis buvo giminė žinomo Lietuvos ministerio?
— Jis pats buvo ministras...
Mirė, kai buvau dar mažas...
— O tamstos motina? Ji dar gyva?
— Taip pat mirusi. Mano motina buvo prancūzė. Gyvenom labai uždarą gyvenimą... Manau, kad tėvas buvo nusivylęs politine Lietuvos santvarka, nors neatsimenu, kad ką nors būtų apie tai kalbėjęs. Mirė man esant septynerių metų. Namuose kalbėdavom prancūziškai ir portugaliskai. Niekada negirdėjau nei vieno lietuviško žodžio. Tėvams mirus, augau prieglaudėje. Išmokau mechaniko amato. Turiau čia prie kampo mano mechaninę dirbtuvėlę. Taip ir verčiuosi. Reikia skubėti, mano klientai laukia... — ištiesė ranką.
— Tamta vedęs? Turi gausią šeimą?
— Esu vedęs mulatę. Gera

moteris. Auginam tris vaikus...
— Tavo vaikai nežino, kad jų senelis buvo Lietuvos ministras?
— Nežino... o ir kam to reikia? Reikia rūpintis ryžiais ir pupomis ant stalo! Visoks žinojimas tik nuvargina galvą ir nepalengvins užsidirbti duoną... — plačiai nusišiepė gera lietuviška šypsena ir pamojavo stambia sukiėtėjusia ranka.
"Nežino ir... kam to reikia?" automatiškai pakartoju lietuviško brazilo žodžius. Neprašė jo aplankyti. Nepanoro supažindinti su savo šeima. Nesidomėjo savo tėvo tauta... Kalbėjosi, kaip būtų kalbėjęs su koku kinečiu ar filipiniečiu. Panašių lietuviškumui svetimų daug esu sutikęs nušalesniuose Brazilijos miestuose ir miesteliuose. Ir, kaip taisyklė, jų ainiiai NIEKO nežino ir niekada nesužinos apie savo kilmę. "Esu brazilas!" Tų dviejų trumpų žodžių jiems pilnai pakanka!
Gal visai be reikalo tektų pridurti kartėliu drumzlį faktą, kad toje čia ant rankų pirštų suskaitomoje pokario ateivių saujelėje, kurių vaikai DAR lietuviškoje padangėje išvydo pasaulį, gal net greičiau nutauto, negu prieškariniai emigrantai! Namų kalba — svetima! Kone visi antrąją pusę susirado tarp svetimųjų! Ir tada — namų kalba negali būti lietuviška, o prieauglis — "brazilioakai"! Tegu sau: galite būti kas be norit! Ar verta būtinai išrauti iš savo būsimosios kartos žinojimą savo šaknų? Gal ateityje, gal kada nors, kai bus užaugę, labai domėsis ir rūpinsis: tai iš kur gi mes esame kilę? Senelių nebus ir niekas jiems tų žinių nesuteiks! Keisčiausia, kad tėveliai ar seneliai dar vis pasipilešėja susirinkimuose, pobūviuose, net lietuviškame laikraštyje... Kitus mieliai pamoko, bet neatsigrėžia veidu į savuosius, savąją šeimą!
3. Lietuviškas laikraštis — portugaliskai
Sunkiai alsuojančiame vietos lietuvių laikraštyje atsirado siūlytojų jį spausdinti portugaliskai. Tikisi per jį daugiau pritraukti prie lietuviškos veiklos jau nemokančius tėvų kalbos. Koktumas ima, kai tokį siūlymą teikia paaugliu iš Lietuvos atkeliavęs inž. Gražvydis Bačelis (veikliausio ir iki mirties darbščiausio Brazilijos lietuvių kultūrininko a.a. inž. Zenono Bačelio sūnus!). Nors vertai pasigirdamas, kad savo dukrelę yra pasiuntęs į Vasario 16 gimnaziją, užsimojo "subrazilinti" mūsų vienintelį laikraštėlį. Mano menku išmanymu, pilnai užtenka to jau turimo savaitinio braziliško priedo, skirto jaunimui, kuris nebesupranta lietuviškai. Tai ko dar daugiau? Vi-

siškai užgniaužti lietuvišką žodį, kaip, liūdnei deja, pasinešusi tuo keliu eiti savo pobūviuose ir susirinkimuose Brazilijos Lietuvių Sąjunga, turtingiausia ir kadaise skelbėsi patriotiškiausia Brazilijos lietuvių organizacija...
Jeigu G. Bačelio mesta mintis randa pritarimo, man vėl prisimena prieš porą metų Australijoje mirusio rašytojo Vinco Kazoko pranašiskai teisingi žodžiai: "Kas lietuviškai nešneka, tas lietuviškai ir negalvoja; kas lietuviškai negalvoja, tas nebėra lietuvis!"
Aišku, be lietuvių kalbos lietuvių teatpažinti tik iš dar neįskraipytos pavardės, kuri taip pat ilgainiui tampa neįmanomai išdaryta...
Atsitiko vos prieš pusmetį. Atvažiavo iš Lietuvos jaunuolis aplankyti savo dėdės šeimos. Rado dėdę jau mirusį, o su pusbroliais ir pusseserėmis — nė žodžio! Mėgino naudotis "nebylių šneka", bet nieko neišsprendė — buvo priversti ieškoti svetimųjų tautos, kad su savaisiais susišnekėtų! Liūdnas faktas — abi pusės išsiskyrė nusiminusios ir susikrimtusios! Ir man tiesiog nei dabar, nei prieš 50 metų neįmanoma suprasti: kas per nelemtas sunkumas tėvams ar seneliams savo žaliąjį atžalyną pamokyti lietuviškai? Kiekvienas mažas vaikas labai imlus kalbai — žodžiams ir greit išsėdmi! Tik tingėjimu ir apsilėidimu tegalim pateisinti tokius tėvus ir senelius!
Štai faktas: pirmąją dieną penkiameis Dainiukas grįžta iš LIETUVIŠKO vaikų darželio. Motina pasitiks sūnelį klausinėja: — Tai kaip tau, vaikeli, patiko darželyje? — Nepatiko, mamytė... — Tai kodėl? Tenai daug tokių vaikų, turėjo patikti? — Nepatiko! — kertasi mažas bamblys: Tie vaikai visai nemoka lietuviškai ir dar mušai...
Atvira lietuviuko nuomonė: maži vaikai nemeluoja! Mano nuoširdūs linkėjimai tų peštukų VEIKLIEMS tėveliams ir seneliams!


"Dievas teikia mums meilę,
kad mylėtume tą, kurį
Jis mums duoda"
**Gerry Loughheed
Funeral Home**
252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595



Aukštesniųjų lituanistinių kursų studentai (kairėje) ir Toronto Maironio mokyklos X skyriaus abiturientai išleistuvėse Prisikėlimo saleje 1987 m. gegužės 29 d.

Kaltina mirusį lietuvių kunigą
"The Jerusalem Post" apie a.a. kan. Zenoną Ignatavičių

A. KALNIUS
Seniai, seniai romėnai yra pasakę: "De mortuis aut bene, aut nihil". Reikia apie mirusius reikia kalbėti arba gerai, arba nieko nekalbėti. Tai kultūringos tautos šūkis, kuris, kaip akivaizdi tiesa, yra priimta didelės dalies kultūringosios žmonijos. Tai tiesa, kuria turėtų vadovautis visas civilizuotas pasaulis.
Reikia įsivaizduoti, ką reiskia apkaltinti žmogų, gulintį karste, negirdintį kas apie jį blogo yra kalbama, negalintį pasiteisinti, kad tai yra ne tiesa.
Ne kartą teko patirti, kad ši romėnų išmintis netelpa žydų sąmonėje. Atvirkščiai, jie ir kapuose palaidotą žmogų gali užšipulti, jį apkaltinti, jeigu tik jie iš to turi kokios nors naudos.
Štai konkretus pavyzdys. 1987 m. sausio 24 d. laikraštis "The Jerusalem Post" apkaltino mūsų kan. Zenoną Ignatavičių, mirusį 1975 m. gegužės 21 d. Romoje. Vadinasi, jį kaltino jau mirusį prieš 11 metų, 8 mėnesius ir 4 dienas, turint galvoje straipsnio paskelbimo datą. Kuo velionis kunigas yra kaltinamas?
— Kad jis 1941-43 m. buvo kapeliona 12-tame lietuvių polieijos batalione, kuris, kaip ir vokiečių "einsatzgruppen", esą, nužudė dešimtis tūkstančių žydų Kauno, Lucko ir Minsko miestuose.
2. Kad jis kapelionavimo laikotarpyje, kaip Wiesenthalio centro tyrinėtojai sako, dažnai laimindavo bataliono vyrus, sakydamas esą jie atlieka Dievo darbą. Girdi, Ignatavičius vedė dienyną, kuriame gyrė bataliono žmogžudis-ką veiklą.
3. Kad kun. Ignatavičius, pasibaigus karui, išleido knygą, kurioje tvirtino esą batalionas atliko "šventą darbą", kovodamas prieš komunizmą Gudijoje.
Wiesenthalio "raganų medžioklės" centras pasiuntė kard. Casaroliui raštą, reikalaujantį Vatikaną atsakyti, kokiomis aplinkybėmis jis vadovavosi vėliau paskyręs šį kunigą į aukštą postą. Be to,

Vatikanas dar buvo užklaustas, ar kun. Zenonas dar yra gyvųjų tarpe. Mat žydams esą nesuprantama, kaip žmogus, buvęs žudynių būrio narys, galėjo būti paaukštintas pareigose — buvo Šv. Kazimiero kolegijos vicerektoriūmis.

Žydai dar vis nesiliauja kaltinę lietuvių žydžudystę. Jų atšiauriam kaltinimui mūsų kunigo joks padorus žmogus nepatikės. Juk Lietuvos kunigai per pamokslus iš savo šventovių ragindavo žmones nesutepti savo rankų žydų krauju ir neliesti jų turto. Ir ne tik kunigai, bet ir visi, galima sakyti, Lietuvos gyventojai su nacių smurtu žydų atžvilgiu nesutiko, išskyrus mažą skaičių recidyvistų, kriminalistų ir kerštininkų, kurie buvo prieš žydus nusistatę už jų klastingą ir žiaurią veiklą lietuvių tautos ir paskirų šeimų atvejais sovietinės okupacijos metu.

Lietuviai jaunuoliai stodavo į kunigų seminarijas, pasiryžę tarnauti Dievui ir žmonėms, o ne šėtonui ir jo blogio užmojams. Matyt, žydai stengiasi sudrumsti krikščioniško gyvenimo idealus ir suniekinti jų siekimo vykdytojus — kunigus. Tuo jie kerta apgalvotą smūgį katalikiškai Lietuvai ir jos institucijoms bei pasitarauja Sov. Sąjungai, kurios idealams religija yra stiprus nuodas ir su kuria ji Lietuvoje veda mirtiną kovą. Quo vadis, Yisrael? Argi nebūtų geriau ir mums, ir žydams, jeigu jie, bendradarbiaudami su komunistais, nekastų duobės lietuviams ir jų tėvynei, nes juk gali atsitikti, kad ir jie patys gana lengvai gali į ją įkristi.

Kadangi kan. Z. Ignatavičius negali iš kapo pakelti rankos ir paprašyti balso savęs pateisinimui, tai aš ryžausi jį ginti. Betgi mano uždavinys nelengvas, nes aš jo nepažinojau. Todėl parašiau laišką į Romą, kur yra nemažai lietuvių, kurie visą laiką palaikė su juo ryšius, net jam kapelionaujant lietuvių batalione Minske. Iš jų vieno gavau atsakymą, kad minimas kunigas bataliono ka-

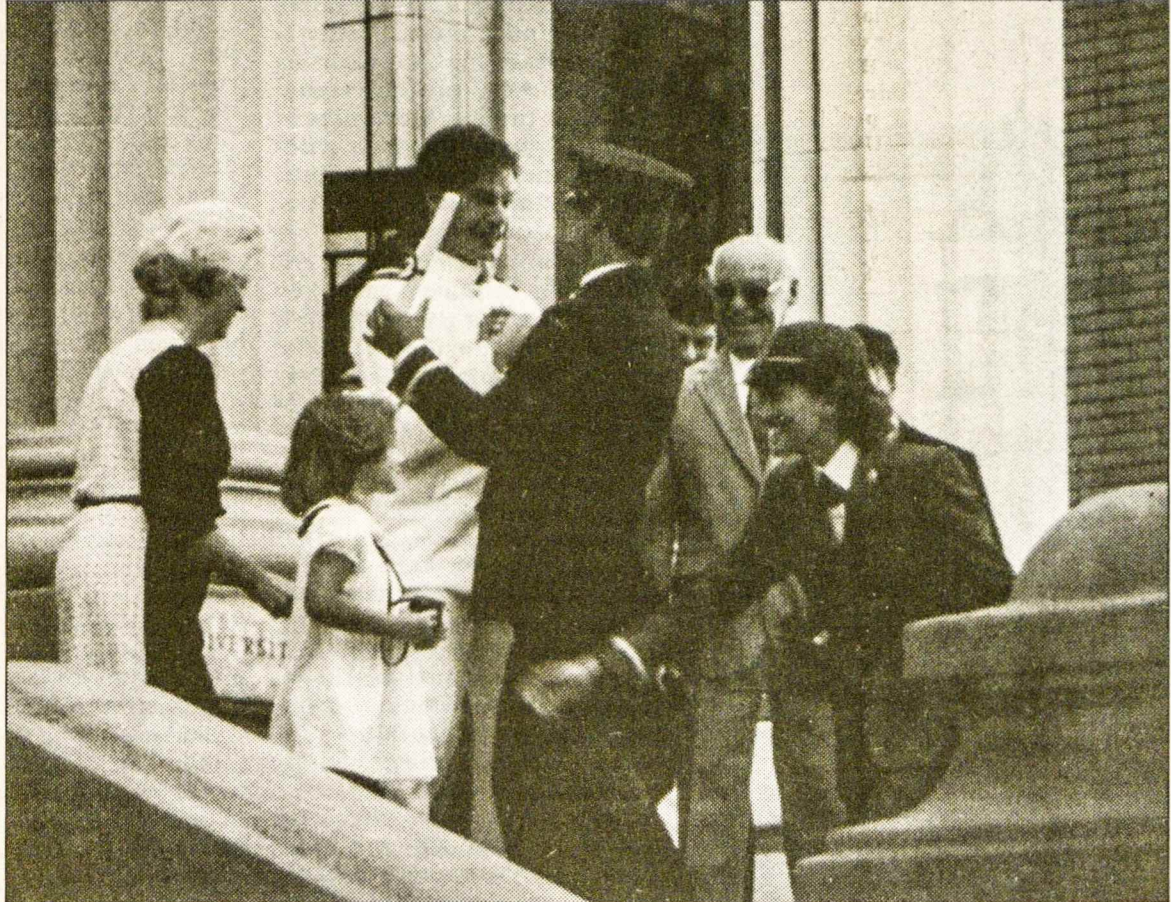
pelionu buvo pasiųstas arkiv. J. Skvirecko, kad lietuvių batalionas nedalyvavo jokiose kovose, bet buvo panaudotas tik užfrontėje vidaus saugumui palaikyti, o ne žydams šaudyti. Šalia kapeliono pareigų jam buvo dar pavesta teikti religinius patarnavimus ir vietiniams tikintiesiems, o ne laiminti žydų šaudytojus. Žydus, tiesa, ten šaudė, bet ne lietuviai, o nacių SS daliniai. Ar žydams iki šiol dar nežinoma, kad Lietuvoje SS bataliono nebuvo?

Dar reikia pasakyti, kad žydai apkaltino ne tik vieną kan. Ignatavičių, bet ir daugiau lietuvių kunigų, net ir vysk. V. Brizgį, net ir visą Lietuvos Katalikų Bendriją, kuri, girdi, nepakankamai pasireiškė žydų gelbėjime.

Man Lietuvoje yra tekę būti dviejų bankų tarnyboje. Ten turėjau nemažai progų susitikti su žydais. Jie buvo ne tik geri banko klientai, bet ir draugai. Dažnai lankydavomės vieni pas kitus ir nejautėme vieni kitiems jokios neapykantos. Vėliau perėjau iš Komercijos banko į Lietuvos banką Šiauliuose, kuriame pirmosios rusų okupacijos metu apie 40% tarnautojų buvo žydai. Nė vienas lietuvis tarnautojas nuo jų nenukentėjo. Vadinasi, jie nedalyvavo "raganų medžioklėje", kaip dabar dalyvauja wiesenthalininkai, litmanininkai, osininkai ir į juos panašūs. Kita dalis žydų, nekerštingųjų, lietuvių yra gerbiama.

Taigi, kai aš rašau žodį "visi" daugiskaitoje, tai nereiškia, kad visu 100% žydai yra mūsų priešai.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Prima pacientus pagal
susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus prima pacientus ir vakarais



GALIMYBĖ PASIEKTI
MOKSLĄ TARNAUJANT
KANADOS
KARIUOMENĖJE

Studijos universitete
ir karjera
ateityje

Daugiau informacijų apie šiuos planus, priėmimo reikalavimus gausite aplankę artimiausią naujokų telkimo centrą arba skambindami "collect" — telefono numeris yra geltonuosiuose puslapiuose skiltyje "Recruiting".
Jūsų pasirinkimas — jūsų ateitis



**THE CANADIAN
ARMED FORCES**

Canada



BRONYS RAILA, autorius knygos "Tave mylėti tegalima iš tolo", kalba šios knygos suktiktuvėse Klivlande 1987.V.5 Nuotr. V. Bacevičiaus

Trisdešimt penkeri metai

Baltiečių moterų siekiai ir veikla Kanadoje

PMT 25 metų veiklos sukaktis buvo paminėta 1977 m. spalio 16 d. Toronto Estų namuose. Pagrindine kalbėtoja buvo PMT centro pirmininkė Niu-jorkie latvė H. Ozolins. Meninėje programoje lietuviams atstovavo choras "Volungė".

Trisdešimt penkerių metų sukakties koncertas įvyko 1987 m. balandžio 26 d. Prisi-kėlimo parapijos salėje. Jaut-riai įsijausdama į Baltijos tautų sunkią padėtį ir joms daromas skriaudas, kalbėjo parlamento narė Pauline Browes. Sveikino ir iš Niu-jorko atvykusi PMT centro pir-mininkė latvė H. Ozolins. Bu-vo pagerbtos ir vienos iš pir-mųjų organizacijos narių: O. Gaillūnaitė (lietuvi), A. Kop-manis (latvė) ir A. Riisna (estė). Koncerto dalį atliko Šv. Jono latvių liuterono kameri-nis choras, vadovaujamas Bri-gitos Alks. Antroje programos

dalyje vyko visų trijų tautybių tautinių drabužių paroda. Komentavo latvė Sibilla Korulis. Lietuviškąją dalį paruošė Irena Meiklejohn, modelia-vo "Gintaro" ansamblio šokė-jos; estiškąją dalį tvarkė Mal-le Pihl, o latvių — pati komen-tatorė Sibilla Korulis. Nepa-prastai įdomu buvo matyti tau-tinį drabužių ne šokių sukūryje, ne choro grupuotėje, bet kaip menišką išraišką kiekvienos tautos moterų aprangos, jų lanką vaizduotę ir išradingumą. Visus stebino tautinių dra-bužių įvairumas ne tik tarpe tautybių, bet ir jų provincijose. Šiaurės Estijos drabu-žis labai skyrėsi nuo pietinės dalies, vakarų Latvijos nuo rytų, Klaipėdos krašto nuo Vil-niaus srities. Dalyvavusių nuo-mone programa buvo labai įdomi ir aukšto lygio, tik gaila, kad dalyvių galėjo būti daug daugiau. Gal kaltas mūsų men-kas domėjimasis savo bendro likimo kaimynais, o gal ir pa-čiom baltietėm trūksta platesnio pasigarsinimo savo veikla, darbais ir programa.

Po koncerto buvo vaišės ir pabendravimas. **Baltietė**

Stipendijos lituanistikos studentams

Klivlando lietuvių komite-tas remti Kent State universi-teto lituanistikos programai praneša, kad lituanistikos sti-pendijų fonde yra \$46,150 su-mos ir \$16,071 nuosimėjų. Tad iš šių nuosimėjų bus skiria-mos dvi stipendijos.

1. 1987 m. rudenį. Pilna sti-pendija universiteto studijas baigusiam-siai, kuris/kuri ruo-šis magistro laipsniui ar rašys disertaciją daktaro laipsniui gauti, savo darbus grindžiant lietuviška tematika. Lietuvių kalbos mokyklos raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas-kė privalo dirbti nemažiau kaip 15 valandų per savaitę Kent State universiteto biblio-tekos lituanistikos skyriuje, kuriame šiuo metu yra 12,000 kataloguotų knygų.

2. 1987 m. rudenį. Dalinė \$1,000 stipendija bakalauro laipsnio siekiant srityje, su-sijusioje su lituanistika (pvz. istorija, geografija, literatūra ir kt.). Lietuvių kalbos mokėji-mas raštu ir žodžiu yra būtinas. Stipendininkas-kė privalo dirbti nemažiau 10 valandų per sa-vaite Kent State universiteto bibliotekos lituanistikos sky-riuje. Stipendija bus atnauji-nama kasmet per ketverius me-tus studentui-tei, įvykdžiusiai akademinius universiteto rei-ka-lavimus.

3. Vasaros tyrinėjimų pro-rama tebeveiks ir šią vasarą. Bus skiriama viena stipendija dviejų savaitių moksliniam darbui arba dvi vienos savai-tės stipendijos. Patalpa ir val-gis parūpinamas universiteto.

Užsiregistruot prieš vasaros atostogas. Šiomis stipendijo-mis jau yra pasinaudoję šie asmenys: prof. Bronius Vaške-lis (1982 m.) ir Viktoras Nakas (1983 m.).

Be to, jaunimas, kuris iš anks-to užsiregistruos per Kent State universitetą, galės gau-ti iki 6 valandų semestrinių įskaitų Lietuvių jaunimo są-jungos lituanistikos vasaros seminare.

Be minėtų stipendijų, Kent State universitete galima gau-ti lietuvių kalbos kursų 14 va-landų semestrinių įskaitų (dė-sytojas Pranas Joga, egzamina-torius prof. dr. A. Klimas) ir 32 semestrinių valandų litua-nistinių studijų pažymėjimą.

Pažymėtina, kad Kent State universiteto lituanistikos ar-chyvuose šiuo metu jau yra 12,000 kataloguotų knygų ir dar 6,000 yra ruošiami kata-logavimui. Pats Kent State universitetas jau yra išleidęs daugiau kaip \$200,000: \$100,000 lituanistiniame archyvu ir \$100,000 lituanistinei progra-mai. Tad lietuvių parama šiam tikslui yra labai pozityvi ir reikšminga.

Visų stipendijų reikalu kreiptis: į Dr. H. Hochhauser, Lithuanian Program, Direc-tor, Ethnic Heritage Program, 314 Satterfield Hall, Kent State University, Kent, Ohio 44242, USA.

Dr. Viktoras Stankus,
pirmininkas
Dr. H. Hochhauser,
Director
Ethnic Heritage Program

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. *Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE*, \$15.00, JAV
2. *Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE*, \$15.00, JAV
3. *Jokūbas Dagys, SCULPTURES* (meno albumas), \$35.00, JAV
4. *J. Andrius, LIETUVIŲ ŽEMĖLAPIS*, \$6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.



Išėivijos dailininkų parodoje Anapilio Parodų salėje 1987 m. gegužės 30-31 d.d. skulptorė IRENA RAŠKAUSKIE-NĖ studijuoja paveikslus ir kitus rodinius

Išėivijos dailininkų paroda Anapilyje

Dail. IRENA RAŠKEVIČIENĖ

Anapilio moterų būrelis gra-žiu skelbimu "Tėviškos žibu-riuose" pakvietė mus į jų ren-giamą dailės parodą Anapilio parodų salėje 1987 m. gegužės 30-31 d.d.

Vilijo ilgas dailininkų są-rašas, o dar labiau, kad para-da ne vietinė, atkeliaujanti iš Čikagos, organizuota Algiman-to Kezio. Ji apėmė tik dalį iš-ėivijos dailininkų, tačiau tei-kę reprezentacinį jos vaizdą.

Parodos Anapilyje kapi-nių lankymo dienomis ne naujie-na, jos seniai jau tapo tra-dicinėmis. Tas laikas ir vie-ta yra palankiausi susilaukti daugiau meno mėgėjų, besido-minčių vaizduojamąja dailė. Teatro spektakliui, koncer-tui, o ypač liaudies šokių šven-tėms, tokia speciali data ne-reikalinga, nes dar pakanka-mai užpildo žiūrovų sales, nors ir retėjanti, aukšni- amžių peržengusi publika.

Dailė išėivijoje

Gaila, tačiau reikia pripa-zinti, kad to nebesulaukia dai-lės parodos, joms reikia jiesko-tis progos. Kazys Varnelis, iš-ėivijoje gan daug pasiekęs dai-lininkas, net Lietuvoje guodė-si: "Dailininkams sunku. Pašė-lusiai sunku... Lietuviškos parodėlės smarkiai sumenko. Grynai parapijinis daiktas... Amerikai nesujudinsi su tom parodom. Mūsų dailininkų gre-tos retėja. Iš jaunimo beveik kad nėra ką skačiuoti, vos ke-lios pavardės..." (Kultūros barai, 1986 m. 10 nr.).

Vyresnioji išėivijos karta teisinasi savo darbą atlikusi, jaučiasi pavargusi, mieliau šimtais suvažiuoja į vestuves, mergvakarius ar po pamaldų pasėdi prie kavos puodelio su jaunystės draugais, pažis-tamais, aptardami praeitį. Sa-kosi jau užpildę savo namus meno kūrinių, nebėra vietos, todėl nebejaucia nei noro, nei reikalo lankyti dailės parodas.

Betgi paroda rengiama ne vien pardavimui. Pirmiausia turime žinoti mūsų lietuviškos išėivijos kultūrinius pasireiškimus, pažinti meną, suprasti, turtinti savo išpru-simą toje srityje, o tada galė-sime meno kūrinius vertinti, daugiau žinoti ir išskirsi-me kas patinka, kas ne.

Okupuotoje Lietuvoje yra dailininkų sąjungos, valstybės palaikomos, yra parodų rūmai, valstybės finansuojami. Ten menas yra valstybinis reika-las, komunistų partijos vado-vaujamas bei kontroliuoja-mas.

Nėra taip blogai

Tačiau ir čia, Š. Ameriko-j nėra taip blogai, kaip liūdnai nuskambėjo K. Varnelio žo-džiai. Parodos rengiamos, dai-lininkai gyvuoja, kuria. Vieni daugiau, kiti mažiau dirba, vieni greičiau pasiekia visuo-menės pripažinimą, kiti — lė-čiau, sunkiau iškyla iš viduti-niškumo.

Turime atkaklių, darbščių, pagarsėjusių ne tik savo kolo-nijose, dalyvaujančių žymes-nėse Vakarų pasaulio dailės parodose, gavusių net pagrin-dinių premijų.

Galbūt kiek sunkiau išėivi-joje išsilaikyti galerijoms, tačiau ir čia yra išeitis — or-ganizuojamos kilnojamos pa-

rodos. Tokia atvežė mums į To-rontą-Mississaugą A. Kezys.

Šiuos meno kūrinius jis ve-ža jau nuo vasario mėnesio, prieš tai parodęs juos Čikagoje, Va-šingtone, Bruklne, Detroite. Iš Toronto ruošėsi važiuoti į Klivlandą, Los Angeles ir pa-likti likusius kūrinius para-dai P. Reginos organizuojamo-je galerijoje Kanadoje "Nemu-nas", Ontario Gananoque vie-tovėje. Keliaujant, po kiekvie-nos parodos nemažai rodi-nių "nubyra", būna nupirkti. Juos A. Kezys bematant pakeičia ki-tais, dažniausiai tų pačių dai-lininkų darbais.

Per mažai vietos

Gaila, Torontas negalėjo deramai priimti šios parodos. Salė tiek maža ir neturinti net elementariausių darbams eks-ponuoti priemonių; kai ku-riuos meno kūrinius teko sta-tyti ant grindų, atremiant į sie-ną...

Kiek teko pastebėti, tai jau nebe pirmas atvejis, kai vietos stoka atima iš dailės kūrinio vieną iš labai svarbių jo kom-ponentų — tinkamo parodymo. Paveikslui negana rėmo, jam reikia ir deramos vietos, o skulptūrai, keramikai dar rei-kia ir tinkamo apšvietimo.

Todėl nėra kalbos apie ko-kį nors aptarimą šios kilnoja-mos parodos, kaip parodos, kur nedidelėje salėje buvo sutalpinta per 60 darbų, kai tarp jų buvo vienas kilimas, užimantis vos ne trečdajį vie-nos sienos. Paroda — tai šven-tė, kur žmogus ateina nusitei-kęs kultūringam poilsiui, pa-matyti, susipažinti su dai-li-ninkais, jų kūryba, praturtėti dvasiškai. Todėl ir estetinis bendras parodos vaizdas, pa-teikiant jų žiūrovui, yra labai svarbus.

Kūrinių įvairumas

Kad ir nelengva buvo nuo-dugniai pažūrėti per dvi die-nas šią kilnojamą, gausią įvai-riomis dailės formomis ir žan-rais parodą, tačiau buvo labai įdomu ir malonu ją matyti.

Salėje buvo išstatyta tapy-bos, grafikos, keli skulptu-ros bei keramikos ir foto me-no kūriniai. Kadangi mažai tepažįstu išėivijos lietuvius dailininkus, todėl mielai su-sipažinau su kai kuriais šioje parodoje per jų darbus.

Nepaprastai puikus pagalbi-ninkas šiai pažinčiai buvo kar-tu su paroda atvežtas A. Kezio įšeistas katalogas. A. Kezys jame išdėstė savo šaunų tikslą "parodyti paskutiniųjų metų šių dailininkų atliktus darbus ir patirti jų mintis bei polė-kius, kurie skatino juos imtis kūrybos". Čia jis ir pateikia jų pasisakymus. Tik truputį gaila, kad didesnė katalogo dalis yra tik anglų kalba ir tokius jautrius, filosofinius išsireiškimus net su žodyno pagalba nelengva tiksliai su-prasti. O kaip reikia tokių pa-sisakymų ar paaiškinimų eili-niam žiūrovui! Ne visi ir ne viską vienodai supranta ką menininkas kuria, ką tuo nori pasakyti, parodyti, ką jis pats galvoja. Norint priimti, rūpi žinoti, ką priimi.

Parodos atidarymas

Tikėdamasi ką nors apie tai dar daugiau išgirsti, nekant-riai laukiau parodos atidary-mo. Dail. Juozui Bakiui buvo

patikėtas pagrindinis parodos žodis. Jis savo būdinga, eks-presionistine, giliai filosofi-ne kalba supažindino su para-da. Trumpu, prasmingu žodžiu pristatė parodos organizato-rius A. Kezys, paminėdamas sa-vo tikslus, trumpai apibūdin-damas jos neilgą istoriją.

Kūrinių pobūdis

Vos tik pradėjus apžiūrėti parodą, išskirtinį dėmesį pa-traukė Audriaus Plioplio skulptūra "Jėjimas". A. Pliop-lis — torontiškis, naujos me-no srovės atstovas, aktyviai kuriantis. Panaudodamas pa-prasčiausią architektūrinę deta-lę — duris, sprendžia for-mos ir erdvės problemą gan fi-losofiškai.

Vienas-kitas vyresniosios kartos žiūrovas buvo nustebi-nas, spėliojo, tampė pečiais, net nepatikėjo, kad tai meno kūrinys. Taip, tai yra meno kūrinys. Toks, kaip ir Elenos Kepalaitės tapyba "Metalinis dangus". Tik jis yra ant dro-bės, išreiškiantis "taip" pat dailininkės savitą, individua-lų spalvos ir linijos spren-dimą.

Kaip kontrastą naujoms me-no srovėms parodoje galima buvo matyti V. Norkaus alie-jinės tapybos peizažą "Dzūko sodyba", kuris nutapytas la-bai realistiškai, kaip liaudies sako: "medis — tai medis, na-mas — tai namas", nors ir jame galima įžiūrėti dailininko as-menį, savitą gamtos interpre-tavimą, kiek impresionistinė-je įtakojė.

Šioje parodoje buvo nemaža ir metaforiškų kūrinių: Mari-jos Ambrozaitienės foto kola-žai, Zitos Sodeikos du darbai, Jonės Young (Kvietytės), Aus-tės Pečiūraitės. Tai paveiks-lai, kuriuos taip pat nėra leng-va suprasti eiliniam žiūrovui, nes jie nėra sužetiniai, rea-listiniai, aiškūs. Juose daug nebaigtų minčių, filosofijos. Čia greičiau kūrinių reikia su-vokti naujouta ir fantazija. To ir siekia dailininkai.

Įdomus Rolando Poškos sa-votiškas triptikas — kolažas ant litografijos, pavadintas "Lapkričio 5". Čia jis panau-doja paspalvintą popieriua-s masę išgauti reliefui, kurį jungia su grafikos technika.

Lietuviškumas ir originalumas

Parodą apžvelgus, lengva buvo pajusti, kad tai yra lietu-vių dailininkų paroda. Ryškiai lietuviškos, folklorinės temos pavaizduotos Veronikos Šva-bienės lino raiziniuose, mito-loginės — Magdalenos Stankū-nienės medžio raiziniuose. Antano Tamošaičio tapyboje jaučiami ryškūs lietuvių liau-dies meno bruožai. Vida Kriš-tolaitytė savo drobėse išreiš-čia tai, ką jaučia — žmogų, gamtą, tenkindamasi pačiu darbo procesu, kaip išsireiš-čia savo pasisakyme, kad re-zultatas jai ne tiek svarbus, kaip pats procesas.

Skirtingai, labai abstrakčiai filosofines gamtos problemas sprendžia Jūratė Silverman-Bigelytė trijuose "Svarsty-muose apie laiką". Marijos Sta-rasevičienės paveikslas "Be pavadinimo" užpildytas įvai-riomis dinamiskomis geomet-rinėmis formomis, spalvomis, kurios kalba pačios už save,

(Nukelta į 7-tą psl.)

ONTARIO ŠVENČIA

CANADA DAY 1987

DALYVAUJA



ATVYKITE Į ŠIĄ ŠVENTĘ!

1987 m. liepos 1, trečiadienį, nuo 11 v. ryto iki 3 v. po pietų
Queen's Park
(College ir University)



Jungtinis Montrealio choras – 70 asmenų Šv. Kazimiero šventovėje atlieka kantatą „Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“, sukurta poeto H. NAGIO ir muziko A. STANKEVIČIAUS, Lietuvos krikščionybės sukakčiai paminėti. Kairėje solistai: V. VERIKAITIS, A. KEBLYS, S. ŽIEMELYTĖ, G. ČAPKAUSKIENĖ, dešiniame krašte – kompozitorius ir dirigentas A. STANKEVIČIUS

Kantatos dalyvius pagavo žavesys

Lietuvos krikšto sukakties iškilmė Montrealyje

Lietuva pradėjo ruoštis savo krikščionybės sukakčiai jau 1984 m. Jos vyksupai labai anksti suplanavo ir paskelbė tikintiesiems dvejus pasiruošimo metus: 1985-sius pavadino Gerosios naujienos metais, 1986-sius – Šamoningo tikėjimo metais. Išeivijoje Gerosios naujienos metai praslinko beveik nepastebėti, nors „Tėviškės žiburiai“ 1985 m. sausio mėnesį įdėjo vedamąjį straipsnį „Praeitį dabarties veidrodyje“, kuriame autorius iškėlė sukakties svarbą ir labai išmintingai nustatė jos minėjimo gaires. Visų pirma pabrėžė, kad nėra prasmės gincytis dėl tikslios krikšto datos, kadangi mūsų tautos krikščionėjimo procesas truko 162 metus. Toliau ragino plačiai paminėti Lietuvos krikščionybės sukaktį, sujungiant visus tris etapus į vieną ir duodant pirmenybę pačiam ryškiausiame. Pastebėjo gale, kad jau esama užuominų apie ruošimąsi sukakčiai Lietuvoje, kiek tai ten yra įmanoma, ir kad ateina balsai iš Romos, jog Šv. Tevas Jonas Paulius II tokiam užsimojimui yra labai palankus.

Veiksmingai susirūpinta sukaktimi tiktai 1985 m. gale. Buvo sudaryti trys komitetai: garbės, centrinis ir vykdomasis bei pramatyti jų darbai. Lapkričio pabaigoje vyks P. Baltakis, kartu su Lietuvos vyskupu konferencijos pirmininku L. Paviloniu, aptarė Romoje sukakties iškilmų planus.

Šv. Kazimiero parapijoje Montrealyje pirmutinis pranešimas apie sukaktį pasirodė 1985 m. rugšėjo 1-8 d. biuletenyje, tačiau šventovės dažymo rūpesčiai nukėlė pasiruošimo veiklą iki 1986 m. pradžios. Buvo sudarytas iš abiejų lietuviškų parapijų bendras komitetas iš dešimties narių, kuris pakaitomis vienos ir kitos parapijos patalpose posėdžiavo bemaž kiekvieną mėnesį, o kartais ir dažniau. Pirmasis posėdis įvyko N. Pr. Marrijos seselių būstinėje sausio 22 dieną. Besvarstant vyskupo

informacijas apie sukaktį ir atliekant tautiečių sąmoninimo darbą, veikiai iškilio Lietuvos krikšto kantatos idėja ir pradėjo ryškėti jos kūrimo bei atlikimo galimybės. Poetas Henrikas Nagys apsiėmė sukurti kantatos tekstą, o kompozitorius Aleksandras Stankevičius – muziką. Darbas truko beveik metus. Gruodžio 14 d. libretas buvo baigtas, o už poros mėnesių pasirodė ir melodija. Tai buvo pirmutinė religinė kantata lietuviškoje išeivijoje.

Kovo 15 d. įvyko Aušros Vartų parapijoje susipažinimo pobūvis su kantata ir autorių premijavimas. Nuspręsta spausdinti atitinkamą leidinį, sudaryti iš geriausių didmiesčio lietuvių muzikinių pajėgų jungtinį chorą ir samdyti simfoninį Montrealio orkestrą. Prisidėtų dar keturi solistai. Visi nuostabiai sukruto ir bematant prasidėjo repetitijos. Pats kompoz. A. Stankevičius su solisto A. Keblio ir Mme M. Roch pagalba dirigavo ir įvairių 70-ties balsų chorą. Visi buvo entuziastai gražiom melodijom ir noriai dalyvavo. Skaitant kiekvienam choristui po dvi valandas, susidarė iš viso 1750 valandų repetavimo.

Kantatos samata iš numatytų 6 tūkstančių pakilo iki penkiolikos, bet pasireiškė nuostabus lietuvių supratimas panašiam religijos bei kultūros veikalui; atsirado geras skaičius aukotojų, rėmėjų bei mecenatų, ir visos kliūtys buvo nugalėtos. Tų dosniųjų širdžių vardai spindi viename iš pirmųjų kantatos leidinio puslapyje.

Atėjo gegužės 23-oji – iškilmų diena. Šv. Kazimiero šventovės pasipuošė didžiajai šventei. Pagrindiniam altoriuje ryškėjo baltas užrašas raudo-

name dugne „Tautos krikšto jubiliejus“, viduryje rymojo būdingas lietuviškas Rūpintojėlis, o šonuose – sukakties ženklų emblemos. Aukštai nupieštas fontanas su kryžium kaip krikšto simbolis. Iš abiejų pusių – gėlių vazona.

Buvo šeštadienis. Tuoj po pietų, nežiūrint prasto oro, pradėjo rinktis žmonės. Prie durų buvo parduodami bilietai ir kantatos leidiniai. Komiteto nariai tvarkė publiką, o KLB Montrealio apylinkės pirmininkas A. Staškevičius – garbės svečius. Trečią valandą vyks V. Brizgys, atvykęs iš Čikagos, su abiejų lietuviškų parapijų klebonų pagalba, pakrikštijo du naujagimius: vieną jų buvo kantatos autoriaus H. Nagio vaikelis, o kitas šventovės statytojo kun. J. Bobino vaikaitis, netolimas arkiv. J. Matulaičio giminaitis. Tai buvo tarsi sakramentinė kantatos įžanga, vaizdžiai parodanti, kaip lietuvių krikštas, prasidėjęs su karalium Mindaugu prieš 735 metus, nepertraukiamai tęsiasi toliau.

Kantatoje dalyvavo apie 500 klausovų – lietuvių ir nelietuvių, dvasiškių, įvairių tautybių bei organizacijų atstovų ir muzikos žinovų. Prie Montrealio chorų dar prisidėjo Otavos mergaičių choras „Ramunėlės“, o iš keturių solistų V. Verikaitis ir S. Žiemelytė buvo iš Toronto, G. Čapkauskienė ir A. Keblys – iš Montrealio.

Suskambėjus kantatos garsams, publiką pagavo žavesys, tarsi koks ūmus, nelauktas pergyvenimas: visi gėrėjosi, kai kurie verkė iš susijaudinimo. Nuskambėjus pirmam finalui, sukakties komiteto pirm. kun. S. Šileika jautriai padėjo autoriams, chorui, solistams, instrumentistams, rengėjams, svečiams ir visiems dalyviams, linkėdamas, kad šis nepaprastas kūrinys padėtų visiems atsinaujinti dvasioje.

Po antrojo finalo lituanistinės mokyklos vaikučiai atnešė solistams ir autoriams po rožę, o chorui buvo pristatyta didžiulė gėlių pintinė. Visur girdėjosi džiugūs ir teigiami atsiliepimai, tik vienas buvo apgailestavimas, kad kantata per trumpa ir todėl ją reikėtų pakartoti. Tokiems buvo atsakoma, kad kantata įrekoruota ir juostą netrukus bus galima įsigyti. Be to, dar bus išleistas kasetas ir plokštelė. Dar būtų galima pabrėžti, kad, išskyrus du solistus ir Otavos „Ramunėlių“ chorą, kantatoje nieko nebuvo importuota: ir kūryba, ir paruošimas, ir premjera buvo vietinių pajėgų darbas. Gaila, kad mūsų žymiausi kaimynai Toronto lietuviai tokiam iškiliam veikalui neatsiuntė nė vieno atstovo.

Po kantatos visi buvo pakviesti pobūviui prie kavutės ir pyragų parapijos salėje.

Antroji šventės diena irgi buvo įspūdinga: vyskupas su asista atnašavo Mišias. Vyskupą lydėjo vėliavos ir draugijos su juostomis. Giedojų kantatos choras. Buvo suruoštas reikšmingas jubiliejinis aukų nešimas su paaiškinimu, o vyskupas kalbėjo apie krikšto reikšmę Lietuvai. Jo kalba buvo užregistruota „Amerikos balso“ atstovės.

Po Mišių buvo vaišės su muzika. Jose dalyvavo apie pus-triečio šimto žmonių. Dalyvis

Metinė „TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ“ prenumerata nuo 1987 m. sausio 1 d. – \$22 doleriai, (naujam skaitytojui – \$18), rėmėjo prenumerata – \$25, garbės – \$30. Prenumerata JAV-se – amerikietiškas doleriai.

„Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva“

ZIGMAS LAPINAS

Šiuo vardu pavadintą religinę kantatą parašė Montrealio menininkai – poetas dr. Henrikas Nagys ir muzikas Aleksandras Stankevičius. Ji buvo atlikta Šv. Kazimiero šventovėje Lietuvos krikšto 600 metų sukakčiai paminėti.

Programą atliko solistai: G. Čapkauskienė, S. Žiemelytė, V. Verikaitis ir A. Keblys ir jungtinis Montrealio choras, susidedantis iš sekančių vienetų – Aušros Vartų parapijos choro, Šv. Kazimiero parapijos choro, Montrealio mergaičių choro „Pavasaris“, Otavos mergaičių vieneto „Ramunėlės“, Montrealio ansamblio „Gintaras“, dainininkų. Instrumentalinę palydą atliko: vargonais p. M. Roch, simfoninis orkestras, diriguojamas kantatos kompozitoriaus A. Stankevičiaus.

Pilną kantatos atlikėjų ansamblį sudarė apie 100 asmenų. Choristai labai organizuoti, iškilmingoje nuotaikoje pasiskirstę vietomis ant pakauštinimo prieš altorių, orkestras užėmė poziciją tarp podiumo ir choro, o solistai atliko savo koncerto partijas kairėje dirigento pusėje, ant specialiai iškelto platformos, šalia pirmųjų smuikų sekcijos.

Kompozitorius-dirigentas parodė stiprų vadovo charakterį su graikiškai estetiška, išoriškai laikysena, akustiškai nepalankiose sąlygose dėl rezonanso, kuris galėjo lengvai išsklaidyti didelį kantatos dalyvių skaičių į sunkiai suvaldomą vienetą, tačiau ritmas, harmonija ir melodija niekada, ne išsiskyrė per visą koncertą. Jautėsi ramybė, grožis ir pasi-

tikėjimas, kad šis Aleksandro vairuojamas laivas neužplauks ant seklumų.

Dėl tos pačios priežasties, klausant koncerto gale salės, nei choro, nei profesionalaus lygio solistų dikių negalima buvo relatyviai įvertinti, nes aidas per daug suliejo žodžius. Išimtis buvo solistas Antanas Keblys, gavęs dėkingą, daugiausia melodeklamacijos dalį. Jis perdavė poeto Henriko Nagio žodžius aiškiai per visą Šv. Kazimiero šventovę.

Orkestras susidėjo iš 18 asmenų, sumažinto simfoninio formato, kuris be priekaištų atliko Aleksandro kompozicijas. Tačiau gaila buvo klausytis, kai choras persverdavo orkestrą, ir styginių instrumentų vietiškai nesigirdėdavo. Patarina, kad garsų balansas būtų išlygintas strategiškose vietose, vartojant mikrofonus ir garsiakalbius.

Didžiausia skriauda buvo šios kantantos autoriui dr. Henriku Nagiui, nes jo žodžių su didžiausiu atsidėjimu besiklausydamas negalėjau suprasti. Visa laimė, kad yra leidinys, kuriame galėsimė paskaityti apie Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuvą su Henriko tekstais ir Aleksandro gaidom solistams, chorui ir pianino palydai.

Baigdamas norėčiau pacituoti jaunimo komentarus: „Buvo be galo gražu“. Iš savo pusės norėčiau patarti, kad menas būtų perduodamas publiškai vartojant modernią garso perdavimo techniką, kad nenukentėtų talentingų menininkų kūriniai ateities koncertuose.

Išeivijos dailininkų paroda Anapilyje

(Atkelta iš 6-to psl.)

neturinčios jokio siužetinio tikslo.

Parodoje susipažinome dar su Nijolės Palubinskienės, Jadvygos Paukštienės, Anasztazijos Tamošaitienės, Elenos Urbaitis, Vandos Balukienės, J. Čeponio (iš Lietuvos), Juona Kaz-Jepsen kūriniais.

Tarp grafikos darbų buvo Vytauto Igno lino raizgins „Gitaristė“, Vytauto Virkuko ekslibrisai, Žibunto Mikšio ofortai. Foto menininkas Algimantas Kezys šiai parodai pateikė dvi fotografijas – „Eifelio bokštas Paryžiuje“ ir „Dainavos stovykloje“.

Galbūt dėl sudėtingo transportavimo parodoje nebuvo daug plastinio meno kūrinių. Be minėtos A. Plipio skulptūros, buvo rodomi Eleonoros Marčiulionienės, Aleksandro Marčiulionio, Marytės Gaizutienės skulptūros bei keramikos darbai ir dvi medžio skulptūros – liaudies meno smūkelis – koplytėlių imitacijos, atliktos Jurgio Daugvilos. Torontiški dailininkas Jurgis Račkus į šią parodą pristatė didelį gobeleno technikos kilimą, pavadintą „Kylančios formos“.

Ypatingesnį dėmesį parodos organizatoriai A. Kezys skyrė keturiems mirusiems dailininkams: Algirdui Kurauskui, Rimvydui Cinkai, Romui Viešului, Broniui Murinui. Kata-

loge, specialiai skirtame puslapyje įdėjo jų darbų nuotraukų. Parodoje matėme Algirdo Kurausko lino raizginį „Saulės giesmė“.

Baigiant

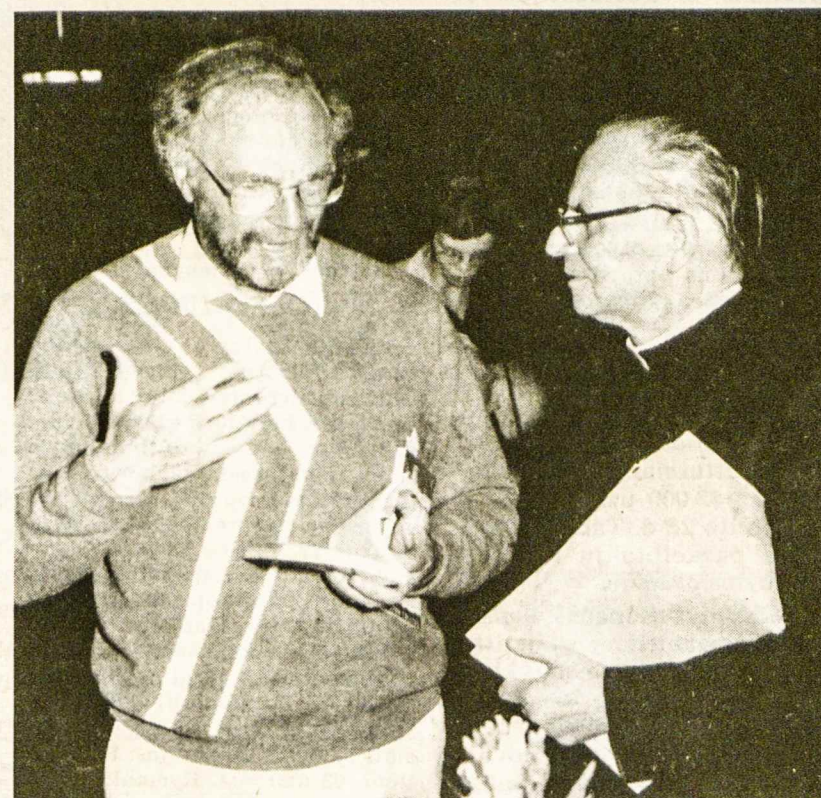
Nors ir sunkiomis sąlygomis, nors tik porą dienų, tačiau dailės paroda įvyko, A. Kezys savo tikslą pasiekė. Kas domėjosi lietuvių išeivijos dailininkais, jų pasiekimais, tas pamatė, kas norėjo įsigyti vertingų kūrinių, tas nusipirko, o dailininkai – kūrėjai – išplaukė į platesnius vandenius.

Atsiųsta paminėti

Antanas Paškus, KRIKŠČIONIS PSICHOLOGINĖJE KULTŪROJE. Kritinis skerspjūvis. Viršelis – Nijolės Palubinskienės. Leidėjas – Lituanistikos tyrimo ir studijų centras (56th Street at a Claremont Ave., Chicago, IL 60636, USA). Čikaga, 1987 m., 175 psl.

Į LAISVĘ, rezistencinės minties ir politikos žurnalas, 1987 m. 99 (136) nr. Redaktorius – Juozas Baužys, administratorius – Jonas Prapakas (14 Thelma Dr., Bakersfield, CA 93305, USA). Metinė prenumerata – \$10, Europoje ir P. Amerikoje – \$7.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA, No. 69, January 10, 1986, and No. 70, April 23, 1986. Translated by Rev. Casimir Pugevičius, translation editor Marian Skabeikis. Published by Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, USA.



Keystono kolegijos vedėjas iš Britanijos anglikonų kunigas MICHAEL BOURDEAUX lankėsi Toronte ir kalbėjo „Keston Canada“ surengtame plataus masto pobūvyje. Nuotraukose – svečias (kairėje) dėkoja už įteiktą ką tik išėjusį iš spaudos leidinį „A Radiance in the Gulag“, parašytą NIOLES SADŪNAITIS ir išleistą anglų kalba JAV-se. Nuotr. St. Dabkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Bostonietės Elenos Vasyliūnienės dailės darbų parodas kasmet surengia viešoji biblioteka Cambridge. Šiemetinė paroda buvo surengta gegužės 11-27 d.d. Kvietimus parodos lankytojams išsiuntinėjo biblioteka, supažindindama juos su Vilniaus universitetaugusia E. Vasyliūnienė, studijas gilinusia Harvardo universitete.

Vydūno jaunimo fondas skiria metinę premiją kultūriniam lietuvių gyvenime aktyviai besireiškiančiam jaunuoliui. Šiemetinė \$1.000 premija paskirta paskutininkui filisteriui Robertui Vitui. Jis yra čikagietis, baigęs K. Donelaičio mokyklą, Pedagoginį lituanistikos institutą, kuriame dabar dėsto istoriją. R. Vitas 1984 m. su pagyrimu baigė politinių mokslų studijas Lojolos universitete, diplominiam darbui pasirinkęs lietuvišką temą „Civiliniai-kariniai santykiai Lietuvoje“ prez. A. Smetonos laikais“. R. Vitas dabar ruošiasi doktoratui Lojolos universitete ir ten dirba asistentu politinių mokslų tyrinėjimo srityje. Lietuvių eilėse aktyviai reikiškiai Lituanistikos tyrimo ir studijų centre, Jaunimo centro direktorių taryboje, B. Krista-navičiaus, SJ, fonde, Pasaulio Lietuvių archyve.

Kompozitoriaus Jeronimo Kačinsko kūrinių koncertu balandžio 15 d. Berklee muzikos kolegija Bostone paminėjo dvi su-kaktis – amžiaus aštuoniasdešimtmetį ir darbo kolegijoje dvidešimtmetį. Dvigubo sukaktuvinio veiklą aptarė Berklee muzikos kolegijos kompozicijos fakulteto dekanas William Malooff. Koncerto programon buvo įjungtos dvi lietuviškos J. Kačinsko siuitos, viena parašyta smuikui, violončelei ir fortepionui, kita – fleitai, klarnetui ir fagotui. Abi siuitos turėjo keturias dalis. Pirmąją sudarė: „Motinos rauda“, „Sutartinė“, „Daina“, „Kaimo muzikantė“, antrąją – „Vidurdienio darbai“, „Lauku daina“, „Trimitų garsai“, „Sūkurio šokis“. Koncerte taipgi skambėjo J. Kačinsko fortepioninis kvintetas ir saksofonams skirtas kvartetas. Mišrus kolegijos choras lietuviškai padainavo „Žvangučius“, „Beržą“, liaudišką dainą „Oi tai buvo“, lotyniškai atliko vėlykinių motetą „Haec dies“ (Ši diena). Koncerte dalyvavo ir du lietuviai solistai – sopranas Marytė Bizinkauskaitė ir bosas Benediktas Povilavičius. Pastarasis atliko lietuviškųjų raudų esmę atspindintį J. Kačinsko kūrinių apie karę žuvusių sūnų „Išjos sūnus“. Sol. M. Bizinkauskaitė padainavo tris J. Kačinsko harmonizuotas lietuvių liaudies dainas ir Jono Rūtenio žodžiais sukurta dainą „Nėra šalies tokios“.

Poetą Bernardą Brazdžionį amžiaus aštuoniasdešimtmečio proga gegužės 9 d. pagerbė Los Angeles ir apylinkių lietuviai, susirinkę Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Vaišės su akademine dalimi surengė specialiai sudarytas komitetas: pirm. Angelė Nelsenė, nariai – Aldona Audronienė, Stasė Korienė, Salomėja Šakienė, Dalia Černienė, Rūta K. Vidiūnienė, Vytenis Vilkas ir Vilnius Žalys. Programai vadovavo Violeta Mitkutė-Gedgaudienė. Ji buvo pradėta kompoz. Broniaus Budriūno šiam vakarui Bernardo Brazdžionio žodžiais sukurta kantata „Per pasaulį keliauja žmogus“. Naująją kantatą atliko B. Budriūno vadovaujamas Šv. Kazimiero parapijos choras, vietiniai solistai Birutė Vizgirdienė ir Antanas Polikaitis su akompaniatorė Raimonda Apeikyte. Programą papildė ankstesnioji B. Budriūno ir B. Brazdžionio kantata „Mūsų protėvių žemė“. Sukaktuvininką B. Brazdžionį sveikino: Lietuvos garbės konsulas V. Čekauskas, specialus prez. R. Reagano asistentas L. Kojelis ir JAV LB kultūros tarybos vadbu kalbėjęs V. Bublys, pakeitęs negalėjusią atvykti pirm. I. Bublienę. Įdomų pranešimą apie Bernardo Brazdžionio gyvenimą ir kūrybą padarė rašytojas Antanas Vaičiulaitis, amžiaus aštuoniasdešimtmečio su-laukęs pėnai. Jis priminė vakaro dalyviams, kad karštasis kritikas prel. A. Jakštas-Dambrauskas Bernardą Brazdžionį kadaise pavadino dekadentu, futuristu ir netgi bolševikiu. Esą jis pranašavo, kad Brazdžionio eilėraščių neskaitytys geri katalikai, kad jo posmai nebus išleisti į šventoves. Pats Bernardas Brazdžionis vakaro dalyviams tartame žodyje kalbėjo apie poeziją, poetus, pirmuosius poetinius bandymus.

Poetą Bernardą Brazdžionį amžiaus aštuoniasdešimtmečio proga gegužės 9 d. pagerbė Los Angeles ir apylinkių lietuviai, susirinkę Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje. Vaišės su akademine dalimi surengė specialiai sudarytas komitetas: pirm. Angelė Nelsenė, nariai – Aldona Audronienė, Stasė Korienė, Salomėja Šakienė, Dalia Černienė, Rūta K. Vidiūnienė, Vytenis Vilkas ir Vilnius Žalys. Programai vadovavo Violeta Mitkutė-Gedgaudienė. Ji buvo pradėta kompoz. Broniaus Budriūno šiam vakarui Bernardo Brazdžionio žodžiais sukurta kantata „Per pasaulį keliauja žmogus“. Naująją kantatą atliko B. Budriūno vadovaujamas Šv. Kazimiero parapijos choras, vietiniai solistai Birutė Vizgirdienė ir Antanas Polikaitis su akompaniatorė Raimonda Apeikyte. Programą papildė ankstesnioji B. Budriūno ir B. Brazdžionio kantata „Mūsų protėvių žemė“. Sukaktuvininką B. Brazdžionį sveikino: Lietuvos garbės konsulas V. Čekauskas, specialus prez. R. Reagano asistentas L. Kojelis ir JAV LB kultūros tarybos vadbu kalbėjęs V. Bublys, pakeitęs negalėjusią atvykti pirm. I. Bublienę. Įdomų pranešimą apie Bernardo Brazdžionio gyvenimą ir kūrybą padarė rašytojas Antanas Vaičiulaitis, amžiaus aštuoniasdešimtmečio su-laukęs pėnai. Jis priminė vakaro dalyviams, kad karštasis kritikas prel. A. Jakštas-Dambrauskas Bernardą Brazdžionį kadaise pavadino dekadentu, futuristu ir netgi bolševikiu. Esą jis pranašavo, kad Brazdžionio eilėraščių neskaitytys geri katalikai, kad jo posmai nebus išleisti į šventoves. Pats Bernardas Brazdžionis vakaro dalyviams tartame žodyje kalbėjo apie poeziją, poetus, pirmuosius poetinius bandymus.

Smuikininkas Kazys Kanišauskas, docentas Vilniaus konservatorijos kamerinio ansamblio klaseje, specialiu koncertu balandžio 17 d. paminėjo dvi sukaktis – amžiaus penkiasdešimtmetį ir kūrybinės veiklos dvidešimtpenketmetį. Koncertui jis pasirinko kamerinius dabartinių baltiečių kompozitorių kūrinius, talpon pasikvietęs pianistą E. Ignatonį, violončelista R. Kulikauską, kamerinio ansamblio klase studentus – pianistę D. Mikalauskaitę ir klarnetistą J. Mikolainį. Lietuviškajai koncerto daliai atstovavo V. Laurušo poema smuikui ir fortepionui, B. Kutavičiaus, S. Vainiūno sonatas smuikui ir fortepionui. Estradinį žanrą priminė esto H. Otso kūriny smuikui, klarnetui ir fortepionui. P. Plakidžio improvizacija ir burleskoje taipgi buvo išdaigškų nuokrypų dabartinės estrados.

Svarbiu istorijos šaltiniu yra laikomas Didžiojo Lietuvos kunigaikštystės kanceliarijos archyvas, vadinamas „Lietuvos metrika“. Ją sudaro dokumentai nuo XV š. vidurio iki XVIII š. pabaigos – apie 600 rankraštinių knygų, rašytų rusų, lietuvių ir lenkų kalbomis, saugomų senųjų aktų archyvuose Maskvoje ir Varšuvoje. Atskiros „Lietuvos metrikos“ knygos buvo išleistos šio šimtmečio pradžioje: 1903, 1910, 1914 ir 1915 metais. Lietuvos mokslų akademijos istorijos instituto mokslinio sekretoriaus Egidijaus Banionio pranešimu, dabar ruošiamasi išleisti nepaskelbtas „Lietuvos metrikų“ knygas. Jas spaudai paruoš Vilniaus, Maskvos, Kijevo, Minsko ir Varšuvos mokslininkai, problemine leidybos grupė, sudaryta Lietuvos mokslų akademijos istorijos institute. Jame buvo surengtas redakcinės kolegijos posėdis, aptarti ruošos ir leidybos planai. Pirmąsias tris „Lietuvos metrikos“ knygas numatoma išleisti 1990-92 m.

Druskininkų pusantro šimto metų sukaktis bus minima 1987 m. rugpjūčio mėnesi. Savotiška sukaktuvinių renginių įžanga tapo ši pavasari įvykusios Jaunimo kamerinės muzikos dienos. Rengėjai, joms pasirinko Druskininkus, nes čia jau XIX š. viduryje vyko operos ir muzikos spektakliai, lankydavosi žymiausi atlikėjai, o XX š. pradžioje lietuvių kultūrą išgarsino miestelietis gimusio M. K. Čiurlionio vardas. Dienos fortepioniniais M. K. Čiurlionio kūrinių pradėjo muzikologas V. Landsbergis ir XIV-XVII š. programą atlikęs Trakų senos muzikos ir šokių ansamblis. Vasaros skaitlykloje surengtame pokalbyje dabartinės muzikos problemas aptarė jaunieji muzikologai V. Gerulaitis, J. Landsbergytė ir Lietuvos kompozitorių sąjungos muzikologų prizą laimėjęs R. Goštautienė. Pirmajame jaunųjų lietuvių, latvių ir estų kompozitorių koncerte M. K. Čiurlionio namelyje skambėjo kameriniai A. Peto, Š. Nako, A. Selickio, N. Valančiūtės, R. Mažulio, K. Bieliuko, R. Biveinio, J. Abolio kūriniai, komentuojami muzikologės V. Aleknaitės. Įrašais koncertan buvo įjungtos suomio K. Sarjao ir vengro I. Marto kompozicijos. Centrinės gydyklos salėje V. Augustino kantatą „Tu – žaliausia žaizda“, sukurta poeto A. Grybausko žodžiais, atliko kamerinis choras „Polifonija“ ir vokalinis ansamblis „Museum musicum“.

Šokio ir muzikos šventė „Prie kopų kalnelio“ klaidėdėčiai gegužės 23 d. šimtųjų gimimo metinių proga prisiminė ir pagerbė kompozitorių Stasį Šimkų, jiems 1923 m. įsteigus pirmąją muzikos mokyklą. Šventę vidudienio koncertu filharmonijos salėje pradėjo simfoninis Muzikinio teatro orkestras, solistai, neseniai įvykusio Stasio Šimkaus respublikinio chorų konkurso laureatai. Klaidėdos aikštėse sukosi savi-veiklininkų rateliai, kviesdami įsijungti praeivius. Vasaros koncertų estradoje originaliąsias Stasio Šimkaus ir jo harmonizuotas liaudies dainas atliko jungtinis Klaidėdos miesto bei kaimyninių rajonų profesionalių ir savi-veiklininkų dainininkų choras. Programą papildė šokėjų, folklorinių ansamblių, pučiamųjų orkestrų pasirodymai. Koncertas baigtas scena iš Stasio Šimkaus operos „Pagirėnai“. Naujos Muzikos alėjos pradžią paženk-lino šalia vasaros koncertų estrados pasodintas Stasio Šimkaus ažuoliukas. Medeliai Muzikos alėjoje dabar bus sodinami kiekvienais metais muzikinio Klaidėdos gyvenimo proga.

V. Kst.

AURELIA BALASAITIENĖ

Laiškas į tėviškę

Versmė karšta prasiveržia man žodžiai,
tik raidės šaltos, virpančios, neaiškios.
Ar kada nors pasieks senelių sodžių
čia ašarom rašytas laiškas?

O tėviške, žvaigždynų tavo šviesos
kas naktį lanko sapnuose mane.
Į tolimas lėdvas ištiesius,
einu nakties aš lyguma plačia.

Aš glostau tavo veidą, vyšnių sode.
Pro žydinčias šakas dar nematau namų,
tik prasisklaidžiusi migla man kryptį rodo,
kur būta mano praeities dienų.

Bandau aš ilgęs laiškuose išrašyti,
bet kas gi juos, ir kam nueis?
O taip sunku tą žodžiais išsakyti,
ką gali išsakyti tik rauda.

Žvaigždynai tavo, o šalie gimtoji,
kas naktį lanko sapnuose mane,
ir taip baisu, kai ima aušti rytojus,
kad tu išnyksi dingstančiam sapne.

Tiktai širdy jaučiu, kad tu esi už marių,
ten, kur prie Baltijos tu visada buvai.
Per kančią ir gaisrus, ir žiaurų karą
tu man brangiausia ir švenčiausia išlikai.

Tavy gyva daina, tavy dar gyvas žodis,
ten skamba mūsų protėvių kalba.
Einu keliu, kurs į tave man kryptį rodo...
Plačiam pasaulyje vietos negana.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 6 1/2%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 6 3/4%	nuo 10 1/2%
1 metų term. indėlius 7 %	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 7 1/4%	nuo 10 1/2%
3 metų term. indėlius 7 1/2%	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 8 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų GIC-met. palūk. 7 1/2%	1 metų 9 1/2%
2 metų GIC-met. palūk. 8 1/2%	2 metų 10 %
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 7 1/2%	3 metų 10 1/2%
RRSP-1 metų term. ind. 7 1/2%	Su keičiamu nuosimčiu
Specialią taup. s-tą 6 1/4%	1, 2 ir 3 metų 9 1/4%
Taupomąją sąskaitą 6 %	Draudžiamas asmeninės ir sutarties
Kasd. pal. taupymo sąsk. 6 1/4%	paskolas iki \$15,000 ir narių
Kasd. pal. čekių sąsk. iki .. 5 1/4%	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
	laikomas šėrų, čekių ir taupymo
	sąskaitose.

Duodame asmeninės paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valias sąskaitas).

AKTYVAI virš 34 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsuštai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA: ONTARIO DRUG BENEFIT RECEPUS
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (ISSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

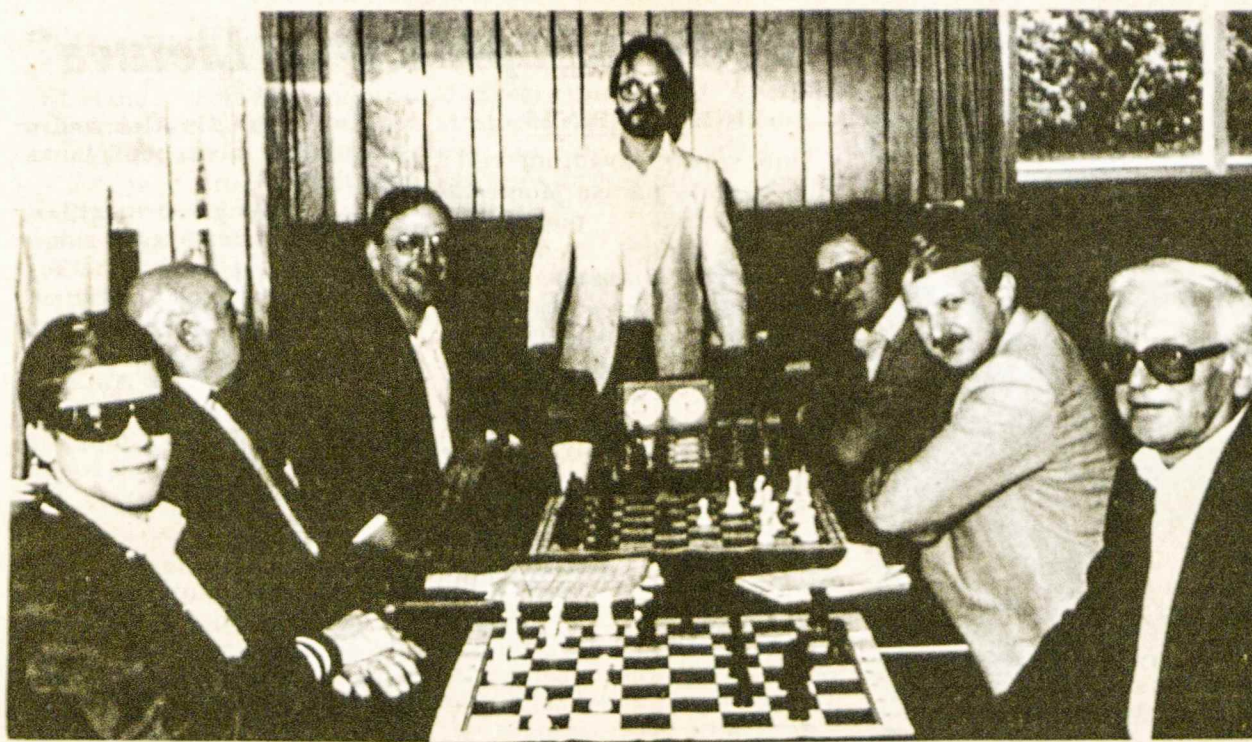
A.P. GOMES
Real Estate & Insurance Ltd.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada
Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Blūdžius
1567 Dundas St. W.
Toronto, Ontario
Telefonai:
531-1191
namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) toisymas ir dažymas:
sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

PASIRINKITE SAU NAMĄ -
SU
* patyrusiu atstovu
* sąžiningu patarnavimu
* asmeniniu patarimu
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000
res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8,
telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju,
nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St.,
Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus



Sachmatininkų grupė ŠALFAS žaidynėse Niujorke 1987 m. gegužės 17 d. Iš kairės: P. Dičpinigaitis, E. Staknys, A. Simonaitis, S. Dagys, J. Chrolavičius, Z. Bilznikas, V. Kulpa

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čiams patinka jų daugumą paliesiantis pajamų mokesčio sumažinimas. Nepatenkinti yra turtinės nieji, kuriems mokesčio bus padidintas lig šiol turėtų spragų užkamsy. Valdžios kritika betgi nepatinka prekybos mokesčio padidinimas, paliesiantis ir mažiau uždirbančiuosius. Finansų ministeris M. Wilsonas neturtin-gesniešiams žada prekybos mokesčio kreditą. Pajamų mokesčio reformos projektą dabar turės patvirtinti Kanados parlamentas, kurio nariai galės reikalauti kai kurių pakeitimų.

Kanada ruošiasi žiemos olimpiadai Kalgaryje 1988 m. pradžioje. Spaudoje jau paskelbtas oficialus pranešimas apie estafetinį bėgimą atnešti olimpinei ugniai iš Signal Hill vietovės Niufaundlandijoje į žiemos sporto stadioną Kalgaryje. Ugnies nešimas bus pradėtas š. m. lapkričio 17 d. ir užbaigtas olimpiados atidaryme 1988 m. vasario 13 d. Visoje Kanadoje buvo surinkti 6.624-582 prašymai, įteikti asmenų, norinčių būti olimpinės ugnies nešėjais. Kai kurie entuzias-tai, norėdami patekti išrinktųjų sąrašą, užpildė šimtus prašymų kortelių. Komisija bėgimui pasirinko 6.624 olimpinės ugnies nešėjus. Ją po vieną kilometrą iš anksto nusta-tytuose ruožuose neš 6.025 kanadiečiai, o 189 ugnį neš il-gesnius nuotolius. Olimpinės ugnies nešimą organizuoja naf-tos bendrovė "Petro-Canada" Kalgaryje, šiam reikalui pa-kyrusi pusšėto milijono do-lerių. Išrinktieji ugnies nešė-jai turės teisingai atsakyti į spaudoje iš anksto paskelbtą aritmetikos uždavinį, kad ne-šėjų atrinkimas neprimintų lo-terijos. Daug kam atrodo, kad ši seniai savo dienas atgvy-nusi taisyklė be reikalo sie-jama su modernia 1988 m. žie-mos olimpiada Kalgaryje.

Spaudoje plačiai nuskambė-jo pranešimas apie ateivius iš Portugalijos, vaidinančius politinius pabėgėlius. Jie sa-kosi esą Jehovos liudininkų sekto nariai, persekiojami Portugalijoje. Dėl tokių "pa-bėgėlių" antplūdžio Kanados vyriausybė buvo priversta įves-ti įvažiavimo vizas visiems turistams iš Portugalijos. Ši reikalą tyrusi RCMP policija suėmė vieną advokatą ir pen-kis patarėjus imigracijos rei-kalais. Tie turėti vyrai ir dvi moterys turi portugaliską pa-vardes. Jie yra kaltinami suk-čiavimu, Kanados įstatymų pa-žeidimu. Esą jie svečio teisė-mis Kanadon atvažiavusiems portugalams patardavo čia pa-silikti, pasiskelbti Jehovos liudininkais ir pasiprašyti be jokio delsimo teikiamos poli-tinės globos. Tuos savo suktus patarimus ir paslaugas jie du-odavo už pinigų. Sumintųjų lau-kia 75 kaltinimai. Jie dabar pa-leisti už \$2,000 užstatas iki š. m. birželio 22 d. Tada bus ofi-cialiai paskelbta jų krimina-linės bylos pradžia.

Paskutiniai Kanados konsti-tucijos pakeitimai išjudino Kanados senato reformos klausimą. Visus senatorius paski-ria Kanados ministeris pirmininkas. Anksčiau jis vadovau-davosi savo nuožūra, o dabar senatorius turės pasirinkti iš provincinių vyriausybų pasi-ūlytų kandidatų. "Goldfarb Consultants" gegužės 20-25 d.d. atlikti viešosios nuomonės ty-

rimai liudija, kad 83,4% ap-klaustų kanadiečių nori parla-mento pavyzdžių visoje Kana-doje renkamo senato. Jo rinki-mus atmeta tik 14,1%. Proble-mą dabar sudaro paskutinis su-sitarimas, pagal kurį senato reformai reikės ne tik Kana-dos, bet ir visų provincinių vyriausybų sutikimo. Mat kiek-viena provincija dabar turės veto teisę.

Kanados reformų draugija savo narių suvažiavime Van-kuverje nutarė įsteigti naują politinę partiją susidariusiai spragai politikoje užpildyti. Iniciatorių eilėse yra lig šiol liberalų veikloje pasižymėjęs Stanley Roberts ir Preston Manning, kurio tėvui Ernestui teko būti socialinio kredo-to premjeru Albertoje. Steigė-jų suvažiavime daug kritikos buvo pažerta trim dabartinėm Kanados partijom. Esą Kana-

Skautų veikla

• Patikslindami anksčiau skelbtas žinias, pranešame, kad birželio 7 d. įvyko visuotinis Romuvos narių susirinkimas. Iš-rinkta nauja valdyba, kuri pasi-skirstė pareigoms: pirmininke – Aldona Baltakienė, sekretorius – dr. Arūnas Dailidė, izdininke – Danutė Kersienė; darbo komi-teto pirmininkas – Kastytis Ba-tūra, vicepirm. – Leonardas Gar-baliauskas, nariai – R. Jasiene, R. Paulauskaitė, P. Turūta, R. La-pas, R. Kalinauskas, B. Batraks, K. Asevičius.

• Birželio 13 d. įvyko darbo iškyla į Romuvą. Dalyvavo: L. D. ir L. Garbaliuskai, dr. A. Dailidė, V. Narušis, A. ir L. Baltakiai, K. ir G. Batūros, I. Balseytė, P. Stanaitis, R. Otto, N. Liačienė. Sekan-čios darbo iškylas įvyks birželio 27, liepos 11 ir 25 d.d. Visi kvie-čiami prisidėti!

• Skautiškas acū v.s. O. Gailiū-naitei už pasnėkesį apie S. Čiur-lionienę skautininkų dr-ves su-eigoje, o ps. A. Jankaitienei – už šiltą priėmimą. J.D.B.

• "Šatrijos" tuntininkė v.s. Da-nutė Kersienė gydos Women's College ligoninėje. "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai linki jai kuo greičiau pasveikti.

• Sibirinių trėmimų minėji-me su savo vėliavom dalyvavo iš "Šatrijos" tunto v.s. D. Kersienė, S. G. Baltaduonienė, ps. J. Batūrienė, D. Batūraitė ir L. Mockutė; "Rambyno" tunto – E. Ginčauskas, J. Pajaujis, S. J. Dambaras, v.s. K. Batūra, S. F. Mockus.

• Balyš Poškus, ps.L., daug metų dirbęs kaip vilkiukų dr-ko padė-jovas, vėliau kaip dr-kas, buvo ap-dovanotas "Už nuopelnus" ordi-nu. Be to, buvo mėgėjas rinkti pa-što ženklus ir Lietuvos bei kitų valstybių pinigų. Ilgesnį laiką sirgęs namuose ir ligoninėje mirė birželio 14 d. Palaidotas birže-lio 17 d. lietuvių kapinėse. Gili užuojauta jo žmonai Klementinai ir artimiesiems.

"Šatrijos" ir "Rambyno" sk. tuntai

GOLFO ŽINIOS

Toronto lietuvių golfo klubo vasaros turnyras įvyko birželio 20 d. Springwater golfo aikštėje. Daugeliui žaidėjų ši aikštė su me-džių ir vandens klūtimis buvo sunki ir neįprasta, tačiau pasiek-ti rezultatai buvo geri.

Geriausias pasekmes pasiekė R. Šimkus 77, V. Ubeika ir A. Sima-navičius 78, R. Strimaitis 79, A. Banelis ir Al. Kuolas 82, P. Staus-kas 83, V. Astrauskas 85.

Su išlyginamaisiais smūgiais I v. laimėjo R. Vaitkevičius 62 (94), II – V. Paulionis 67 (99).

Motėrų grupėje su išlyginamai-siais smūgiais laimėtojos: E. Kėk-s-tienė 63 (88) ir I. Kymantienė 67 (92).

Vienu smūgiu arčiausiai prie vėliavos (VI skyles) primetė R. Strimaitis ir XVIII sk. – R. Vait-kevičius.

Pasileptos skyelės dovana teko

dos ministerio pirm. B. Mulro-nio konservatorių vyriausybė nesugeba krašto valdyti dėl prasidėjusio pasimetimo, pri-menantio baigminiais J. Die-fenbakerio valdymo metais kil-usį chaosą konservatorių ei-lėse. Naujos partijos organi-zatoriai atmeta J. Turnerio li-beralus dėl reformų vengimo, o E. Broadbento socialistus – dėl jų nesugaudymo ekon-ominuose Kanados reikaluose. Nusivylimas dabartinę parti-jų politiką labiausiai jaučia-mas Vakarų Kanadoje ir Atlan-to provincijose. Suvažiavimo dalyviai 77% balsų pasisakė už naują partiją, kuri šiuo metu dar neturi nė pavadinimo. Ji oficialiai bus įsteigta ir su-silaikys pavadinimo sekančiam Kanados reformų draugi-jos suvažiavime š. m. lapkri-čio pabaigoje. Jau dabar bu-vo sutarta į sekančius Kana-dos parlamento rinkimus įjung-ti naujos partijos kandidatus.



RITA KOLYČIUTE 1987 m. gegu-žės mėn. baigė medicinos fakulte-tą Howard universitetė, Vašingtone, D. C. Augo ir mokėsi Toronte. Pri-klause ateitininkų organizacijai, redagavo "Pirmyn, jaunime!" moks-leivini neperiodinį laikraštėlį, yra dirbusi ateitininkų stovyklose ir dainavusi "Volungės" chore. Yra baigusi Toronto lituanistinę Mai-ronio mokyklą. Dirbusi su Motina Terese Kalkutoje, Indijoje, ir da-bar palaiko ryšius su Motinos Te-resės seserimis. Baigusi gailėstin-gųjų seserų mokyklą, ketverius me-tus dirbo kaip gailėstinioji sesuo. Kurį laiką dirbo Yukono teritorijos ligoninėje, po to studijavo McMas-terio universitetė Hamiltone ir paskutinius ketverius metus stu-dijavo mediciną Howard univer-sitete, specializuodamasi vaikų ligose

Aukos Tautos fondui

\$400.00	"Parama" lietuvių kredo-to kooperatyvas
50.00	Toronto Lietuvių namų moterų būrelis
90.00	H. Butkevičius, Oshawa
25.00	M. B. Abromaitis, Toronto
25.00	L. V. Balseys, Toronto
20.00	O. R. Berentas, Toronto
20.00	J. Jurkus, Etobicoke
20.00	E. Adomavičius, Scarbo-rough
20.00	V. Balseys, Toronto
10.00	J. Benetis, Toronto
Visiems aukotojams reiškiamė nuosirdžia padėka.	
Tautos fondo Toronto apylinkės valdyba	

Bookbinding Studio "SAMOGITIA"
meniškai įraš knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas 625-2412
P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Br. Sergaučiui.
Dalyvavo 32 žaidėjai. Oras buvo gražus, bet velavimas ir ilgas lau-kimas prie kiekvienos skyelės žai-dėjų nuotaiką slėgė.
Sekantis golfo turnyras – bir-želio 27 d., 11 v.r., gražioje Golf Haven aikštėje. A. K.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

6 1/2% už 90 dienų term. indėl.	
6 3/4% už 6 mėn. term. indėlius	
7 % už 1 m. term. indėlius	
7 1/4% už 2 m. term. indėlius	
7 1/2% už 3 m. term. indėlius	
8 % GIC 1 m. garantuoti	
Investavimo pažymėjimai	
8 1/2% GIC 2 m. garantuoti	
Investavimo pažymėjimai	
7 1/2% už pensijų planą	
(variable rate)	
7 1/2% už 1 m. term. pensijų planą	
7 1/2% už pensijų fondą – RRIF	
(variable rate)	
6 1/4% už specialią taup. s-tą	
6 % už taupymo s-tas	
5 1/4-6 1/2% kasd. palūkanų sąskaita	
5 1/4% už čekių s-tas (dep.)	

IMA:

už asmenines	
paskolas nuo 10 1/2%	
už nekilnojamo turto	
paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 9 1/4%	
2 metų 10 1/4%	
3 metų 10 1/2%	
(fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ar 3 metų 9 %	
(variable rate)	
Asmeninės paskolas duo-dame iki \$65,000 ir mortgi-čius iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.	

AKTYVAI virš 61 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.

Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto (staiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i

Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3

Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAUS V. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgicijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st. west
Mississauga, Ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322
PRINCE EDWARD ir BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išre-montuotas, vienaauštis namas. Kaina – \$239,900.
BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.
HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

allan BROWN 624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrinidinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SĄŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba 537-2869

SKAITYTOJAI PASISAKO

KODĖL METAMI ŠEŠĖLIAI?

Perskaicius "TŽ" 1987 m. 23 nr. straipsnį "Nerašyti atsiminimai", pasirašytą B. D., pasidarei savotiškai graudu.

Sofiją Kymantaitę-Čiurlionienę pažinau ir pamilau, vaidindama Rožę jos "Aušros sūnuose" Worcester, Mass., Henriko Kačinsko dramos studijoje. Gegužės 31 d. pravedžiau Ročesteryje "Dainos aidą" radijo valandėlę Sofijos ir Mikalojaus K. Čiurlionių prisiminimui. Padėkos ženklą daugelis spaudė ranką.

Džiaugiasi drauge su Klivlando skautininkių draugovės gražiai praėjusia kultūrine popiete, skirta S. Kymantaitės-Čiurlionienės gimimo šimtmečiui paminėti, o kultūriniam "Draugo" priede Dailios Bylaitienės, Klivlande kalbėjusios apie rašytoją, išspausdintos mintys širdį lyg balzamu tepė...

"Nerašyti atsiminimai" – lyg perkūnas iš giedro dangaus trenkė. Tuoj prie telefono ir skambinu kaimynui Jurgiui Jankui. Džiaugsmo kibirkštėlė! Jis minimame mokytojų suvažiavime dalyvavo ir jo atmintinai yra kiti asmenys, bet Sofijos Čiurlionienės neprisimenu, kurią jis pažinojo.

Nurodantys Lietuvių Enciklopedijos XV t. 369 psl. minimas Lietuvos mokytojų suvažiavimas, kuriame vietoj internacionalo mokytojai giedojo Lietuvos himną, kaip vieną iš pasipriešinimo demonstracijų.

Kodėl po daugelio metų į jausnes kartą metamas tamsus šešėlis, gal ir ne saulės spinduliuose užgimęs? Kodėl neleidžiama mums džiaugtis vien gėriu ir grožiu? O kokia graži mano numylė-

ta jos "Vingurgurklė" ir kita kūryba!

Baigiu citata meditacijai iš Lietuvos "Tikiu – Žengiu – Gyvenu..." psl. 42. "Skundėsi kartą vienas: 'Kai išgirštu, kad kitą giria, man kaip peiliu per širdį rėžia...'"

Izabelė Žmuidzinienė,
Rochester, N.Y.

DABARTIS PRAEITYJE

"TŽ" 1987 m. 22 nr. Skaitytojas savo žodyje "Praeitis dabartyje" teigia, kad aš savo straipsnyje "Liksite be terbos ir obuolių" parafrazuotus St. Santvaro žodžius paemiau iš eilėraščio "Atgimimas" iš 1936 m. išleisto rinkinio "Pakalnių debesys". Esą tu "... žodžių taikymas dabarčiai iškreipia poetinių eilučių prasmę".

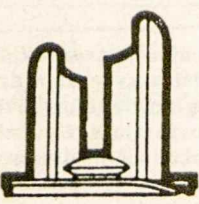
Jeigu tas 1936 m. paskelbtas eilėraštis nebūtų vėliau kitur pasirodęs, su Skaitytojo teigimu galbūt ir sutikčiau. Aš tuos žodžius paemiau iš to paties St. Santvaro eilėraščio, išspausdinto 1984 m. Vilniuje išleistame rinkinyje "Lyrika", kurį sudarė tas pats mano straipsnyje minimas Vytautas Kazakevičius. Ta lyrika rinktinėje, kaip ir Antano Guštaičio ką tik pasirodęs Lietuvoje išleistas satyrų rinkinys, turėjo būti pateiktas sovietinei cenzūrai. Tai cenzūrai ne vien eilėraščiai, bet ir jų autoriai turi būti priimtini. Todėl eilėraščio "Atgimimas" pirmosios dvi eilutės "Nutraukiau praeitį/Nukabinau senus varpus" mano parafrazuotos "praeitį nutraukia ir nukabinu senus varpus" neiškreipia poetinių eilučių prasmę, bet išreiškia tą patį praeities atsisąjimą, kuris gali būti visai naujas ar iš naujo pakartotas. A. Str.

Kanados Lietuvių Bendruomenė

Kanados baltiečių federacijos surengtame sibirinių trėmimų minėjime birželio 15 d. Toronto dalyvavo daug lietuvių. KLB krašto valdyba dėkoja visoms dalyvavusioms organizacijoms: "Volungės" chorui, vadovėi Daliai Viskontienei, akompaniatoriui Jonui Govėdui; šauliams, jūrų šauliams, Anapilio ir Prisikėlimo parapijų katalikų moterų draugijoms, moksleiviams ateitininkams, skautams bei skautėms ir visiems asmenims, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie šio minėjimo. Ypatinga padėka sekantiems jaunuoliams, prisidėjusiems prie baltiečių jaunimo organizuoto būdėjimo Nathan Philips aikštėje: Vytaui Čuplinskiui, Linui Daukšai, Rūtai Girdauskaitei, Dainai Kalendraitei, Ričardui Kalendrai, Monikai Spudaitei, Gintarui Ulečkui.

KLB išdininkas Juozas Krištolaitis primena, kad mokesčiai kvitai išsiunčiami visiems KLB tikslams aukojusiems vienodi. Pvz., jeigu aukojate Vasario 16 gimnazijai, muziejui ar kuriai kitai Kanados lietuvių jaunimo organizacijos veiklai. KLB valdyba patarnauja visiems, jeigu aukoti pinigai išleidžiami Kanadoje. Kviti išrašomi aukojusiems \$15.00 ar daugiau, tačiau dažnai pasitaiko kad davėjo pavardė arba adresas neaiškūs arba netiksūs, tad neįmanoma kvito išrašyti. Aukotojai, kurie dar nėra gavę kvitų, prašomi kreiptis į KLB raštinę (416) 533-3292, 1011 College St., Toronto, M6H 1A8.

• Kas lėčiausiai pažada, ištikimiausiai įvykdo (Rousseau).



TORONTO MIESTAS

LAIKRAŠČIŲ IR SUNKIŲ DAIKTŲ IŠVEŽIMAS

Kanados diena 1987 metų liepos 1

Nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai (šaldytuvai, sofos, matracai, mediena arba krūmai ir t.t.) 1987 metų liepos 1, trečiadienį.

Palaikykite savo laikraščius ir sunkius daiktus išvežimui 1987 metų liepos 8 dieną.

PASTABA. Toronte yra 18 sandėlių stiklo ir metalo indams. Balandžio mėnesį buvo surinkta 194 tonos laikraščių, 48 tonos stiklo ir 10 tonų cinko. Daugiau informacijų gausite skambindami telefonu 392-7742.

NEDEKITE SUDUŽUSIO STIKLO ARBA KITŲ AŠTRIŲ DAIKTŲ Į PLASTIKINIUS ŠIUKŠLIŲ MAIŠUS

R. M. BRENNER, P. Eng., F.I.C.E.
viešųjų darbų viršininkas



Toronto tautybų savaitėje – Karavane veikia ir lietuvių paviljonas "Vilnius", įrengtas Prisikėlimo parapijos salėse College St. 1011. Veiks iki birželio 27 dienos. Kairėje – "Vilniaus" karalaite GAILĖ JONYTĖ ir jo burmistras ANTANAS RAŠYMAS

Aštuntosios tautinių šokių šventės pranešimas

1987 m. birželio 8 d. buvo susirinkę VIII-tos Tautinių šokių šventės meninės dalies vadovai ir aptarė tolimesnę šventės ruošą, vadovų kursų ir nustatė šventės repertuarą, kuris nebus keičiamas.

Šiuo metu šventėje dalyvauja užsiregistravo 78 grupės: studentų 33, jaunių 12, veteranų 20, vaikų 13. Iš užsienio, Vokietijos – Vasario 16 gimnazijos, Anglijos Londono "Lietuva", Brazilijos "Nemunas", Argentinos Mindaugo, "Inkaro" ansamblių, Argentinos Lietuvių centro veteranų ansamblių. Jau pradėtos ruošti repertuarų knygos ir muzikos juostos,

kurios bus išsiuntinėtoms prieš vadovų kursų visoms užsiregistravusioms grupėms. Landytinis ir Vakarųškos bus šokama 6-mis poromis, Blezingėlė 12 mergaičių. Kiti šokiai 8-mis poromis. Vaikų šokių galės šokti 6, 8 ar daugiau porų. Tad grupės turinčios ir mažiau šokių galės dalyvauti. Vadovų kursai įvyks Hamiltone nuo rugpjūčio 30 d. Kursuose bus mokomi tik VIII-tosios šokių šventės repertuaru šokiai. Kai kuriuos šokių parodys Hamiltono "Gyvataras" ar Toronto "Gintaras". Kursuose bus dėstomi visi šventės šokiai, įėjimai bei iš-

ėjimai. Kursų metu bus laiko apžiūrėti šventės salę, kad būtų lengviau orientuotis, kai gausite savo kvadratų numerius. Kursams vadovaus VIII-tosios šventės meniniai vadovai arba pakviesti instruktoriai. Kursantai bus apgyvendinti McMaster universiteto bendrabutyje, o kursai vyks Lietuvių jaunimo centre. Transportaciją parūpins rengėjų komitetas. Kursuose gali dalyvauti grupės vadovai ar jo paskirtas asmuo, tik vienas nuo grupės. Kursų kaina: 100 kanadiškų dolerių. Į kursus registruokites pas Vidą Verbickienę, 348 Duncombe Court, Burlington, Ont. L7L 4M4 arba telefonu po 7 v.v. pas Lelę Kontenienę (416) 689-8519.

VIII Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės rengėjų komitetas ir meninės dalies vadovai

Dar vienai kadencijai

Lietuvių žurnalistų sąjungos centro valdybos pranešimas

Baigiantis centro valdybos kadencijos terminui, skyriams ir per spaudą buvo išsiuntinėti laišukai, kviečiant sudaryti naujai kadencijai kandidatų sąrašus. Iš kolegų gauti atsakymai kvietė mus pasilikti dar vienai kadencijai, o Čikagos skyrius iš viso nieko neatsakė.

Savo posėdyje centro valdyba svarstė padėti, ir visi sutikome likti savo pareigose su viltimi, kad per tą laiką susilauksime jaunų, energingų spaudą mylinčių žurnalistų ir gausios jaunimo žurnaluose ir mūsų laikraščiuose skiltyse pasirodiančios grupės.

Ta proga norim pranešti, kad yra paruošti nariams žurnalistams patogūs liudijimai lietuvių, anglų ir prancūzų kalbomis, kurie gali praversti kėlonėse ir darant svarbesnius pasikalbėjimus spaudai. Nariai kviečiami atsiųsti mažą nuotrauką ir pagal

išgales keleta dolerių už spausdintus ir persiuntimo išlaidas. "Lietuvio žurnalisto" 13 nr. jau spausdinamas ir greitai bus išsiuntinėtams nariams. Atsilyginant už žurnalą, prašome drauge atsiųsti ir simobilinį nario mokeskį.

Linkėdami darbingų metų, kviečiame pasidalinti su mumis savo mintimis, planais ir darbais.
pirm. Rūta Kleva Vaidžūnienė
nariai: Vladas Bakūnas
Ignas Medziukas
Juozas Kojelis
Rūta Sakienė

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontaktiniai lęšiai (contact lenses)

Lenkijoje kalbėjo...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kryžiaus galia, nes ji veda iš mirties į gyvenimą. Kryžius yra pačios didžiausios meilės ženklas. O meilė veda į pačią didžiausią pergalę, nes ji nugali mirtį."

Užsienio spaudos susidomėjimas popiežiaus žodžiais apie Lietuvą yra labai didelis. Vatikano spaudos skyriaus direktorius dr. Nvarro Valls į žurnalistų klausimus atsakė trumpu paaiškinimu: "Šv. Tėvas ir toliau trokšta applanstyti katalikus Lietuvoje".

Norite susipažinti su savitaisiais "TEVIŠKES ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

1987 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

3. Birželio 25 – liepos 14 5. Rugsėjo 2 – 16
4. Rugpjūčio 17 – 28 6. Spalio 5 – 16

Grupės: gegužės 13, birželio 25 ir rugsėjo 2 lydėsiu aš pats. Norintoms nupirkti automobilius arba ir kitus reikmenis. Sudaromi iškviatimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui. Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniui ir grupėms į visus pasaulio kraštus. Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

CEDAR LAKE, INDIANA

(Atkelta iš 4-to psl.)

Šiuo metu buvusios mokyklos pastatas yra baigiama remontuoti ir galės talpinti nemažą skaičių asmenų, reikalingų globos ir priežiūros. Be buvusios mokyklos pastato, yra šiltnamiai, dirbtuvės ir atokiau nuo jų daržinės, vištinė ir tvartai, kur laikomos karvės, veršukai ir kiaulės. Taip pat augina ančių ir ančiukų.

Tik įvažiavus į sodybą, atskirame pastate yra valgykla. Maitinimas lietuviškas, natūralus: mėsa ir čia pat vietoj užaugintos daržovės. Viduje valgyklos ant sienos yra patiekalų sąrašas pusryčiams ir pietums. Kainos nėra brangios, o penktadieniais tik už \$3.50 ga-

lima socialiai prisivalgyti šviežios ir iš ežerėlių pagautos žuvies. Vasaros metu vietovė yra toli nuo miestiško triukšmo, rami ir labai tinkama stovyklavimui.

Toje valgykloje pasivašinėjančiais cepeliniais, salotomis ir jautiena su bulvių koše, padėkoję už apgyvendinimą vietovės pasukom namų link į Kanadą.

Norintieji investuoti kapitalą arba gauti daugiau informacijų gali skambinti šiais telefonais: (312) 436-6376, (312) 598-5323, arba rašyti šiuo adresu: Good Shepherd Home, P. O. Box 438, Cedar Lake, Indiana 46303, USA.

Angele Česnulenė,
Paris, Ont.

Advokatė

JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 prie Windermere Ave.,
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St.W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas (Vay) Jonynas

Telefonas (416) 864-2734

pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių laktų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.

MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 – 231-2661 – 231-6226

3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTONT

Anapilio žinios

— Lietuvos kankinių parapijos žiniaraštis nebus spausdinamas vasaros metu iki rugpjūčio 9 dienos.

— Į Lietuvos krikščionybės sukaikties iškilmes Anapilio grupė išvyksta birželio 25 d. Dalis jos grįš liepos 5 d., kita dalis — liepos 15 d.

— Pakrikštyti: Rimo ir Savitri (Maharaj) Jacksonų sūnus Derek-Brandson; Alan-Pauliaus ir Anne-Marie (Corhiers) Bigausko dukrelė Kotryna-Marija; Pauliaus ir Paulinos (Michaud) Klevinų sūnus Matas-Tyler ir Morkus-Aleksandras; Peter ir Sandros (Kazi-levičiūtės) Langer sūnus Bryan-Edvardas.

— Muziejus statyba Anapilyje dėl šiuo metu labai iškilusių kainų atidėta iki rudens. Ji bus vykdoma ūkiniu būdu.

— Išėjo iš spaudos naujas leidinys "Katalikiškojo tikėjimo pagrindai", kurio autorius yra kun. Jonas Staškus. Jis Lietuvos krikščionybės sukaikties progą skaitė seriją paskaitų savo parapijoje ir jas išleisdino atskira knygele. Ji gaunama Anapilio knygyne. Kaina — \$3.

— Paukojo: kapinėms \$100 — N. Preibienė, S. E. Liūmos; \$100 — L. Abromonis; muziejui \$600 — S. E. Puvaskai; parapijai \$400 — "Parama"; \$200 — P. Jutelis; \$100 — J. Arstikaitis; \$50 — J. I. Ross, V. Kušneraitienė.

— Mišios birželio 28, sekmadienį, 9.30 v.r. — už a.a. Eleną Juršienę, 11 v.r. — už a.a. Vincą Žakevičių.

Lietuvių namų žinios

— Birželio 21 d. LN suruošė Tėvo dienos pietus. LN moterų būrelis narės pasitiko tėvus su gėlytėmis ir taurele. Atsilankė per 300 asmenų. D. Dargienė pasveikino tėvus ir susirinkusius. Moterų būrelio vardu palinkėdama jiems ištermės atsakingose tėvo pareigose.

— Svečių knygoje pasirašė: B. Balys, F. Zičiūnas — Montrealis, A. Kynas — Victoria, B.C., L. Giriūnas — Ottawa, Ont., S. Griutis ir A. Lutackienė — Suvalkai, V. Apanavičius ir R. Apanavičiūtė — Cleveland, Ohio; K. Iden — Cookstown, Ont., E. H. Andriuliai — Waterloo, Ont., M. Urnežienė — Santa Monica, Calif., J. ir M. Lietuvninkai ir M. Lietuvninkaitė — Darien, Conn., Genė ir A. Ruzgai — New York City, N.Y.

— LN dalyvavo Karavane penktadienį atidarymo progą. Dėkojame mūsų poniams už darbą, organizuojant pyragų stalą.

— LN poilsio stovykla įvyks rugpjūčio 8-16 d.d. Dėl registracijos ir informacijų skambinti V. Kulnui 769-1286.

— LN ir "Atžalyno" gegužinė įvyks liepos 5, sekmadienį, 12 v., Clairville Conservation Area.

— T. Stanuliui pasitraukus iš valdybos ir perėmus LN vedėjo pareigas, jo vieton pakviestas Vincas Seniūnas kaip pirmas kandidatas, išrinktas metiniame LN susirinkime.

Mirus Vaclovui Paliūnui, artimieji giminės, draugai ir pažįstami paukojo Kanados lietuvių fondui: \$30 — B. S. Jokubynai; \$20 — Pr. S. Ročai; \$10 — V. G. Morkūnai, E. A. Prišgauskai, W. H. Ūsai, S. D. Rukšos, V. P. Jankaičiai, P. L. Butėnai, J. J. Rukšos, K. E. Linikai, S. Kuzmickai. Iš viso suaukota \$140. Dėkojame poniam P. Jankaičienai už darbą ir visiems aukojusiems. **KLF**

Išskelbiavus amžinybėn a.a. S. Jakubauskui, giminės, artimieji draugai ir pažįstami paukojo Kanados lietuvių fondui: \$80 — O. P. Karaliūnas; \$40 — M. V. Kriščiūnas; \$30 — A. Petryla, R. Žiogarys; \$20 — O. Delkus, V. Gudaitis, J. Janušas, S. Povilenskis, J. Venclovaits, V. Bačenai, J. Pikelis, A. A. Lukošius; \$10 — J. B. Vaidotas, J. Dambaras, M. Vaskevičienė, M. Racy, A. Borchertas; \$2 — p. Juknienė.

Kęstutis Raudys, dirbantis Kanados imigracijos žinyboje, dalyvauja ne tik lietuviškoje, bet ir kanadiškoje veikloje. Pastaruoju metu jis buvo išrinktas tarnautojų draugijos Toronto skyriaus pirmininku. Toji draugija rūpinasi tarnautojų darbo saugumu ir vadina "International Association of Personnel in Employment Security".

"The Toronto Sun" 1987. VI. 6 skaitytųjų laišku skyrė išspausdinti Stasio Prakapo pasisakymą dėl pasiūlymo miestui taryboje nutraukti \$5,200 paramą sovietinės taikos šalininkų leidiniui "Peace". Esą gyventojų mokesčių pinigai turėtų būti panaudoti vargšams šelpti. Kanada nesirengia jokiam karui, ir sovietinė taikos propaganda nesanti reikalinga.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Birželio 16 d. šventi Lietuvos krikšto sukaikties į Romą išvyko 130 žmonių ekskursija, kuri sugrįš liepos 1 d., 4.10 v.p.p., "Air France" lėktuvu.

— Ruošiasi tuoktis Mary Ann Sodonytė su David James Colgan.

— Lietuvoje mirė a.a. Marija Rainienė, dr. A. Lukienės sesuo.

— Stovyklavimo tvarka: liepos 5-18 d.d. lietuviškai kalbantis jaunimas; liepos 19 — rugpjūčio 1 d.d. lietuvių kilmės lietuviškai nekalbantys jaunimas; rugpjūčio 1-8 d.d. jaunų šeimų stovykla; rugpjūčio 8-16 d. Lietuvių namų vyrų poilsio stovykla; rugpjūčio 16-22 d. "Vyčio" stovykla.

— Parapijos tarybos stovyklavietės priežiūros sekcija sparčiai dirba, kad stovykla būtų paruošta stovyklavimui. Tuo pačiu metu stovyklavietėje statoma nauja salė ir koplyčia. Darbams vadovauja Vl. Melynas.

— Parapijai aukko: \$300 — a.a. Elenos Šaltmirienės atm. šeimai; \$250 — L. E. Matukai; \$200 — K. Poškienė a.a. Balio Poškos atm., R. Žiogarys; \$100 — J. P. Barakauskai, E. Kuzmickienė a.a. Uršulės Petkūnienės atm., P. V. Poška; \$60 — A. J. Vaskevičiai; \$50 — A. Gačionis, V. Petrakis, L. Si-manavičius, E. Valenciej; vienuolynui: \$100 — L. Venckus; vargonų vajui: \$60 — V. Puvaskai; religinei Lietuvos šalpai: \$100 — A. A. Grigonai, A. V. Lukai, A. Valienė; Lietuvos krikščionybės sukaikties komitetui \$100 — V. K. Gapučiai.

— Mišios birželio 28, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Steponą Juodikaitį, 9.20 v.r. — už Bartusėvičių šeimos mirusius, 10.15 v.r. — už a.a. Pranciškų Kušlikį, 11.30 v.r. — už parapiją, 7 v.v. — už a.a. Alfonsą Skrebūną.

Kanados lietuvių katalikų centras nuoširdžiai dėkoja Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvui ir Lietuvių kredito kooperatyvui "Parama" už paskirtas aukas mūsų veiklos reikalingas.

V. Taseckas, pirmininkas

Papildant sibirinių tremimų minėjimo aprašymą "TŽ" 25 nr., pažymėtina, kad baltiečių pamaldose, eitynėse ir budėtuose Nathan Phillips aikštėje dalyvavo ir Kanados lietuvių katalikų moterų draugijos Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijos skyrių narės su vėliavomis, pasipuošusios tautiniais drabužiais.



Dainius Vaidila, lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" pirmininkas, dirbantis finansų bendrovėje "Canada Life Investment Management Ltd.", paskirtas vienu iš tos bendrovės vicepirmininku, kuriam pavesta spritis ir tvarkymas "fixed income portfolios". Ši finansų investavimo bei patarimų bendrovė, buvo įsteigta 1978 m. Šiuo metu jos žinioje yra daugiau kaip du bilijonai dolerių.

Vokiškoji laida knygos "Nemarus mirtingasis" susilaukia vis daugiau dėmesio V. Vokietijoje. Laiskė iš Miunsterio rašoma: "Jūs vertėjau kun. dr. K. Gulbinas, OFM Cap., įteikė mums Jūsų knygą "Erzbischof Teofilus Matulionis. Hirte, Gefangener, Maertyrer". Mielai įjungiamė šį leidinį į Franz-Hitze-Haus biblioteką. Esu už tai juo labiau dėkingas, nes savo posėdžiuose vis daugiau dėmesio kreipiame į tikinčiųjų Bendriją socialistiniuose kraštuose. Be to, šiais metais specialiu būdu prisimename Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį". Pasirašė Socialinės katalikų akademijos pirm. Heinz Meyer.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir atpraukiami seni **PIGIA KAINA**. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

KVIEČIAME VISUS Į

GEGUŽINĘ

LIEPOS 5, SEKMADIENI, 12 VAL.,
CLAIRVILLE CONSERVATION AREA
SECTION GREEN ACRES #1

ĮVAŽIAVIMAS Į PARKĄ IŠ GREITKELIO #50

Jauniems ir antros jaunystės asmenims pritaikytos programos.

UŽKANDŽIAI - VAISVANDENIAI - LEDAI

Autobusas išeina nuo Toronto Lietuvių namų 12.30 v.p.p.

PROGRAMOJE DALYVAUS IR ŠOKIAMAS GROS m.v. **V. POVILONIS**

Rūpinėjai: L.N. VIKS, B. KREUS, W. ATZALINAS

Dail. Genės Valiūnienės dailės darbų paroda visą birželio mėnesį vyksta Runnymede viešosios bibliotekos salėje.

"Vilniaus" paviljonas, įrengtas Prisikėlimo parapijos salėse, buvo atidarytas birželio 19 d. ir veikia vakarais iki birželio 27 d. Paviljonas yra įdomiai įrengtas, kartojamoje programoje vaidina lietuviškas vestuves, lankytojus vaišina įvairiais lietuviškais patiekalais bei gėrimais, vienas skyrius skirtas Lietuvos krikščionybės sukaikčiai, neužmiršta ir išeivijos lietuvių periodinė spauda (matyti keletas laikraščių). Paviljoną tvarko jaunoji karta, kurios atstovai yra Rebeka Jasienė, karalaitė Gailė Jonytė, burmistras Antanas Rašymas ir kiti. Programą atlieka taip pat "Atžalyno" jaunimas.

Estų veikėjas torontietis Markus Hess, "Juodojo kaspino" komiteto pirmininkas, lydimas vicepirmininko Somerville š. m. balandžio 24 — gegužės 3 d.d. lankėsi Europoje ir sudarė komitetus Viojeje, Miunchene, Amsterdamo, Stockholme, Londone ir Paryžiuje. "Juodojo kaspino" diena rengiama rugpjūčio 23 d., t. y. Molotovo-Ribbentropo sutarties metinėse. Tai sutarties, kuri įgalino II D. karą ir palaidojo Baltijos valstybes.

Tradicinis Vilniaus krašto lietuvių sąjungos sąskrydis šiais metais neįvyks. Yra numatyta platesnio masto Vilniaus diena 1987 m. lapkričio 29 d. Tikslesnės informacijos bus skelbiamos spaudoje.

Kanados lietuvių fondo taryba, išrinkta 1987 m. gegužės 3 d., turėjo pirmą posėdį š. m. birželio 15 d., kuriame buvo išrinkti valdomųjų organų pareigūnai ir sudarytos atitinkamų sričių komisijos. Tarybos pirmininku išrinktas dr. A. Pacevičius, sekretore S. Bersenaitė. Valdyba sudaryta iš šių narių: pirm. H. Stepaitis, vicepirm. E. Čuplinskis, sekr. V. Pacevičius, ižd. dr. S. Čepas, narys A. Bersėnas. Investicijų komisija: pirm. V. Dargis, nariai — A. Bersėnas, V. Pacevičius ir L. Matukas.

Fondo veiklai sustiprinti, naujiesiems nariams ir kapitalui teikti sudaryta speciali vjaus komisija: pirm. E. Čuplinskis, P. Augaitis, J. Andriulis, J. Pleins, dr. P. Lukoševičius. Šios komisijos tikslas surasti įgaliojinius lietuvių kolonijose ir su jų pagalba šiais metais papildyti pagrindinį kapitalą iki milijono dolerių. Šiuo metu šį kapitalą sudaro narių įnašai ir palikimai \$850,000.00.

Posėdyje diskutuoti fondo statuto kai kurių straipsnių pakeitimai ir papildymai. Diskusijoje tarybos nariai pritarė pasiūlymui rinkti tarybą rotacine tvarka trejiems metams. Statuto pakeitimų projektui paruošti sudaryta komisija: adv. J. Kuraitė-Lasienė, dr. P. Lukoševičius ir adv. A. Pacevičius.

Atsiskaitymų, registracijos ir informacijos reikalams nutarta įsigyti kompiuterį, kuris atliks finansinių operacijų įrašus, sudarys narių sąrašus ir suteiks kitas reikalingas informacijas. Nutarta KL fondo 25 metų veiklos sukaikties minėjimą rengti šių metų pabaigoje. Programoje — akademine dalis, koncertas ir balius. J.Vr.

JIEŠKAU NERŪKANČIOS MOTERS saugoti vaikus. Norėčiau, kad gyventų mano namuose. Skambinti tel. 887-1392 Markham.

Marlin Travel

AUSTRALIJA

VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas

Kellonė lėktuvu iš Toronto \$1999.00 kan.

Iš Montrealio arba Otavos \$2019.00 kan.

Teiraukitės dabar pas **Raimundą Valadką**

Tel. (416) 279-4235

2959 Bloor St. W. (arti Royal York gatvės)

tel. 231-1061

VISA MasterCard AMERICAN EXPRESS enRoute

Marlin Travel Marlin Travel

Mielai sesutei

dr. MARYTEI RAINIENEI

Lietuvoje mirus,

jos seseriai dr. ALDONAI LUKIENEI reiškiamė

nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime —

A. Aperavičienė S. Senkuvienė

R. ir S. Sakai

A+A

IEVAI URBONAITEI

mirus,

broliui GILIARDUI ir artimiesiems reiškiamė

nuoširdžią užuojautą —

Angelė, Vitas ir Rūta Kulniai

Apie Baltijos valstybes sovietinėje okupacijoje ir Kanados baltiečių rengiamus sibirinių tremimų minėjimus parašė straipsnį B. MacDonald "The Saturday Sun" 1987. VI. 13 ryšium su JAV prez. R. Reagano apsilankymu Berlyne, kur jis kreipėsi į Gorbaciovą, sakydamas "Nugriauk šią sieną!"

Laikraštis "The Record and Times", leidžiamas Ontario Brockvilleje, "Vacations 87" skyriuje išspausdino ilgą reportažą apie Petro Reginos meno galeriją "Nemunas", kurioje jis rengia parodą. Ji bus atidaryta š. m. birželio 27 d. ir veiks iki vidurio rugsėjo.

Be to, P. Regina planuoja surengti daugiakultūrį festivalį liepos 18-19 ir rugpjūčio 15-16 d.d. Gananoque Recreation Centre. Prie reportažo pridėta didelė nuotrauka P. Reginos tarp skulptoriaus Dagio kūrinių. Esą P. Regina planuoja ateityje įsteigti lietuvišką sodybą — miestelį 70 akrų plote Gananoque vietovėje. Ten būtų lietuvių biblioteka, archyvai, muziejus ir mokyklos pastatas baltiečių meno kūriniams. Reportaže klaidingai sakoma, kad Kanadoje yra 70,000 lietuvių. Statistika rodo daug mažesnius skaičius. "Nemuno" galerijos adresas: Chisamore Point, R.R. 2, Gananoque, Ont. K74 2V4. Tel. 382-2331 arba (613) 382-4366.

Dienraštis "The Sunday Sun" 1987. IV. 12 skyriuje "Lifeline letters" išspausdino ilgoką informaciją antrašte "Popiežius giria tremtinį". Joje rašoma apie Jono-Pauliaus II laišką tremtiniui Vilniaus vyskupui jo 50 metų kunigystės progą. Cituojami šie žodžiai: "Savo meile, malda ir kitais galimais būdais aš būsiu Vilniu-

je, ypač ryšium su artėjančia Lietuvos krikšto 600 metų sukaiktimi." Informacijoje primenamas Lietuvos krikščionybės sukaikties iškilmes Romoje, vysk. J. Steponavičiaus tremtis, lagerių kaliniai — B. Gajauskas ir Viktoras Petkus. Nurodomi adresai: B. Gajauskas, 618 Permskaya obl., Chusovskoy, r-n, Pos. Kuchino, uchr. US-389/36-1, USSR. Žmonos adresas: Irena Gajauskienė, Spynų 3-8, Kaunas, Lithuania, USSR. — Viktoras Petkus, 618 Permskaya obl., Chusovskoy r-n, Pos. Kuchino, uchr. US-389/36-1, USSR. Jo žmonos adresas: Natalija Petkuvienė, B. Dauguviečio 10-1, Vilnius, Lithuania, USSR.

"The Saturday Sun" 1987. VI. 13 išspausdino W. Stevensono straipsnį apie vokiečių jaunuolio M. Rusto skrydį lėktuvu Maskvon ir nusileidimą Raudonojoje aikštėje. Už tai jis buvo suimtas ir pasodintas kalėjime laukti teismo sprendimo. Esą jeigu tas jaunuolis būtų nusileidęs Vašingtone prie Baltųjų rūmų, būtų buvęs gražiai priimtas, televizijoje parodytas ir pavašintas. Maskvoje jis to nesulauks. Nežinint j "glasnost" politiką, bausminė nuotaika nėra pasikeitusi. Iš kalėjimų bei lagerių paleisti tikai Vakaruose išgarsintieji. Straipsnio autorius cituoja poetės Editos Nazaraitės pareiškimą: "Glasnost" pradeda darytis daugiau paradinė ir mažiau 'atvira'. Mano motina rašė man: 'Jie laiko mane kaip seną šunį, priirštą prie būdos'. Autorius priduria, kad E. Nazaraitė pasitraukė iš Lietuvos 1984 m. Ji myli Kanadą, nes gali laisvai reikšti savo mintis kaip poetė ir dailininkė.

MONTREALQUE

McGill universiteto humanitarinių mokslų fakultetas baigė mokslo metus didelėmis iškilėmis — diplomų įteikimu Place des Arts didžioje salėje birželio 11 d. Tarp daugelio baigusiųjų buvo penkios lietuaitės, kurios gavo diplomus. Marija Adamonytė baigė politinius mokslus, D. A. Piečaitytė-Lapienė — modernias kalbas, Žilvė Jurkutė, Irena Ražanaite, Kristina Linda Sadauskaitė — psichologiją.

Į Romą Lietuvos krikšto ir arkivysk. Jurgio Matulaičio palaimintuoju paskelbimo iškilėmis vyksta apie 20 montrealiečių. Visi jie skrenda su Toronto lietuvių parapijų organizuojamomis ekskursijomis.

A. a. Stasė Verbylienė (Ivaškevičiūtė), 79 m. amžiaus, mirė birželio 7 d. Palaidota iš AV šventovės birželio 9 d. Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi jos vyras, du sūnūs su šeimomis ir kiti artimieji. B.S.

Apie kantatą "Kryžių ir Rūpin-tojųliu Lietuva" platų reportažą išspausdino "Echos-Vedettes" 1987 m. birželio 8-12 laidoje. Ant-

raštės visame puslapyje: "Katalikų Bendrijos Lietuvoje 600 metų sukaikčiai", "Septyniadėšimties asmenų choras atlieka kantatą", sukomponuotą Aleksandro Stankės; "Alain Stanke filmavo visą renginį". Pasak autoriaus, reti yra kompozitoriai, sugebą pereiti iš populiarios komercinės muzikos į klasikinę. Prie tokių priklauso ir A. Stankė. Kantatai sukurti reikėjo penkių mėnesių. "Iš tikrųjų tai tikra sensacija diriguoti tokį rečitalį. Turiau prisipažinti, kad kantatos pabaigoje ištryško ašaros iš mano akių" — pareiškė A. Stankė. Numatoma šią kantatą pakartoti Bostone ir Čikagoje. Ją girdejo ir Lietuva per "Amerikos balsą". Reportaže jo autorius Serge Chaille pažymi, kad kantatos kompozitorius paminėjo antrąsias savo vedybų metines ir svajoja dabar apie namus, kur galėtų turėti jaukų savo šeimos židinį. Jo laukia nauji darbai populiariosios muzikos srityje televizijai "Insolances d'une camera." Reportažas gausiai iliustruotas nuotraukomis iš kantatos atlikimo Šv. Kazimiero šventovėje. Kor.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.

GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — Virš \$21,000,000; REZERVAS — virš \$600,000.

MOKA UŽ:

Certifikatas	8 1/2%	Taupymo — special.	5 1/4%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 %
1 metų	7 3/4%	Taupymo — kasdienines	4 1/2%
180 d. - 364 d.	7 1/4%	Einaimos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	6 3/4%	Pensijų — RRSP — term.	8 1/2%
60 d. - 119 d.	6 1/2%	Pensijų — RRSP — taup.	6 %
30 d. - 59 d.	6 1/4%		

IMA UŽ:

Neklin. turto nuo 9 3/4%, asmenines — nuo 10 3/4%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. antr. treč.	9.00 — 3.00		
Ketvirtadieniais	12.00 — 8.00	4.00 — 8.00	
Penktadieniais	10.00 — 6.00	2.00 — 6.00	
Sekmadieniais	10.30 — 12.30		10.30 — 12.30

Aukos gimnazijai

1987 m. kovo 29 ir balandžio 5 dienomis įvykdytoje rinkliavoje Vasario 16 gimnazijai remti KLB Toronto apylinkėje surinkta \$2056.00.

Aukojo: \$300 — dr. J. Uleckas; \$100 — K. Batūra, E. Senkuvienė; \$50 — A. Gačionis, M. Jokubynienė, A. Kantvydas, B. Stalioraitis, A. Putrimas; \$30 — J. Lelis, A. Murauskas, V. Paškus; \$25 — K. Budrevičius, V. Sinkevičius, H. Stepaitis; \$20 — J. Ališauskas, J. Astrauskas, S. Barčaitis, A. Basalykas, V. Birštonas, A. Brazys, H. Butkevičius, V. Butkus, D. O. Dabkus, Z. Girdeuskas, V. T. Gražuliai, F. Ignaitienė, J. Karasiejus, J. O. Kirvačiai, S. Krašauskas, K. Lukošius, J. J. Malis, V. M. Marcinkevičius, P. Majiliauskas, J. Nešukaitis, J. Pacevičienė, V. Paulionis, J. Pečiulis, S. Petryla, J. Puteris, K. Raudys, B. Saplys, V. Sendžikas, V. Simonaitis, A. Sprainaitis, B. J. Sriubiškis, J. Staškevičius, V. O. Taseckas, I. Vadauskienė, St. Vaitkus, A. Viskantas, A. J. Viskontas, Ir. Žemaitis, R. Žiogarys; \$15 — G. Baltadūonis, A. Bumbulis, A. Cipijauskas, A. Lukošius, D. Karosius, A. Petrakis; \$10 — J. Cicėnas, Čiurlys, K. Daunys, O. Dirmantas, V. Ivanauskas, B. Jonynas, P. Jučenai, V. Karnilavičius, Z. Kučinskas, J. Lazauskas, L. Norvaiša-Girinis, A. Pūkas, L. Radzevičius, A. Saulis, E. M. Smilgis, St. Varnaka; \$5 — B. Abromaitienė, K. Bubliauskas, J. Bačenai, A. Dilkus, J. Didėpetris, B. Jonušienė, A. Kriščiūnas, A. Lemežys, L. Stasiūnas, T. Tamasauskas, A. Vingevičienė, A. Zilėnas; \$2 — A. Benotaitis, Norkus.

KLB Toronto apylinkės valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems ir aukų rinkėjams. Ačiū!

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvės, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.

Lietuviams nuolaide

C. Jason (Jasiūnas) Toronte

Tel. (416) 624-8181

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bel kurio laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.